

het land van aalst

Tijdschrift van de
geschiedkundige
vereniging

**HET LAND
VAN AALST**

JAARGANG XXXVIII - 1986 - NUMMER 2-3

**DE NOORDSTAR
EN BOERHAAVE N.V.**

de eerste vlaamse
Verzekeringsmaatschappij
gent 091-25 75 15

kulturele stichting NOORDSTARFONDS v.z.w.

BIBLIOGRAFIE 1985

door H. VAN ISTERDAEL
m.m.v. M. DEPREZ, G. VAN BOCKSTAELE
 en M. VANWYMEERSCH

Errata

De lezers die zich het werk 1950-83 aanschaffen gelieven volgende correcties aan te brengen:

- bij nr. 13668 i.p.v. W. afkorting WO.
- bij nrs. 13031-13033 ASA. schrappen en in de plaats:
 Annuaire de la Société Royale d'Archéologie de Bruxelles.

AFKORTINGEN

- A.R.A. Algemeen Rijksarchief
- ARI. Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige kring Ronse
- BD. Priester Daensbulletin
- Bei. De Beiaard
- BG. Bijdragen tot de geschiedenis
- CNC. Carto-numisclub Geraardsbergen
- ESB. Eigen Schoon en de Brabander
- FH. Hainaut Tourisme
- FO.VL. Toerisme in Oost-Vlaanderen
- HO. Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige kring Oudenaarde
- IG. L'Intermédiaire des généalogistes
- KUL. Katholieke Universiteit Leuven
- KZ. 't Klokozijel Ninove
- L.A. Het Land van Aalst
- LE. Het oude Land van Edingen en omliggende
- Li. Liniiaal, Nieuwerkerken
- ME. Molenecho's
- MEM. Mededelingen heemkundige kring Erpe-Mere
- MhH. Mededelingen heemkring Haaltert
- NI. Ninove-info
- RUG. Rijksuniversiteit Gent
- TLR. Heemkundig genootschap het Land van Rode
- Tr. Triverius
- VUB. Vrije Universiteit Brussel
- VVAK. Mededelingen van de Vereniging voor Aalsters kultuurschoon
- ZVK. Zuid-Vlaamse kultuurkrant

PLAN

- I. A. Repertoria (1-10)
- B. Bibliografieën (11-23)
- C. Bronnen
  - a. Verhandelingen (24-47)
  - b. Inventarissen (48-54)
  - c. Bronnenuitgaven (55-64)
  - d. Studies over bronnen (65-66)
- D. Hulpwetenschappen
  - a. Iconografie (67-69)
  - b. Maten en gewichten (70)
  - c. Munten en penningen (71-75)
  - d. Tijdrekenkunde (76)
  - e. Wapenkunde (77-81)
  - f. Zegelkunde en diplomatiek (82-83)
- II. Archeologie (84-89)
- III. Nationale en gewestelijke geschiedenis
  - A. Algemene geschiedenis (90-105)
  - B. Rechtsgeschiedenis (106-107)
  - C. Instellingen (108-110)
  - D. Economische geschiedenis
    - a. Algemeen (111-122)
    - b. Fiscaliteit (123-127)
    - c. Land- en tuinbouw (128-132)
  - E. Sociale geschiedenis (133-151)
  - F. Godsdienstgeschiedenis (152-163)
  - G. Militaire geschiedenis (164-167)
  - H. Demografie (168-173)
  - I. Politieke geschiedenis
    - a. Vlaamse beweging (174-175)
    - b. Daensisme (176-181)
  - J. Verkeer, vervoer (182-186)
- IV. Kunst en cultuur
  - A. Kunst (187-196)
  - B. Cultuur (197-199)
  - C. Onderwijs (200-204)
- V. Taal- en letterkunde
  - A. Algemeen (205-210)
  - B. Antroponymie (211)
  - C. Dialectologie (212-215)
  - D. Toponymie (216)
- VI. Familiekunde
  - A. Algemeen (217-220)
  - B. Families (221-227)
- VII. Wetenschappen
  - A. Algemeen (228-229)
  - B. Cartografie en geografie (230-233)
  - C. Geneeskunde (234-239)
  - D. Fauna en flora (240-244)

- VIII. Volkskunde A. Algemeen (245-246)
B. Gebruiksvoorwerpen (247)
C. Sagen, legenden (248-249)
D. Molens (250-257)
E. Volksgebruiken (258)
F. Sport en spel (259-265)
G. Volksdevotie (266-269)
- IX. Toerisme (270-278)
- X. Gemeenten (alfabetisch)
Gelieve ook op naam van de fusiegemeenten te kijken.

I.

A. Repertoria

1. ASSELBERGHS (L.). Gemeentelijk zakboekje 1984-85. Antwerpen-Brussel, Kluwer, 1984.
2. BLONDEEL (W.) en STEVENS (C.). Gids voor de gemeentearchieven in Oost-Vlaanderen. Gent, provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1985, 327 p.
3. DEBRUYN (J.). Gids van de stads- en gemeentearchieven in België. Brussel, Archief- en Bibliotheekwezen in België, 1985, 2 dln. (extranr. 26).
4. DEVOS (M.), RYCKEBOER (H.) en VAN KEYMEULEN (J.). Woordenboek van de Vlaamse dialecten. Dl. I: landbouwwoordenschat, afl. 2. Behuizing. Gent, Seminarie voor Vlaamse dialectologie, 1985, 312 p.
5. DE VUYST (J.). Kataloog bibliotheek en documentatiecentrum heemkundige kring Erpe-Mere. Supplement 2. Erpe-Mere, Heemkundige kring, 1985, 50 p.
6. DOUXCHAMPS (H.) en TEFNIN (R.). Repertorium der oude parochieregisters in België. Brussel, Belgische federatie voor genealogie en heraldiek, 1985, 368 p.
7. DUMOULIN (M.) ed. Overzicht van het lopend onderzoek over de Nieuwste Geschiedenis in België. Brussel, 1982, 93 p. (Belg. Verenig. voor Nieuwste Gesch.).
8. GERITS (J.) Gids voor Vlaanderen. Toeristische en cultuurhistorische encyclopedie van de Vlaamse gemeenten. Antwerpen, VTB en Kredietbank, 1985, 1124 p.
9. JANSSENS (L.). A.M.S.A.B. Repertorium pers en periodieken 1848-1940. Aanvulling 1985. Gent, A.M.S.A.B., 1985.
10. Woordenboek van Belgische en Nederlandse vrijdenkers. Brussel, Centrum voor de studie van de verlichting en het vrije denken, 1979-1982, 2 dln., 287 en 217 p.

B. Bibliograficën

11. Bibliografische referenties leefmilieu. Brussel, Bond beter leefmilieu, z.d., 270 p.
12. DEPRez (M.), e.a. VAN ISTERDAEL (H.). (red.). Bibliografie van de gemeenten van het Land van Aalst. Aalst, Geschiedk. Vereniging Het Land van Aalst, 1985, 2 dln. 915 p.
13. DESCHAMP (L.), e.a. Gezinsarbeid in Focus. Een bibliografie. Brussel, Centrum voor bevolkings- en gezinsstudien, 1985, 78 p.
14. DE TEMMERMAN (J.). Bibliografie van de kantnijverheid. Haaltert, gemeentebestuur, 1985, 117 p.
15. DE WAELE (M.), e.a. Beknopte bibliografie van de politieke en sociaal-economische evolutie van België 1918-1985. Gent, Centrum voor politiek-wetenschappelijk onderzoek, vzw, 1986, 271 p.
16. GYSSELING (M.). Artikels van belang voor V.V.F., over persoons- en naamkunde. V.V.F.-Gent, informatieblad, IV, 1985, nr. 4, pp. 8-9.

17. HUYS (B.). Overzicht van de muziekbibliografie in België sedert ca. 1950. Belgische Commissie voor Bibliografie Brussel. Driemaandelijks bulletin, 29, 1984, nr. 3-4, pp. 4-11.
18. SILLIS (F.). Bibliografie over brood en gebak. *Ons Heem*, 39, 1985, pp. 194-198.
19. VANACKER (V.F.). Ten geleide. In: Ryckeboer (H.), e.a. (red.). *Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke*, Gent, 1985, pp. 9-16 (bevat levensschets en bibliografie).
20. VAN HILLE (W.). *Poortertij en nationaliteit*. *Handzame, Familia et Patria*, 1984, 28 p.
21. VAN ISTERDAEL (H.), e.a. *Bibliografie 1984*. *L.A.*, 37, 1985, pp. 69-120.
22. VANNESTE (D.). *Historische stadsgeografie van de 18de en de 19de eeuw*. *Publikaties in en over België sedert 1930*. *Tijdschr. v. d. Belgische Vereniging voor Aardrijkskundige studies*, 54, 1985, pp. 259-275.
23. *Witboek industrieel en technisch erfgoed van België*, 1985, 104 p.

C. Bronnen

a. verhandelingen

24. COPPENS (G.). *Bibliografisch repertorium van universitaire thesissen m.b.t. de geschiedenis van het liberalisme in België*. Gent, 1983, XVI-41 p. (Uitgaven van het liberaal arch., reeks I, bibliografieën, 1).
25. *Inventaris 1920-1980: werken van einde studiën, licentiaatsverhandelingen, doctoraatsverhandelingen, aggregaatsverhandelingen*: Rijksuniversiteit te Gent, faculteit van de landbouwwetenschappen. Gent, RUG., Fac. Landbouwwetenschappen, 1981, 118 p.
26. POELMAN (R.). *Licentieverhandelingen met betrekking tot Oost-Vlaanderen (1980-85)*. *Verbond van de kringen voor Heemkunde in Oost-Vlaanderen*. *Contactblad*, 1985, nr. 4, pp. 9-13.
27. BODE (M.). *Gentbrugge. 1830-1940. Evolutie van plattelandsgemeente naar semi-industriële voorstad of de geschiedenis van een gemeente in de kering*. Onuitgeg. lic. verhand., RUG., 1985.
28. COPPENS (M.). *Vergelijking van de tertiaire sector in Ninove en Denderleeuw*. Onuitgeg. lic. verh., RUG., 1982.
29. DE MOOR (G.). *De vakterminologie van de huisslachter in de oostelijke helft van Zuid-Oost-Vlaanderen*. Onuitgeg. lic. verh., RUG., 1983.
30. DE MUNCK (L.). *Van het Daensistisch weekblad "De werkmán" tot het Vlaams-nationaal concentratieweekblad "Strijd"*. 1918-1940. *Historiek en repertorium*. Onuitgeg. lic. verhand. KUL, (sociale wetenschappen), 1983.
31. DE NORRE (K.). *Bijdrage tot de toponymie van Mere*. Onuitgeg. lic. verhand. KUL., 1984, 266 p.
32. DE PAUW (M.). *Het inkomen en de sociale positie van het onderwijzend personeel der lagere scholen in Oost-Vlaanderen tussen 1830 en 1878*. Onuitgeg. lic. verhand., KUL., 1985.

33. DE TIER (V.). De terminologie van de windmolenaar in Oost-Vlaanderen. Onuitgeg. lic. verhand., RUG., 1985.
34. D'HAESE (A.). Verzuiling in Lede. Onderzoek naar de historische evolutie van het verzuilingsproces op lokaal vlak. Onuitgeg. lic. verhand., KUL., 1985.
35. HAELTERMAN (M.). Bijdrage tot de geografische studie van de witloofteelt met als voorbeeld de streek van Sint-Lievens-Houtem. Onuitgeg. lic. verhand. VUB., 1981.
36. MACHTELINCKX (L.). Levenscyclus in Michelbeke. Onuitgeg. lic. verhand., KUL., 1984, 6 dln.
37. REMORY (J.P.). De invloed van socio-kulturele factoren op de landbouw in Z.-Oost-Vlaanderen. Onuitgeg. lic. verhand., KUL., 1981.
38. RYPENS (H.). De katholieke arbeidersbeweging in de Rupelstreek (1890-1940). Een confrontatie met socialisme en daensisme. Onuitgeg. lic. verhand., RUG., 1985.
39. SANTENS (I.). Het arrondissement Oudenaarde, een economisch-geografische analyse. Onuitgeg. lic. verhand., KUL., 1981.
40. SEYNAEVE (A.). De Daensistische beweging te Kortrijk. Onuitgeg. lic. verhand., KUL., 1985.
41. VAN ACKER (M.). De vaktaal van de steenhouwer in oostelijk Oost-Vlaanderen. Onuitgeg. lic. verhand., RUG., 1983.
42. VAN BREE (H.). Katholieke dissidenties vóór 1914 in België en Nederland. Een vergelijkend onderzoek tussen de Daensistische beweging in België en de Katholiek Democratische Volkspartij in Nederland. Doctoraalscriptie R.U. Utrecht, 1982.
43. VAN GHELUE (P.). Bijdrage tot de studie van de recente hellingsevolutie en de erosie door de antropische invloeden in het bekken van de Molenbeek van Ruien (Kluisbergen). Onuitgeg. lic. verhand. VUB., 1980.
44. VANSTEENWEGEN (I.). Een agrarische studie van Meldert (leemstreek). Onuitgeg. lic. verhand. KUL., 1980.
45. VAN VAERENBERGH (A.). Enkele evolutieve aspecten van het landelijk landschap van de rechter Denderoever op het grondgebied van de fusiegemeente Ninove. Onuitgeg. lic. verhand., RUG., 1983.
46. VERSYCK (J.). Leo Vindevogel tegenover de Ronsische, Belgische en Europese politiek van 1932 tot 1940. Onuitgeg. lic. verhand., KUL., 1985.
47. VERZEKE (G.). De vaktaal van de watermolenaar op de Maarkebeek en op de Zwalm, met haar bijbeken. Onuitgeg. lic. verhand., RUG., 1985.

b. inventarissen

48. CLEYS (P.). Overzicht burgerlijke stand arrondissement Dendermonde: V-1880. St.-Niklaas, V.V.F. Waasland, 1984, 30 p.
49. DEMUNCK (G.). Inventaris der staten van goed van Oost-Vlaanderen. Gent, Vl. vereniging voor familiekunde, 1983, 43 p.

50. JANSSENS (G.). Inventaris van het archief van de kasselrij Oude-naarde. Brussel, A.R.A., 1984, 396 p.
51. VAN DER SPEETEN (J.) en STEYAERT (R.). Inventaris van het archief van de dekenij Ninove. L.A., 37, 1985, pp. 185-195.
52. VAN DURME (L.). Inventaris van het archief van de St.-Maartenskerk van Velzeke-Ruddershove. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 141-152.
53. VAN DURME (L.). Inventaris van het archief van het klooster van de grauwezusters-penitenten te Velzeke. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 153-167.
54. WYMANS (G.). Inventaire analytique du chartrier de la Trésorerie des comtes de Hainaut. Brussel, A.R.A., 1985, 497 p.

c. bronnenuitgaven

55. AERTS (E.), DUPON (W.) en VAN DER WEE (H.). De economische ontwikkeling van Europa. Documenten, deel I, middeleeuwen, 950-1450. Leuven, 1985, 304 p.
56. ASAERT (G.). Documenten voor de geschiedenis van de Antwerpse scheepvaart voornamelijk de Engelandvaart (1404-1485). Brussel, wetenschappelijk comité voor maritieme geschiedenis. Kon. Com. voor wetenschappen, lett. en schone kunsten van België, 1985, 242 p. (Collectanea Maritima II).
57. COEKELBERGHS (A.). Ordonnances monétaires sous Philippe II de 1563 à 1598. Brussel, Cercle d'Etudes numismatiques, 1984, 354 p.
58. DEWULF (J.). Regesten op de jaarregisters van de Keure, schepenjaar 1409-1410. Gent, Stadsarchief, 1984, 346 p.
59. NOWE (R.). Regesten op de jaarregisters van de Keure, schepenjaar 1408-09. Gent, Stadsarchief, 1984, 355 p.
60. STEEGHERS (W.). Staten van goederen en indices op de registers van Gedele. Schepenjaar 1510-11. Gent, Stadsarchief, 1984, 173 p.
61. STEEGHERS (W.). Staten van goederen en indices op de registers van Gedele. Schepenjaar 1511-12. Gent, Stadsarchief, 1984, 151 p.
62. STEEGHERS (W.). Staten van goederen en indices op de registers van Gedele. Schepenjaar 1512-13. Gent, Stadsarchief, 1984, 177 p.
63. VAN ANSWAARDEN (R.), e.a. Chronologische lijsten van de geëxtendeerde sententiën berustende in het archief van de Grote Raad van Mechelen. Dl. IV, 1541-1551. Brussel, Kon. Com. voor de uitgave der oude wetten en verordeningen van België, 1985, 654 p.
64. WYNANT (L.). Regesten van de Gentse staten van goed. Eerste reeks 1349-1400. Brussel, Koninklijke commissie voor geschied., 1985, 2 dln.

d. studies over bronnen

65. DIERKENS (A.). A propos des archives de la Chambre des comptes aux A.G.R. Congrès de Comines 18-31-VIII. 1980. Handelingen IV. Komen, 1983, pp. 355-373.

66. DOUXCHAMPS (H.). Panorama van de burgerlijke stand in België. Brussel, Belgische federatie voor genealogie en heraldiek, 1985, 20 p.

D. Hulpwetenschappen

a. iconografie

67. SOSSON (J.P.). (Ed.). Iconografische bronnen en materiële cultuur. Handelingen van de studiedag van 19 oktober 1984. Brussel, Archief- en Bibliotheekwezen in België, 1985, 114 p. (extra-nr. 25).
68. STUYVER (P.). Het landbouwmaterieel bij ons, 1850-1950. MEM., 25, 1985, pp. 31-34, 56-60, 83-86.
69. WILLE (H.). Oorlog en vrede in 17de en 18de eeuwse prenten en boekillustraties. Tentoonstellingscatalogus. Gent, Centrale bibliotheek RUG., 4-27 okt. 1983.

b. maten en gewichten

70. MERTENS (J.). De ontwikkeling van ons meetsysteem. Mededelingen van de Koninklijke Academie voor wetenschappen, letteren en schone kunsten van België, 45, 1983, nr. 3, pp. 125-140.

c. munten en penningen

71. BAERTEN (J.) en PEETERS (J.P.). Muntslag en muntcirculatie in de Nederlanden: Noord en Zuid op de weegschaal 7de-16de eeuw. Brussel, VUB., 1983, 134 p.
72. FAES (W.), e.a. Het papiergeld van België. Halle, Artec, 1984, 32 p.
73. Hedendaagse Belgische medailleurs. Catalogus tentoonstelling koninklijke bibliotheek 30 nov.-21 december 1985, 1985, 272 p. (VAN DEN STEEN J., BOCKSTAL H.).
74. De munt in de Nederlanden van de 7de tot de 16de eeuw. 1983, 23 p.
75. Van muntslag tot muntschat. Twintig eeuwen geldgeschiedenis in het Land van Waas. Tentoonstellingscatalogus, uitgegeven naar aanleiding van het 125-jarig bestaan van de Koninklijke oudheidkundige kring van het Land van Waas 25-10-1985 - 11-1-1986. St.-Niklaas, 1985, 364 p.

d. tijdrekenkunde

76. UYTTERSROT (C.). De maanden van het jaar. VVAK, 12, 1985, pp. 58-60.

e. wapenkunde

77. GOEDLEVEN (E.). De vlag en het volkslied van de Vlaamse gemeenschap. Monumenten en landschappen, 4, 1985, nr. 3, pp. 44-54.
78. GOOLE (F.). De oorsprong van de heraldiek of wapenkunde. Limburg, 62, 1983, 2, pp. 56-62.

79. LEENAERTS (R.J.). Algemeen genealogisch-heraldisch repertorium voor de Zuidelijke Nederlanden. Torhout, Flandria Nostra, 1985, dln. 6, 7, 8.
80. VAN DEN BERGEN - PANTENS (D.). De heraldiek in de handschriften voor 1600. Brussel, Koninklijke bibliotheek, Albert I, 1985, 81 p. + ill.
81. WARLOP (E.). Heraldiek. Brussel, A.R.A., centrum voor praktische studie v.d. hulpwetenschappen der geschied., 1985, 307 p.

f. zegelkunde en diplomatiek

Zie nr. 109.

82. LAURENT (R.). Sigillographie. Brussel, A.R.A., centrum voor praktische studie v.d. hulpwetenschappen der geschied., 1985, 185 p. (met bibliografie).
83. VLEESCHOUWERS (C.). Diplomatiek. Brussel, A.R.A., centrum voor praktische studie v.d. hulpwetenschappen der geschied., 1985, 56 p.

II. Archeologie

Zie nr. 23.

84. DE MEULEMEESTER (J.). Aarden(ige) monumenten. Monumenten en landschappen, 4, 1985, nr. 3, pp. 24-31. (over motte).
85. VAN BELLE (J.L.). Dictionnaire des signes lapidaires. Belgique et Nord de la France. Louvain-la-Neuve, 1984.
86. NIJS (R.) en DE GEYTER (G.). Een petrografische kijk op onze historische monumenten. Vobov-info, 1985, nr. 18-19, pp. 40-44.
87. OSTYN (G.), DENEFF (R.) en VAN DEN BREMT (P.). Landschap met leestekens. Monumenten en landschappen, 1985, extra-nr., pp. 77-81.
88. Pol. Oude stenen die schatten zijn. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 84, p. 24.
89. VAN DER PLAETSEN (P.). Import van dieren in onze gewesten in archeozoologisch perspectief. Vobov-info, 1985, nr. 18-19, pp. 31-39.

III. Nationale en gewestelijke geschiedenis

a. Algemene geschiedenis

90. La Belgique rurale du moyen-âge à nos jours. Mélanges offerts à Jean-Jacques Hoebanx. Brussel, Ed. de l'université de Bruxelles, 1985, 435 p.
91. De Brabantse omwenteling, 1789-1790. Tentoonstelling 15 okt. - 15 dec. 1983. Brussel, Kon. Museum van het leger en van de krijgsgeschiedenis, 1983, 271 p.

92. BRIELS (J.). Zuid-Nederlanders in de republiek 1572-1630. Een demografische en cultuurhistorische studie. St.-Niklaas, Danthe, 1985, 372 p.
93. DECAVELE (J.). Vlaanderen tussen Spanje en Oranje. Willem de Zwijger en de Lage Landen in de Zestiende eeuw. Gent, Stadsarchief, 1984, 107 p.
94. DE MOL (R.). Bestrijding van wolven en andere roofdieren. MEM., 25, 1985, p. 62.
95. DHONDT (L.). Het cultuurbewustzijn van de rederijkers in de tijd van verlichting en revolutie (1780-1800). In: Ryckeboer (H.), e.a. (red.). Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke, Gent, 1985, pp. 215-224.
96. FEYS (E.). De kerkelijke vertegenwoordiging in de Staten van Vlaanderen. Samenstelling en werking, 1596-1648. Bijdragen en mededelingen betreff. de gesch. der Nederlanden, 1985, pp. 405-426.
97. JANSSENS (G.). Verzet en opstand in de Nederlanden. Aspecten van loyale oppositie tegen Filips II (1567-1578). Onze Alma Mater, 39, 1985, pp. 37-50
98. LOTTIN (A.) en SOLY (H.). Aspects de l'histoire des villes des Pays-Bas méridionaux et de la Principauté de Liège. In: POUSSOU (J.P.), e.a. Etudes sur les villes en Europe occidentale (milieu du XVIIe siècle à la veille de la Révolution Française). Angletterre, Pays-Bas, Provinces Unies, Allemagne Rhénane. Parijs, Soc. d'ed. d'enseignement sup., 1983, pp. 213-306.
99. MEEWIS (M.) en VAN DE KERCKHOVE (F.). België, 150 jaar onafhankelijkheid 1980. Brussel, Kamer van Volksvertegenwoordigers, Senaat, 1982, 254 p.
100. ROONEY (J.W.). Revolt in the Netherlands. Brussels 1830. U.S.A. Lawrence, Kansas, Coronade Press, 1982, VII-249 p.
101. STEPHANY (P.). Les années 20-30. La Belgique entre les deux guerres. La période: 1930-1940 ou l'avant-guerre. Brussel, Ed. P. Legrain, 1983, 286 p.
102. THOEN (H.). Handelsbetrekkingen in de Romeinse tijd in onze gewesten. Vobov-info, 1985, nr. 18-19, pp. 45-49.
103. VAN DURME (L.). De schepenbrief van Bochoute. In: Ryckeboer (H.), e.a. (red.). Huldealbum prof. Dr. Marcel Hoebeke, Gent, 1985, pp. 395-411.
104. VERLEYEN (F.). Vlaanderen vandaag. Tielt, Lannoo, 1985, 255 p.
105. WYFFELS (C.). De niet als stad erkende historische steden in België. Gemeentekrediet van België, driemaandel. tijdschr., 39, 1985, nr. 153, pp. 13-22.

B. Rechtsgeschiedenis

Zie nrs. 20, 63.

106. DEROISY (A.). Juridictions particulières chargées des poursuites contre les vagabonds dans les Pays-Bas autrichiens au XVIIIe siècle.

In: La Belgique rurale du moyen-âge à nos jours. Mélanges offerts à J.-J. Hoebanx, pp. 295-308.

107. LORGNIER (J.). La fin de la confraternité. Agonie du privilège de juridiction des bourgeoisies flamandes en matière successorale (XVIe - XVIIIe siècles). Rev. Histor. du droit français et étranger, 61, 1983, pp. 531-549.

C. Instellingen

108. LENDERS (P.). De ambtenaar en zijn statuut op het einde van het Ancien Régime. Toestanden en ontwikkelingen in Vlaanderen en bijzonder te Gent (dl. II), BG., 67, 1984, pp. 113-195.
109. OPSOMMER (R.). De Geraardsbergse stadsschepenbank 1280-1360. L.A., 37, 1985, pp. 201-235.
110. VAN MOLLE (L.). 100 jaar Ministerie van Landbouw. Het Belgische landbouwbeleid in de wisselwerking tussen economische en sociale toestanden, politiek en administratie 1884-1984. Agricon-tact, koerier van het Ministerie van Landbouw, 154, sept. 1984, pp. 1-141.

D. Economische geschiedenis

a. algemeen

Zie nrs. 25, 56, 68, 140.

111. ARNOULD (M.-A.). Les tapisseries champêtres de la région d'Eng-hien en 1560-1561. Contribution à l'histoire de l'industrie et de la société rurales. In: La Belgique rurale du moyen-âge à nos jours. Mélanges offerts à J.-J. Hoebanx, pp. 195-214.
112. DE DECKER (D.), e.a. Regionaal economische studie. Geraards-bergen, Ninove, Zottegem, vzw Rint, Vossenhol 2, 9620 Zotte-gem, 1985, 55 p.
113. DE LANGE (S.). De menselijke bedrijvigheid in de Vlaamse Arden-nen, Diggie, 7, 1982, pp. 5-19.
114. GOOSSENS (M.). Recente evolutie van ruimtelijke werkloosheids-patronen in België. De Aardrijkskunde, 9, 1985, pp. 185-211.
115. GUILMOT-LENNERTZ (M.). Consommation privée en Belgique de 1953 à 1979. Louvain-la-Neuve U.C.L., Inst. de rech. économi-ques - Service de conjoncture, 1981, 55 p. (Bull. de l'IREs, 76).
116. Industrierterreinen in Oost-Vlaanderen: per terrein: inplantingsplan, bedrijfsvestingen. Gent, Gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij voor O-Vl., 1983, 150 p.
117. Lijst van de dienstverlenende bedrijven in de provincie Oost-Vlaanderen. Gent, Gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij voor Oost-Vlaanderen, 1984.
118. SEMAL (M.) en VAN DER STOCKT (W.). Armoede en nieuwe armoede in het arrondissement Aalst. Aalst, culturele centrale A.B.V.V. 1985.
119. Sociaal-economische toestand van het arrondissement Aalst. Dl. 2. De determinanten van de arbeidsmarkt. Aalst, 1984.

- Dl. 3. De welvaart, Aalst, 1984.
 Dl. 4. De economische activiteit, Aalst, 1984.
 Dl. 5. Infrastructuur en nutsvoorzieningen, Aalst, 1985.
 Uitgeg. door: Actiecomité ter bevordering van de economische
 expansie van het arr. Aalst, v.z.w., Albrechtlaan 117, Aalst.
120. VERSTEGEN (V.). De broodzetting in Oost-Vlaanderen. *Ons Heem*, 39, 1985, pp. 166-171.
121. 75 jaar Syndicale Kamer der Verenigde aannemers voor de bouwnijverheid in het arrondissement Aalst. Aalst, syndicale kamer, 1985 (brochure met bijdrage van K. Baert over het jaar 1910 - een sfeerbeeld).
122. Z.A. Het arrondissement Aalst zwaarst getroffen door de werkloosheid. *Bei.*, 83, 1984, nr. 24, p. 1 en 11.

b. fiscaliteit

123. GRAPPERHAUS (F.H.M.). *Alva en de Tiende Penning*, z.p., 1984, 399 p.
- 123 bis. KURGAN - VAN HENTENRYK (G.). Le financement des communes rurales par l'emprunt (1860-1913). In: *La Belgique rurale du moyen-âge à nos jours. Mélanges offerts à J.-J. Hoebanx*, pp. 411-426.
124. De plattelandsfiscaliteit tijdens het Ancien Régime: handelingen van de studiedag van 25 november 1983. (Uitg. H. Coppens). Antwerpen, VL. Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen, 1985, 131 p.
125. STENGERS-LIMET (A.). Une fiscalité particulière dans les anciens Pays-Bas. Les terres franches (Standen en Landen, LXXXIV). Kortrijk-Heule, UGA, 1985, 515 p.
126. VAN AUDENHOVE (M.). Geschiedenis van de gemeentefinanciën. Derde deel. Van de grote economische crisis der jaren dertig tot de tweede wereldoorlog. Brussel, Gemeentekrediet van België, 1983, 67 p.
127. VAN AUDENHOVE (M.). Geschiedenis van de gemeentefinanciën. 5de deel. De naoorlogse periode 1944-48. Gemeentekrediet van België, driemaandelijks tijdschrift, 39, 1985, nr. 152, pp. 1-84.

c. land- en tuinbouw

128. DE DECKER (D.), e.a. Lokaal-technische studie van de landbouw in de driehoek Geraardsbergen - Ninove - Zottegem. Zottegem, vzw Rint, Vossenhol 2, 9620 Zottegem, 1985, 119 p.
129. N.N. Ons verdwijnend landbouwmaterieel. *MEM.*, 25, 1985, pp. 1-12, 21-31 (eerder studie v.d. evolutie van de landbouw 19de-20ste eeuw).
130. VANDENBROEKE (C.). Evolutie van de land- en bedrijfspacht in de streek van Kortrijk. *De Leiegouw*, 27, 1985, pp. 33-54.
131. VAN MOLLE (L.). Voorstellingen van de agrarische samenleving in België rond 1900. *BG.*, 66, 1983, pp. 131-150.

132. VERHULST (A.). L'intensification et la commercialisation de l'agriculture dans les Pays-Bas méridionaux au XIIIe siècle. In: *La Belgique rurale du moyen-âge à nos jours. Mélanges offerts à J.-J. Hoebanx*, pp. 89-101.

E. Sociale geschiedenis

Zi nrs. 13, 118, 119.

133. BRAET (H.) en VERBEKE (W.) ed. *Death in the middle ages*. Leuven univ. press, 1983, VIII-291 p. (*Mediaevalia Lovaniensia. Series I: IX*).
134. BREPOELS (J.), e.a. *Eeuwige dilemma's: honderd jaar socialistische partij*, 1985, 271 p.
135. DE NAUW (E.). *De sigarenmakers. Historische evocatie van honderd jaar strijd*. Brussel, J. De la Hoeselaan 16, 1985, 101 p.
136. DE NAUW (E.). *De sociaal-ekonomische toestand rond 1886*. Voor Allen, 47, 1985, nrs. 1-4, 7, 10, 14, 15, 19, 21-23, 25, 29, 31, 33 (variant: *De sociale strijd*).
137. DE VREESE (K.). *De "Veil rentier" (1275), weerspiegeling van het sociale, economische en culturele verleden in de streek van Zuid-Oost-Vlaanderen*. In: *Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985*. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw v. Pamele, 1985, pp. 87-102.
138. HAESENNE -PEREMANS (N.). *Les pauvres aussi ont une histoire*. Cahiers de Clío, 74, 1983, pp. 31-46.
139. HUYSE (L.) en BERTING (J.). *Als in een spiegel? Een sociologische kaart van België en Nederland*. Leuven, Kritak, 1983, 272 p.
140. JASPERS (L.) en STEVENS (C.). *Arbeid en tewerkstelling in Oost-Vlaanderen op het einde van het Ancien Regime. Een socio-professionele en demografische analyse*. Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 1985, 179 p.
141. LIS (C.), SOLY (H.) en VAN DAMME (D.). *Getemde arbeiders? Sociale politiek in West-Europa (einde 15de e. tot begin 20ste eeuw)*. 1985, 224 p.
142. SCHOLLIERS (E. en P.) ed. *Werktijd en werktijdverkorting*. Acta van het colloquium te Brussel gehouden op 15 en 16 okt. 1982. Brussel, VUB., 1983.
143. THOEN (E.). *Het dagelijks leven van adel en ridderstand tijdens de veertiende eeuw. Leefwijze en levensstandaard van Jan, heer van Oudenaarde (1373-1378)*. In: *Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985*. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw v. Pamele, 1985, pp. 103-130.
144. UYTTERHAEGEN (F.), e.a. *De rode verleiding*. Gent, Provinciebestuur, 1985, 2 dln.
145. UYTTERSROT (M.). *Isidoor Hallaert (1865-1958) in de wezenzorg en het kultuurflamingantisme*. L.A., 37, 1985, pp. 237-328.
146. VAN DE MAELE (R.J.). *De historische bronnen van het socialisme*. Voor Allen, 47, 1985, nrs. 8, 10, 11, 13, 15, 16, 18, 21, 22, 25, 29, 31, 33-35, 41, 43-47.

147. VANDENBROEKE (C.). De proto-industriële en de industriële ontwikkeling van België in het kader van de internationale historiografie. *Belgisch tijdschrift voor filologie en geschiedenis*, 63, 1985, pp. 310-323.
148. VAN DER HAEGEN (H.) en VANNESTE (D.). Een sociale typologie van de Vlaamse en Brabantse gemeenten. *De Aardrijkskunde*, 9, 1985, pp. 213-241.
149. VAN UYTVEN (R.). Scènes de la vie sociale dans les villes des Pays-Bas du X^{IV}e siècles. Actes du colloque "La sociabilité urbaine en Europe du Nord-Ouest du X^{IV}e au X^{VIII}e siècle" - (Mém. de la Soc. d'agriculture, sciences et arts de Douai, 5e série, VIII, 1980-82). Douai, 1983, pp. 11-31.
150. VELLE (K.). Medisch-geografisch en epidemiologisch onderzoek in België sinds het laatste kwart van de 18de eeuw tot ca. 1850. Een bijdrage tot de sociale geschiedenis. *Handelingen Kon. Zuidned. Maatsch. voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis*, 38, 1984, pp. 209-229.
151. VELLE (K.). Het spreekwoord als een bron voor de sociale geschiedenis. *Oostvlaamse Zanten*, 60, 1985, pp. 219-231.

F. Godsdienstgeschiedenis

152. BACKHOUSE (M.). De verspreiding van het calvinisme in Vlaanderen in de XVIe eeuw: Bijbellezingen en conventikels in het industriegebied (1559-1562). *Jaarboek De Franse Nederlanden*, 7, 1982, pp. 62-77.
153. CLOET (M.). Bisschop Triest op bezoek te Pamele (1624-1652). In: *Gedenboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985*. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw van Pamele, 1985, pp. 151-166.
154. CLOET (M.). La religion populaire dans les Pays-Bas méridionaux au XVIIe siècle. *Revue du Nord*, 68, 1985, pp. 923-954.
155. DE GRAUWE (J.). De kartuizers in de Zuidelijke Nederlanden. *Ons Heem*, 39, 1985, pp. 2-11.
156. EMBRECHTS (F.). Kent U de structuur van de kerk van België. *Kerk en Leven*, 19 sept. 1985, p. 21.
157. LAMBRECHTS (E.). Het ultramontanisme in België 1830-1914. In: *De Kruistocht tegen het Liberalisme. Facetten van het ultramontanisme in België in de 19e eeuw.* (red. E. Lamberts). *Kadoc Jaarboek 1983* Leuven, univ. pers, 1984, pp. 38-63 en 287-289. (In hetzelfde werk nog andere bijdragen over het ultramontanisme).
158. STORME (H.). Het ontstaan van het Westers Schisma (1378-1417) en de weerslag in Vlaanderen voornamelijk vóór 1383. In: *Ieper Tuindag. Zesde eeuwfeest. Ieper, Stedelijke culturele raad*, 1983, pp. 59-105.
159. VAN AUTENBOER (E.). De evolutie der broederschappen. *Ons Heem*, 39, 1985, pp. 114-128.
160. VAN BIERVLIET (A.T.). Heiligen uit de Nederlanden. *Brugge, Tabor*, 1985, 160 p.

161. VAN DER LINDEN (R.). H. Macharius te Pamele-Oudenaarde. In: gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw v. Pamele, 1985, pp. 241-261.
162. VAN DE WIELE (J.). Itinerarium van inquisiteur Pieter Titelmans en zijn medewerkers (1547-1566). Handelingen van de Kon. Com. voor Geschiedenis, 1985, pp. 61-152.
163. VANMALDEGHEM (A.). Geschiedenis van de congregatie O.-L.-Vrouw-Visitatie Gent 1669-1984. Gent, Visitatiestraat, 3, 1985, 264 p.

G. Militaire geschiedenis

164. BAGUET (P.). Driekwart eeuw geleden werden de onrechtvaardige loting en de vervangingen in ons land afgeschaft. Tr., 15, 1985, nr. 1, pp. 3-15, nr. 2, pp. 36-37.
165. BOGAERTS (K.). Het "Kriegsarchiv" te Wenen. Vlaamse stam, 1985, pp. 407-418, 576.
166. DE SMET (R.). De geschiedenis van het lotelingensysteem in België. Li., 8, 1985, pp. 42-57.
167. Z.A. 40 jaar geleden werd onze streek bevrijd. Bei., 83, 1984, nr. 33, p. 1 en 11.

H. Demografie

Zie nr. 140.

168. ANDRE (R.). Natuurlijke bevolkingsbeweging. Tweede atlas van België. Brussel, N.G.I., 1983.
169. BOSMAN (E.). Poging tot klassifikatie en inventarisatie van bevolkings-politieke maatregelen, inzonderheid van maatregelen m.b.t. de fertilititeit. Brussel, Centrum voor bevolkings- en gezinsstudiën, 1985, 115 p.
170. CLEYS (P.). Doodsoorzaken vermeld in bevolkingsregisters. Vlaamse stam, 1985, pp. 305-315.
171. DOOGHE (G.). The aging of the population in Belgium. Brussel, Centrum voor Bevolkings- en gezinsstudiën, 1985, 69 p.
172. VAN DEN KERKHOVEN (F.). Peiling naar de gemiddelde huwelijksleeftijd van onze voorouders. Vlaamse stam, 1985, pp. 282-288.
173. VAN DE PERRE (D.). De toekomst van Groot-Ninove, demografisch bekeken. Mededelingenblad werkgroep leefmilieu Ninove, 7, 1985, nr. 1, pp. 16-20, nr. 2, pp. 2-4.

I. Politieke geschiedenis

a. Vlaamse beweging

Zie nrs. 15, 30, 38, 40, 42.

174. VAN VELTHOVEN (H.). De Vlaamse Kwestie. 1830-1914. Macht en onmacht van de vlaamsgezinden. Kortrijk, Uga, 1982, 369 p. (Standen & Landen, 82).

175. WILS (L.). Honderd jaar Vlaamse Beweging II. Geschiedenis van het Davidsfonds: 1914 tot 1936. Leuven, Davidsfonds, 1985, 314 p.

b. Daensisme

176. BAERT (K.). Een onbekende karikatuur van priester Daens. L.A., 37, 1985, pp. 49-50.
- 176 bis. DHAENE (L.). De aktualiteit van priester Daens. ZVK., 8, 1985, nr. 71, pp. 1-2.
177. N.N. 'n Gezonde Daensist. Wij, 25-4-1985. (sociale bekommernis van de Daensisten voor de lichamelijke en zedelijke gezondheid). (Ook VVAK., 12, 1985, pp. 65-66).
178. ROTSAERT (K.). Henri Dutoit uit Moorsele, wonderdokter en lijsttrekker van de Daensisten. Biekorf, 85, 1985, pp. 388-397.
- 178 bis. STACINO (J.). De briefwisseling van Priester Daens. (1892-1933). Een verloren gewaand archief gepubliceerd. De Rode Vaan, 64, 1985, nr. 20, pp. 25-26.
179. VAN CAMPENHOUT (F.). Hector Planquaert. Antwerpen, De Nederlanden, 1985.
180. VAN DORMAEL (H.). Priester Daens in het Pajottenland (1903). L.E., 13, 1985, pp. 65-78.
181. VERDOODT (F.J.). Opstandige Daensisten en hun pers. Oordeel van Vaticaan, Priester Daens. Bulletin van het priester Daensfonds, 9, 1985, nr. 4, pp. 7-8.
- 181 bis. Z.A. Weldra publikatie van het Daens archief... of van St.-Adriaan tot priester Daens, gesprek met Geert Van Bockstaele. Bei., 83, 1984, nr. 3, p. 1 en 11.

J. Verkeer, vervoer

182. FOSSELLE (L.) en BAERT (K.). Catalogus spoorwegen naar Aalst en zijn station. Aalst, 1985, 11 p.
183. FUCHS (J.M.). De fiets van toen en nu. 1983, 112 p.
184. MONTEYNE (A.) en DEMOEN (E.). Architect Jean-Pierre Cluy-senaar en de spoorlijn "Dender en Waas". Tijdschrift voor de geschied. van techniek en industriële cultuur, 3, 1985, nr. 11-12, pp. 3-54.
185. Spoorwegen in België. A. Linters (red.). Gent, VVIA. 1985, 231 p. (heruitgave van werken van A. De Laveleye en K. Bogaerd, met uitvoerige inleiding van A. Linters).
186. WILLEMS (P.). Leven aan de "ijzerenweg". Tijdschrift voor de geschied. van techniek en industriële cultuur, 3, 1985, nr. 11-12, pp. 55-98.

IV. Kunst en cultuur

a. kunst

Zie nrs. 10, 14, 17, 145.

187. GEIRLANDT (K.J.), e.a. Kunst in België na 45. Antwerpen, Mercatorfonds, 1983, 448 p.

188. GERITS (J.). Volkstoneel en rederijerskamers in stad en dorp, vroeger en nu. *Ons Heem*, 39, 1985, pp. 34-42.
189. HERBERIGS (H.). Esthetische spiegel van Zuid-Oost-Vlaanderen. Kruishoutem, Emka, z.d. 214 p.
190. PLOMTEUX (G.), WYLLEMAN (L.) en STEYAERT (R.). Over kastelen en buitenplaatsen, parken en tuinen. *Monumenten en landschappen*, 4, 1985, nr. 5, pp. 9-34.
191. VAN DEN BOSSCHE (H.). Groen op maat. *Monumenten en landschappen*, 1985, extra-nr., pp. 62-69.
192. VAN DE WINCKEL (M.). Marques de tailleurs de pierre et marques utilitaires dans les Pays-Bas à l'époque du régime espagnol (XVIe-XVIIe s.). Actes du colloque international de glyptographie de Saragosse, 7-11 juli 1982, Saragosse, 1983, pp. 289-302.
193. GODFROID (S.). Een orgelpunt in de draaiorgelbouw. In: *Zo leeft Zuid Oost Vlaanderen*. Oudenaarde, 1982, pp. 61-63, ill.
194. LANNOO (L.). Orgels in het oude Graafschap Vlaanderen. *Ars Organi*, 33, 1985, nr. 2.
195. ROBIJS (J.) en ZIJLSTRA (M.) (red.). *Algemene muziekencyclopedie*. 1979-1984. 10 dln.
196. ROOSE (P.). Bijdrage tot de geschiedenis der orgelmakers Van Peteghem. De gebroeders Pierre Charles Sr. en Lambert Corneille Van Peteghem. *Orgelkunst*, 8, 1985, nr. 2, pp. 34-40.

b. cultuur

197. SIMONS (L.). *Geschiedenis van de uitgeverij in Vlaanderen*. Tielt, Weesp, Lannoo, 1984, 208 p.
198. CORDIER (A.). *Histoire de l'ordre maçonnique en Belgique*. Brussel, Memo et Codec, 1983, 8, 618 p. (Bibliophilie anastatique pour tous).
199. HASQUIN (H.) ed. *Visages de la franc-maçonnerie belge du XVIIIe au XXe siècle*. Brussel, Ed. de l'U.L.B., 1983, 355 p. Laïcité, Serie "Recherches", 4).

c. onderwijs

200. DE CLERCK (K.), e.a. *Dag meester, goedemorgen Zuster, goedemiddag juffrouw: facetten van het volksonderwijs in Vlaanderen 1830-1840*. Tielt, Weesp, Lannoo, 1984, 200 p.
201. DEPAAPE (M.). *De toelatingsvoorwaarden tot de universiteit in België. Een historisch overzicht*. *Onze Alma Mater*, 39, 1985, pp. 119-150.
202. DE VROEDE (M.) ed. *Arbeid en onderwijs in België en Nederland in de 19de en 20ste eeuw. Mededelingen tijdens het colloquium te Leuven gehouden op 21 november 1981*. Gent, Centrum voor de studie van de historische pedagogiek, 1984, XI-105 p. (Belg.-Nederlandse Veren. voor de gesch. van onderwijs en opvoeding).
203. D'HOKER (M.). *Arm onderwijs voor arme kinderen. Bijdrage tot de studie van het lager beroepsonderwijs in de Zuidelijke Nederlan-*

- den tijdens de 18de eeuw. In: *Onderwijs & opvoeding in de 18de eeuw*. Amsterdam-Maarssen, APA-Holland University Press, 1983, pp. 103-112.
204. *Onderwijs en opvoeding in de achttiende eeuw*. Amsterdam-Maarssen, APA-Holland University Press, 1983, 197 p. (Werkgroep Achttiende Eeuw).

V. Taal- en letterkunde

a. algemeen

Zie nrs. 4, 16.

205. CLAES (F.). *Namen voor brood en gebak*. *Ons Heem*, 39, 1985, pp. 153-165.
206. CLAES (F.). *Taalkundige aantekeningen over brood*. *Ons Heem*, 39, 1985, pp. 149-152.
207. GYSSELING (M.). *De herkomst van het woord "begijn"*. *Heemkundig nieuws*. Contactblad van de heemkundige kring Oost-Oudburg, 13, 1985, nr. 1, pp. 9-12.
208. MANTOU (R.). *Le vocabulaire des actes originaux rédigés en français dans la partie flamingante du comté de Flandre (1250-1350)*. *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor toponymie en dialectologie*, 57, 1983, pp. 109-161. (dl. 8).
209. RYCKEBOER (H.), e.a. (red.) *Hulde-album prof. dr. marcel Hoebeke*. Gent, RUG., seminarie voor Nederlandse taalkunde 1985, 484 p.
210. VAN DURME (L.). *De vroege Germaans-Romaanse taalgrens in België en Noord-Frankrijk*. *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor toponymie en dialectologie*, 57, 1983, pp. 189-247.

b. antroponymie

Zie nr. 16.

211. DEBRABANDERE (F.). *Familienamen met -ld- in West- en Oost-Vlaanderen*. In: Ryckeboer (H.), e.a. (red.) *Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke*, Gent, 1985, pp. 63-70.

c. dialectologie

212. BERTELOOT. *Werden-warden-woorden: een middelnederlandse chaos?* *Taal en Tongval*, 37, 1985, pp. 55-70.
213. EYLENBOSCH (E.J.K.). *Van de wormen nederwaert*. in: Ryckeboer (H.), e.a. (red.) *Hulde-Album prof. Dr. Marcel Hoebeke*. Gent, 1985, pp. 225-228.
214. LIEVENS (D.). *Mere: dialectwoorden, uitdrukkingen en zegswijzen*. *MEM.*, 25, 1985, p.13, 37-38, 65-66, 86-87.
215. NOORDERMEER (T.). *Hai staat op stoul*. *Taalgeografisch onderzoek naar de benaming voor preekstoel*. *Taal en Tongval*, 37, 1985, pp. 71-78.

d. toponymie

216. GYSSELING (M.). Prehistorische waternamen II. Handelingen van de Koninklijke Commissie voor toponymie en dialectologie, 57, 1983, pp. 163-188.

VI. Familiekunde**A. Algemeen**

Zie nrs. 6, 16, 19, 48, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 66, 79, 211.

217. BAEYENS (G.). Het doodsprentje als verzamelobject. CNC., 1985, nr. 34, pp. 19-20.
218. VANDERMEERSCH-LANTMEETERS (E.). Poortersnamen van Pamele van de 13e tot de 16e eeuw. In: Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw v. Pamele, 1985, pp. 131-150.
219. VAN OVERSTRAETEN (J.). Wat betekent mijn familienaam? Vlaamse stam, 1985, pp. 36-38, 88-90, 180-182, 215-217, 289-292, 370-373, 404-406, 462-464, 512-514, 536-538 (Van El - Er).
220. VERBERCKMOES (F.). Alfabetisch repertorium van familienaamen te Wieze van 1597 tot 1930. Lebbeke, F. Verberckmoes, 1984, 428 p.

B. Families

221. DE BETHUNE (E.). Esquisse généalogique de la famille de Bethune. Marke, E. de Bethune, 1984, 88 p.
222. DE RUYVER (D.). 300 jaar Beetens. Zottegem, 1984, 21 p.
223. DE RUYVER (D.). Van de Ruvere tot De Ruyver (1550-1985). Zottegem, D. De Ruyver, 1985, 130 p.
224. JOOS (P.). De familie Joos (Zomergem-Waarschoot-Gent). De Eik, 9, 1984, nr. 4.
225. METDEPENNINGHEN (C.). Genealogie metten Penninghen. Dl. I, Metdepenninghen te Gent. Hove, 1986, 227 p.
226. VANDEN HOVE (L.) en VAN HEDEN (R.). De familie Van Heden door de jaren heen (1698-1984). z.p., z.d., 224 p.
227. WAELKENS (J.). De familie Heremans: stand van de opzoekingen tot december 1981. Harelbeke, J. Waelkens, 1981, 62 p.

VII. Wetenschappen**A. Algemeen**

Zie nrs. 11, 22, 150, 191.

228. DE CLERCQ (P.R.). Negentiende-eeuwse instrumentenmakers in de Lage Landen. Wetenschappelijk en Industrieel Erfgoed, 1985, pp. 19-28.
229. VAN LENNEP (J.). Alchemie. Een nieuwe kijk op een hermetische wetenschap. Brussel, Gemeentekrediet, 1984, 448 p.

B. Cartografie en geografie

230. Alle straten en straatjes van Oost-Vlaanderen. z.p., New Always, z.d.
231. LEMOINE-ISABEAU (C.). Les militaires et la cartographie des Pays-Bas méridionaux et de la Principauté de Liège à la fin du XVIIe et au XVIIIe siècle. Brussel, Koninklijk Legermuseum, 1984, 296 p. (Bijdragen van het centrum voor militaire geschiedenis nr. 19).
232. VAN ERMEN (E.). Geschiedeniskaarten en -atlassen. Met een bibliografie in samenwerking met R. de Keyser. Digo. Didactiek in het geschiedenisonderwijs, III (1979-80), pp. 130-139, VII 1983-1984, pp. 196-210, 251-255).
233. Vlaanderen: een geografisch portret. Antwerpen, Geografisch Informatie- en Documentatiecentrum van Vlaanderen, 1983, 32 p.

C. Geneeskunde

234. DARQUENNE (R.). Erreurs et préjugés médicaux au 18e siècle. Le vieux Châtelet, 22, 1982, pp. 71-93.
235. DE BACKER (C.) en NIJS (P.) ed. Liber amicorum Dr. Pharm. L.J. Vandewiele. Recente bijdragen tot de geschiedenis van de farmacie. Brussel, Algemene Pharmaceutische Bond, 1981, 220 p.
236. KINTAERT (H.). Chirurgen en gezondheidszorg op het platteland in de 18de eeuw. Driemaandelijks tijdschrift van de heemkundige kring "Het Land van Nevele", 16, 1985, pp. 112-129.
237. OPSOMER-HALLEUX (C.). Oude medische recepten: traditie en nieuwe inzichten. Mededelingen van de Kon. Ac. voor wetenschappen, letteren en schone kunsten van België, 47, 1985, nr. 1, pp. 71-83.
238. PRENEEL (L.). Door de eeuwen heen gegroeid uit de samenleving. Het ziekenhuis: een wereld in de wereld. Leuven, Davidsfonds, 1983.
239. VELLE (K.). Statistiek en sociale politiek; de medische statistiek en het gezondheidsbeleid in België in de 19de eeuw. Belgisch tijdschrift voor de Nieuwste geschiedenis, 16, 1985, pp. 213-242.

D. Fauna en flora

240. Bossen in Oost-Vlaanderen. Speciale uitgave van de Federatie voor toerisme in Oost-Vlaanderen, 1984, 48 p.
241. G.V.S. Produkt van eigen bodem. De Oostvlaamse waterkers. FO.VL., 34, 1985, pp. 12-13.
242. KERCKHAERT (N.). De bossen van Jan De Lichte. FO.VL., 34, 1985, pp. 53-56.
243. VAN CAUWENBERGHE (R.). Landinrichting: openluchtrecreatie in de ruilverkavelingen van de zwalmstreek. Landeigendom, 37, 1984, pp. 74-79.
244. VERMOESEN (Y.). De brandnetel. Mededelingen heemkring Okegem, 10, 1985, pp. 37-42.

VIII. Volkskunde

A. Algemeen

Zie nrs. 18, 33, 47, 151, 205, 206, 237, 247.

245. TOP (S.), e.a. Komt vrienden, luistert naar mijn lied. Aspecten van de marktzanger in Vlaanderen (1750-1950). Tielt, Lannoo, 1985, 191 p.
246. VAN DER LINDEN (R.), e.a. Landelijk leven in Vlaanderen: een onmisbaar werk over de laatste restanten van de oude landelijke cultuur. Averbode, Altiora, 1983, 140 p.

B. Gebruiksvoorwerpen

247. MINNAERT (W.). Een (diepe) teljoor: van snijplank tot eetbord. MhH., 5, 1985, pp. 57-58.

C. Sagen, legenden

248. HOEBEKE (G.). Weette soms nog iets van vroegere? Jaarboek heemkundige kring "Oud-Wachtebeke", 1985, pp. 167-217.
249. VAN ZUMMEREN (P.). Boeren is loeren: een greep uit de 17000 weerspreuken. Antwerpen, Soethoudt, 1984, 192 p.

D. Molens

250. BAUTERS (P.). Eeuwen onder wind en wolken. Windmolens in Oost-Vlaanderen. Gent, Provinciebestuur, 1985, 481 p.
251. DE KINDEREN (E.). De molen en de Vlaamse molenaar in de evolutie van de twintigste eeuw. Typologie en geschiedenis. Oost-vlaamse Zanten, 60, 1985, pp. 33-42.
252. EVERAERT (J.). Gejaagd door de wind... en het water. Monumenten en landschappen, 1985, extra-nr., pp. 82-88.
253. HUYS (P.). Oprichting van nieuwe windmolens in Oost-Vlaanderen en Zeeuws-Vlaanderen (1575-1617). ME., 13, 1985, pp. 141-144.
254. HUYS (P.). Nieuwe molens in Oost-Vlaanderen anno 1830. ME., 13, 1985, pp. 179-182.
255. N.N. Het Oostvlaams molenpatrimonium. Cultureel jaarboek voor de provincie Oost-Vlaanderen, 1984, pp. 197-198.
256. VAN HOORICK (W.) en ROETS (E.). Molens en molenaars in Vlaanderen rond 1600. Vlaamse stam, 1985, pp. 515-523, 539-552.
257. VAN NUETEN (H.). Mulder bij de gratie Gods. De Autotoerist, 1985, nr. 13, pp. 52-56.

E. Volksgebruiken

258. N.N. Driekoningen lopen en met den beer uitgaan. De Beiaard, 1985, nr. 1, p. 4.

F. Sport en spel

259. BOUQUE (E.). Over het ontstaan van de wielersport in de 19de eeuw, met bijzondere aandacht voor de situatie in het Gentse. Tijdschrift voor de geschiedenis van techniek en industriële cultuur, 3, 1985, nr. 10, pp. 19-29.
260. EELBODE (B.). Het dobbelspel aan de hand van stokoude verbodsbepalingen: een vingeroefening. Nieuwsbrief van de Vlaamse Volkssport centrale, 1985, nr. 4, pp. 4-9.
261. GALLEZ (J.). Geschiedenis van de Belgische reisdruif. Meulebeke, J. Gallez, 1979 (deel II).
262. REDANT (G.). Kinderspelen uit vroeger dagen. MhH., 5, 1985, pp. 19-20, 43, 63-64, 85-88.
263. Tentoonstelling kinderspeelgoed van gisteren tot vandaag. Erpe-Mere, 9-11 nov. 1985. Catalogus. Erpe-Mere, 1985, 29 p.
264. TOLLENEER (J.). Historische schets van de katholieke turnbeweging in België. In: Hermes, 17, 1984, pp. 339-351.
265. TORTELBOOM (G.). De trekvinken. Tr., 15, 1985, nr. 4, pp. 29-30.

G. Volksdevotie

266. BLIJLEVENS (A.), e.a. ed. Volksreligiositeit: uitnodiging en uitdaging. Averbode, 1982, 192 p. (Studie, 3).
267. LUYPAERTS (G.). De verering van de H. Cornelius. In: De premonstratenzerabdij van Ninove. Ninove, 1985, pp. 39-46.
268. VAN DEN BOSSCHE (N.). Het gebed van keizer Karel. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 129-132.
269. VAN HAVER (J.). Volksdevotie. Ons Heem, 39, 1985, pp. 70-78.

IX. Toerisme

Zie nr. 240.

270. AAA. Spelevaren op de Dender, een recreatie anders dan anders. Het Nieuwsblad, 22/11/1985.
271. DE WALLE (K.), LIBBRECHT (U.) en DE MULDER (W.). Kijk op het groene Vlaanderen. Leuven, Brussel, Amsterdam, 1984.
272. G.D.R. Wandelen in de bossen van de Vlaamse Ardennen. ZVK, 8, 1985, nr. 76, p. 17.
273. De mooiste kastelen van België. Brussel, Reader's Digest, 1984, 320 p.
274. Oost-Vlaanderen, België: gids voor vakantie en vrije tijd. Gent, Federatie voor toerisme in O-Vl., 1984, 96 p.
275. Oost-Vlaanderen: fietskaart 1/100.000. St.-Niklaas, E. Van Eyck, 1984.
276. VAN EGERAAT (L.). Veertig verkenningen van Vlaanderen, Antwerpen, Standaard uitg., 1984, 389 p.

277. VAN REMOORTERE (J.). Wandelen door Vlaamse Ardennen en Heuvelland. Tielt, Lannoo, 1985, 155 p.
 278. WATTEZ (O.). De Vlaamsche Ardennen. Gent, 1926 (heruitgave Stichting O. Wattez v.z.w., 1985)

X. Gemeenten

AAIGEM: zie nrs: 60, 62, 64, 81, 196, 256.

279. DE BUYSSCHER (M.) en DE POOTER (E.). Aaigem Berg. Ontstaan en wording. Herzele, uitgave in eigen beheer, 1984, 131 p.
 280. DE BOECK (D.). Op bedevaart naar St.-Hermes te Ronse. MEM.; 25, 1985, pp. 14-16.
 281. DE BOECK (D.). Aaigem kantte zich tegen fusievoorstellen in de 19de eeuw. MEM., 25, 1985, pp. 35-36.

AALST:

- A. Geografisch (282-284)
- B. Archeologie (285-287)
- C. Geschiedenis (288-299)
- D. Kunst en cultuur
  - a. Kunst (300-313)
  - b. Cultuur (314-315)
  - c. Onderwijs (316-319)
- E. Families en figuren
  - a. Algemeen (320-325)
  - b. Alfabetisch (326-343)
- F. Volkskunde (344-345)
- G. Toerisme (346-348)

Zie nrs. 3, 26, 42, 50, 54, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 73, 81, 82, 83, 92, 105, 108, 114, 125, 145, 148, 162, 173, 175, 180, 182, 184, 200, 211, 221, 225, 242, 250, 256, 270, 494, 605, 784, 789.

A. Geografisch

282. Aalst (stadsplan). Brussel, Nationaal geografisch instituut, 1983.
 283. Aalst: stadsplan en grote omgeving 1/15000. Brussel, De Rouck nieuwe cartografische uitgaven, 1983.
 284. THOMAS (I.) en CHARLIER (J.). Sur la convergence de deux typologies. Un exemple geo-demographique. Tijdschr. v.d. Belgische Vereniging voor Aardrijkskundige studies, 54, 1985, pp. 139-156.

B. Archeologie

285. CALLEBAUT (D.). Middeleeuwse aardewerkvondsten te Aalst. *Archaeologia Belgica*, 1, 1985, nr. 2, pp. 109-112 (nieuwe reeks).
 286. CORTHALS (L.) en HAERENS (H.). Archeologie: veel meer dan een moeilijk woord... Een gesprek met Dirk Callebaut. *Kontakt St.-Maartensinstituut*, 1985, nr. 129, pp. 17-21.

287. DE SWAEF (W.). Aalst (O.-Vl.): middeleeuwse en post-middeleeuwse vondsten. *Archeologie*, 1984, p. 123.

C. Geschiedenis

288. BAERT (K.). Herbergen te Aalst begin 19de eeuw. *VVAK.*, 12, 1985, pp. 2-4.
289. BOUDENS (R.). Begijnen en begarden. *Kerk en Leven*, 19/9/1985, p. 16.
290. CAPIAU (J.). Nieuwjaer wensch voor 1811. *VVAK.*, 12, 1985, pp. 1-2. (Lied met klacht over sociaal-econ.-toestand).
291. DEFRUYT (R.) en RYSERHOVE (A.). *Het Aalsterse van toen*. Brugge, M. Van de Wiele, 1984, 160 p.
292. DE RIJCK (L.). Een sociaal onderzoek door de kamer van koop-handel te Aalst (1846-48). *L.A.*, 37, 1985, pp. 57-59.
293. FOSELLE (L.). Van een stukje abdijgebied tot dienstverleningscentrum. Beknopt historisch overzicht van het domein. Aalst, Boter-melkstr. 201, 1985, 15 p.
294. GRAMMENS (M.). Herinneringen aan oorlog en repressie. Brussel, 1985. (Aktueel nr. 14).
295. NASTER (P.). Les deniers d'Arnot émis d'Alost. *Scripta Nummaria*, 1983, pp. 312-323.
296. N.N. Bij de stichting van de Belgische werkliedenpartij (1885). *VVAK.*, 12, 1985, pp. 71-72. (Historiek van de beweging te Aalst).
297. PEETERS (J.P.). Bouwstoffen voor de geschiedenis der laat-middeleeuwse stadsdraperie in een klein Brabants produktiecentrum Vilvoorde (1357-1578). *Handelingen van de Kon. Com. voor Geschiedenis*, 1985, pp. 1-48.
298. VAN BRANTEGHEM (P.). Uit het oude Aelst. *VVAK.*, 12, 1985, pp. 86-90. (Inkomst van Karel van Lorreinen te Aalst, het Keizerstraatje en de familie De Keyser, viering van St.-Pietersdag, rijtuig-måker Bruno Van der Biest, dichter Jan De Ruddere).
299. VAN DER GHEYLEN (E.). Een bedrijf in de schijnwerper: Amylum N.V. De Ader, 5, 1985, nr. 3.

D. Kunst en kultuur

a. kunst

300. AAA. Restauratie van oudste Aalsterse huis aangevat. *Het Nieuwsblad*, 10/12/1985. (Huis Stadt Antwerpen).
301. BERMEJO (E.). Pinturas inéditas de Pieter Coecke, conservades en Espana. *Arch. esp. Arte*, 214, 1981, pp. 113-141.
302. *Beschermden monumenten, landschappen en dorpsgezichten*. Cultureel jaarboek voor de provincie Oost-Vlaanderen, 1984, pp. 143-174.
303. *Catalogo van de tentoonstelling: Santiago de Compostella, 1000 jaar Europese bedevaart*. Gent-Brussel, 1985, 497 p.
304. CRICK (L.). De kunstschaten van het oud-hospitaal te Aalst. *VVAK.*, 12, 1985, pp. 80-82. (Uit: *De stad Antwerpen*, 8/6/1934).

305. DE JODE (M.). Het kasteel Rozenhof, Brusselsesteenweg 75, Aalst, De Ader, 5, 1985, nr. 1.
306. DE SMEDT (P.). De beiaard van Aalst. Aalst, Daensmuseum en archief van de Vlaamse sociale strijd, 1984, 22 p.
307. D'HAESE (R.). Het schepenhuis van Aalst. Aalst, Daensmuseum en archief van de Vlaamse sociale strijd, 1984, 20 p.
308. GEUKENS (E.). De Sint-Jobkapel te Aalst. Aalst, uitg. Dialoog, 1985, 40 p.
309. ROBIJNS (L.). De H. Cornelius te Aalst. In: Catalogus "De premonstratenzerabdij van Ninove (1137-1796)". Ninove, 1985, p. 77.
310. UYTTERSROT (M.). De gedenksteen in de gewezen kapel van de zwarte zusters. VVAK., 12, 1985, pp. 67-69.
311. VAN DER HULST (J.). De autoriteitenschuld van de miserie met de H. Geestkapel. VVAK., 12, 1985, pp. 12-19.
312. VAN DER HULST (J.). De "stadt Antwerpen" (16de-18de eeuw). VVAK., 12, 1985, pp. 90-91.
313. VAN GEERT. Aalst. Administratief centrum (ex-pupillenschool). Restauratiewerken, straatvleugel. VVAK., 12, 1985, pp. 61-65.

b. cultuur

314. DESMAELE (B.). Les imprimeurs et libraires des Pays-Bas au XVIIIe siècle. Archief- en bibliotheekwezen van België, 56, 1985, pp. 295-320 (opsomming van de drukkers te Aalst in de 18de eeuw).
315. HUYGHEBAERT (J.). Dichtwedstrijden in Vlaanderen in de negentiende eeuw (1803-1824). Jaarboek Koninklijke Soevereine Hoofdkamer van retorica "De Fonteine" te Gent, 31, 1980-81, pp. 57-86.

c. onderwijs

316. BAERT (K.). Een paar kanttekeningen bij het ontstaan van de Sint-Gudulaschool. Zo was Aalst, tentoonstellingscatalogoog n.a.v. het 75 jarig bestaan van de St.-Gudulaschool te Aalst, Aalst, 1985, p. 8.
317. DEMUYNCK (W.). S.M.I.-afdeling Raffelgem viert zijn derde lustrium (1970-85). Kontakt, St.-Maartens-Instituut, 1985, nr. 129, pp. 13-15.
318. THIJS (A.). Kapitaal, ondernemerschap, arbeid. Bronnen voor de sociaal-economische geschiedschrijving uit de verzameling van het centrum voor bedrijfsgeschiedenis. Catalogus tentoonstelling Ufsia. Bibliotheek, 1985, 37 p. (Nr. 83, kaart i.v.m. bijlessen St.-Jozefcollege Aalst, begin 20ste eeuw).
319. Zo was Aalst. Tentoonstellingscatalogoog n.a.v. het 75 jarig bestaan van de St.-Gudulaschool te Aalst. Aalst, 1985, 16 p.

E. Families en figuren

a. algemeen

320. LIEVENS (R.). Buitenpoorters van Aalst, buiten de stadspoorten. Kerksken, Terlicht, 24, 1985, 22 p.
321. STRIJPENS (R.) en BOGAERT (R.). Aalsterse gesprekken (met Bert van Hoorick, Piet Thomas, e.a.). Aalst, Pieter Daens, 1982, 176 p.
322. TULLEKEN (M.J.). Uit het boek "consenten". HO., 1985, pp. 99-121. (Toelatingen om buiten de stad te verblijven zonder zijn poorterschap te verliezen).
323. VAN DER Hulst (J.). Twee Aalstenaars in de kartuize te Herne. VVAK., 12, 1985, pp. 4-5. (Laurentius van Muschezele, Rasse Keyzers).
324. VANDERMEERSCH (P.A.). The reconstruction of the liber quintus intitulatum universitatis Lovaniensis (1596-1616). An application: the theologians, 1562-1578. Lias, 12, 1985, pp. 1-80. (Studia Historiae Gandensia nr. 264, 1985). (Namen van studenten te Leuven).
325. VERLEYEN (W.). Necrologium van Affligem. Eigen Schoon en de Brabander, 68, 1985, pp. 107-128, 327-368.

b. alfabetisch

326. VAN LIL (A.). Een ongelukkige kanunnik te Aalst. L.A., 37, 1985, pp. 65-68. (Josephus Bourgeois).
327. DOM IDESBALD. In memoriam Dom Cyprianus Coppens. Affligem, Maandschrift, 17, 1985, nr. 8, pp. 5-7.
328. DEDEURWAERDER (J.). Coppieters, een voortrekker. Gent, 1985, 109 p.
329. BUYLE (M.). Jef Crick (1890-1965). Heemkundig nieuws. Contactblad van de heemkundige kring Oost-Oudburg, 13, 1985, nr. 1, pp. 7-9.
330. UYTTERSROT (C.). Leo Crick. VVAK., 12, 1985, pp. 82-83.
331. FRANCOIS (S.). Bijzonderheden bij het artikel "Frans Daens viel in Tervate". VVAK., 12, 1985, pp. 5-11.
332. N.N. In memoriam Lieve De Pelsmaeker. Cultureel jaarboek voor de provincie O.-Vl., 1984, p. 223.
333. VERSTAPPEN (K.). De Ryck Benoit (°Mere 1816 - †Amberloep 1887), politicus te Aalst. Seminarieoef. RUG., o.l.v. Prof. Van Eenoo.
334. DE WOLF (A.). Onze muzikleraar. De Ader, 6, 1986, nr. 1 (René Lenssens).
335. VAN LANGENHOVE (R.). Frans Linthout, grenadier van Napoleon. Centrum uitgave, 1984.
336. BOEY (M.). Aalsterse Daensiste te Brugge. Mevr. Maréchal-Vanden Bergh. BD., 8, 1984, nr. 3, pp. 16-17.
337. BOEL (K.). Hippoliet Meert: taalkundige, flaningant, activist: een vergeten, maar groot Aalstenaar. Aalst, VVAK., 1983, 24 p.

338. UYTTERSROT (M.). Dokter François Monfils (1828-1903). VVAK., 12, 1985, pp. 38-41.
339. LENDERS (P.). Pycke D'Ideghem et De Ten Driessche, Pierre François. Nationaal biografisch woordenboek, 11, 1985, pp. 614-620.
340. VAN HOORICK (B.). In memoriam Victor Van der Heyden. Voor Allen, 47, 1985, nr. 31, p. 1.
341. VAN DER MEIRCH-DE LOOZE (C.). In momoriam Willy Van der Meirch alias Carlo Tarras. KZ., 6, 1985, nr. 2, p. 2.
342. VAN DER SMISSEN (P.). Genealogie de la famille Van der Smissen 1570-1970. Bierges-les-Wavre, 1977, 2 dln.
343. HAMERLIJNCK (W.). Overzicht van het geslacht "van Hoorebeke" naar de gegevens van Gustave en Ladislas Van Hoorebeke. De Eik, 9, 1984, pp. 172-200.

F. Volkskunde

344. N.N. Kermis Aalst 1903. (Uit De Denderbode 2/7/1903). VVAK., 12, 1985, p. 76.
345. VANDEVELDE (L.). Middeleeuwse spotnamen. L.A., 37, 1985, pp. 61-62.

G. Toerisme

346. D'HAESE (R.). Valoriatie van het industrieel erfgoed. Een toeristische troef. VVAK., 12, 1985, pp. 77-78. (Ook in ZVK., 8, 1985, nr. 71, p. 4).
347. GILLIS (M.). Gastronomisch Aalst. ZVK., 8, 1985, nr. 71, p. 17.
348. TREKKER (R.). Pajottenland, waar Vlamingen thuis zijn. De Rode Vaan, 64, 1985, nr. 30, pp. 13-14.

AMOUGIES: zie nrs. 62, 63, 64, 137, 210.

349. DE REYMAEKER (M.). Actualité de l'architecture romane. FH., 1985, pp. 3-26.
350. SAROT (L.). Un site pour la détente et le sport: le Mont de l'Enclus. FH., 1985, pp. 125-130.
- APPELTERRE-EICHEM: zie nrs. 51, 58, 60, 61, 62, 64, 128, 162, 250, 615, 631, 632, 650.
351. DE TREMERIE (M.). Tabaksteelt in Appelterre. FO.VL., 34, 1985, pp. 79-82.
352. N.N. Molenaktualiteiten. M.E., 13, 1985, pp. 194-200.
353. VAN HELLEPUTTE (F.). Genealogie van Helleputte, deel IV. Houdeng-Aimeries, bij auteur, 1985, 81 p.
354. VAN SEVEREN (G.). Tabak en snuif... Op zoek in Oostvlaamse kontreien. FO.VL., 34, 1985, pp. 75-78.
355. VERBESSELT (J.). Verdwenen en verplaatste dorpscentra in Brabant. Eigen Schoon en De Brabander, 68, 1985, pp. 369-402.

ASPELARE: zie nrs. 51, 60, 61, 62, 64, 494, 615, 631, 632.

356. DE BROUWER (J.). Rekening bij het overliden van de pastoor van Aspelare (1647) L.A., 37, 1985, pp. 63-64.

BAAIGEM: zie nrs. 58, 60, 64, 225, 250, 251, 442.

BAARDEGEM: zie nrs. 62, 64.

357. OCKELEY (J.), e.a. Baardegem: geschiedkundige verhandeling. Aalst, Genootschap voor Aalsterse geschiedenis, 1985, 300 p.

358. RINGOOT (F.). Molens te Baardegem. ME., 13, 1985, p. 156.

359. VAN DOORSLAER (J.). Het groot onderzoek van 1389. Eigen Schoon en De Brabander, 68, 1985, pp. 191-208.

BALEGEM: zie nrs. 50, 58, 60, 64, 86, 128, 224, 250, 352.

360. DE SMET (L.). De stenen korenwindmolens te Balegem (Oosterzele). Jaarboek van het heemkundig genootschap Land van Rode, 9, 1985, pp. 53-71.

361. GILLIS (M.). Bijzonder lokaal. ZVK., 8, 1985, nr. 75, p. 18. (Jeneverstokerij).

362. J.D. 15 september Oostvlaamse molendag. Levende Molens, 7, 1985, pp. 81-84.

363. JOHNSON (W.). Metselaarstekens in de provincie Antwerpen: een werkhypothese. Volkskunde, 86, 1985, pp. 231-253.

364. NAUDTS (K.). Molenaar werkt voor zijn brood. Het Nieuwsblad, 14-15/9/1985.

365. ROGGEMAN (W.). Het neusje van de z(w)alm. De autotoerist, 1985, nr. 11.

366. VERPAALLEN (J.). Molen-aktualiteiten. Levende molens, 7, 1985, nr. 1, pp. 3-4.

BAMBRUGGE: zie nrs. 64, 175.

367. BEECKMANS (L.). Een stenen artefact uit Bambrugge. L.A., 37, 1985, p. 36.

368. DE TEMMERMAN (I.). De heren van Leeuwergem in de schaduw van de middeleeuwen: een kritische rechtzetting van het genealogische model van F. Gerard en De Potter en Broeckaert. In: Handelingen van het Zottegemse genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 133-139.

BAVEGEM: zie nrs. 59, 62, 64, 200, 747.

369. HUYSS (P.). De verbrande molens van de Gentse St.-Baafsabdij; ME., 13, 1985, pp. 139-140.

BEERLEGEM: zie nrs. 58, 60, 64, 210, 224, 809.

370. DE ROUCK (G.). De mooiste kastelen van Zuid-Vlaanderen. ZVK., 8, 1985, nr. 72, p. 6.

371. DE WAELE (F.). Van deugdsame dogters en vroomme meyskens. Pensionaatsopvoeding bij de Zusters van Liefde te Beerlegem, 1823-1965. Beerlegem, Mariaheem, 1985, 97 p.

372. Hoeveroute Zwalm: Fiets- of autoroute door de Zwalmvallei. Zwalm, Gemeentelijke dienst voor toerisme, z.d., z.p.

BERCHEM: zie nrs. 50, 64, 92, 162, 218, 224.

373. CASTELAIN (R.). De heerlijkheid Ter Donct te Berchem (O.-VI.) in de 14de en 15de eeuw. In: RYCKEBOER (H.), e.a. (red.). Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke. Gent, 1985, pp. 35-41.

374. CASTELAIN (R.). Over het ontstaan van de baronie van Pamele en de landen van tussen Maarke en Ronne. In: Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw van Pamele, 1985, pp. 41-54.
375. DE LANGHE (S.). Leurhandel in "Ronsschen Twijn". ARI., 39, 1985, pp. 220-221.
- BOELARE: zie nrs. 50, 62, 63, 81, 374.
376. VAN BUTSELE (P.). De heren van Pamele-Oudenaarde. In: Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw van Pamele, 1985, pp. 55-86.
377. VANDERMAESEN (M.). Inventaris van het oud archief der kerkefabriek van Onze-Lieve-Vrouw te Brugge. Brussel, A.R.A., 1984, 418 p.
- BORCHTLOMBEEK: zie nrs. 125, 256, 355.
- BORSBEKE: zie nrs. 60, 61, 62, 64, 368.
- BOTTELARE: zie nrs. 59, 60, 64, 242.
378. TAVENIER-VEREECKEN (C.). Een keviste kanne. In: RYCKEBOER (H.), e.a. (red.). Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke, Gent, 1985, pp. 353-355 (recept uit Bottelare).
- BRAKEL: zie nrs. 3, 58, 59, 81, 88, 148, 175, 189, 240, 324, 783.
379. DE DONDER (V.). Gallo-Romeinse kaart van Vlaanderen wordt ingekleurd. De Standaard, 8/7/1985.
380. DE LANGE (S.). Topbronnen Brakel. ZVK., 8, 1985, nr. 75, p. 3.
381. Hugo. Victor Morre, van landbouwer tot heemkundige. Plusweekblad, 3, 1985, nr. 97, p. 4.
382. ROGGE (M.). Brakel (O.-Vl.): het wegtracé Blicquy-Velzeke. Archeologie, 1984, pp. 110-111.
383. Z.A. Kerstmis te Brakel-Zegelsem... gesprek met broeder Yvan en broeder Andreas (Benedictijnse Eremijten). Bei., 83, 1984, nr. 49, p.1 en 11.
- BURST: zie nrs. 59, 63, 64, 137, 280.
384. BAVAY (L.). Bijdrage tot de parochiegeschiedenis van Burst. De neogotische St.-Martinuskerk. MEM., 25, 1985, pp. 46-55, 71-79.
- DEFTINGE: zie nrs. 58, 60, 61, 62, 64, 353, 494, 751.
385. N.N. Fragmenta. ME., 13, 1985, p. 42 (molenvermeldingen).
- DENDER: zie nrs. 45, 54, 270.
- DENDERHOUTEM: zie nrs. 26, 51, 59, 60, 61, 63, 64, 83, 250, 670.
386. HUYLEBROEK (E.). Denderhoutem. De Sint-Amandusparochie vroeger en nu. Denderhoutem, Heemkring Haaltert, 1985, 240 p.
387. HUYLEBROEK (E.). Nog nieuws aangaande de notarissen Buyl en De Winter. MhH., 5, 1985, p. 31.
388. HUYLEBROEK (E.). Onderpastoor te Denderhoutem contra de abt van de St.-Adriaansabdij van Geraardsbergen, MhH., 5, 1985, pp. 5-10.

389. HUYLEBROEK (E.). Over een "gewichtig" dorpsgenoot te Denderhoutem. MhH., 5, 1985, pp. 80-85. (Victor Raes).
390. HUYLEBROEK (E.). Zuster Kerstine van Roselaer. MhH., 5, 1985, pp. 27-30.
391. R.H.H. Vele Vlaamse landverhuizers vergingen met de Titanic. De standaard, 9/9/1985.
- DENDERLEEUEW: zie nrs. 3, 28, 58, 64, 148, 175, 184, 240, 325, 494, 784.
392. DE METSENAERE (W.). Dagboek van Eduard Cortvrintd geschreven tijdens W.O.I. Denderleeuws infoblad, 1985, mei, pp. 22-23, juni, pp. 19-21, augustus, pp. 20-21.
393. DE METSENAERE (W.). Prosper De Bruyn. Denderleeuws infoblad, 1985, nov. p. 11.
394. DE WINTER (E.). Stationschef hangt kepi aan de haak. Denderleeuws infoblad, 1985, sept. p. 18 (G. Jansegers).
395. N.N. In memoriam Jozef De Brouwer. Cultureel Jaarboek voor de provincie O.-VI., 1984, p. 226.
396. VERDOODT (W.). De geschiedenis van een dorpskerk (St.-Amandus Denderleeuw). Onuitgeg. eindverhandeling H.A.I.S.L. Gent, 1985, 2 dln.
397. N.N. Oude amateurfoto's. Ons molenheem, 5, 1985, nr. 1, pp. 7-8. (Foto's van molens).
398. R.A. In memoriam Jozef De Brouwer (1909-1984). Ons Heem, 39, 1985, pp. 30-31.
399. VAN DER LINDEN (R.). Cock, Karel Alfons de, Nationaal Biografisch Woordenboek, 11, 1985, pp. 135-140.
400. VERDOODT (W.). De geschiedenis van een dorpskerk. Denderleeuws infoblad, 1985, sept., pp. 19-20.
- DENDERWINDEKE: zie nrs. 60, 61, 64, 128, 136, 250, 251, 352, 402, 615, 631, 632, 643, 771.
401. DEGEEST (A.). Bach, bomen en gewalst metaal. Een gesprek met orgelbouwer Ghislain Potvlieghe. De Autotoerist, 1985, nr. 8, pp. 86-91.
402. N.N. Jean De Dobbeleer: de houtsnijder van Denderwindeke. De Beiaard, 1985, nr. 1, p. 4.
403. N.N. Stenenmolen te Denderwindeke beschermd. NI., feb. 1985, p. 11.
404. POURBAIX (R.). Les charbonniers de Bois-du-Duc. la grande histoire d'un petit peuple. Bergen, 1983, 161 p.
- DIKKELE: zie nrs. 64, 372, 809.
405. N.N. Middeleeuwse molengegevens in anthroponymische studies. ME., 13, 1985, p. 118.
- DIKKELVENNE: zie nrs. 50, 58, 59, 61, 64, 103, 200, 250, 442.
406. VAN DURME (L.). Het uithof van de abdij van Ninove te Dikkelve (Bochoute) en Velzeke. Een historisch-toponymisch mikroonderzoek. L.A., 37, 1985, pp. 1-35.

- EDELARE: zie nrs. 63, 64, 92, 143, 373, 374, 376.
407. Eddy. De Ruyck verandert alcohol in azijn. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 84, p. 7.
408. VAN MINGROOT (E.). Woord en wederwoord over de oprichtingsakte van de parochie Pamele (1110). In: Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw v. Pamele, 1985, pp. 9-24.
- ELENE: zie nrs. 64, 250, 256, 352, 368, 402, 495.
- ELST: zie nrs. 60, 64, 137, 143, 223, 250, 353, 374, 376.
409. Hugo. Een eeuwfeest voor Elsterse kapel. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 81, p. 7.
410. Hubert. Medicijnen tegen tandpijn. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 73, p. 24.
411. Liban. Het vlaggetje van Sinte Plone. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 74, p. 5.
- ENAME: zie nrs. 50, 54, 64, 89, 125, 162, 374, 376, 408, 618.
412. CALLEBAUT (D.). Het castrum en de portus van Ename. HO., 1985, pp. 129-135.
413. CALLEBAUT (D.). De portus en abdij van Ename. Archeologie, 1984, pp. 137-138. (Ook in: Archeologica Belgica, 1, 1985, nr. 2, pp. 89-94; nieuwe reeks).
414. HOEBEKE (M.). De stichting van de parochie Pamele. In: Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw v. Pamele, 1985, pp. 25-40.
415. MARC. Peuteren in het vel van moeder aarde. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 71, p. 12.
416. SCHOONJANS (J.). Kunstschilder Alberte Libert. Vlaanderen, 34, 1985, pp. 241-242.
417. TULLEKEN (M.J.). De stedelijke musea van Oudenaarde. Cultureel jaarboek voor de provincie Oost-Vlaanderen, 1984, pp. 180-189.
418. VAN DER PLAETSEN (P.). Beestig Gent. Archeozoölogie in een stad. Stadsarcheologie, 9, 1985, nr. 3, pp. 12-26.
- EREMBODEGEM: zie nrs. 58, 62, 64, 175, 256, 325, 348, 494.
419. GAVEL (J.). Sluiting Rath + Doodeheefver. Een teken aan de wand. De Rode Vaan, 64, 1985, nr. 32, pp. 4-5.
- ERONDEGEM: zie nrs. 62, 64.
420. DE SWAEF (W.). Herinneringen bij oude foto: Erondegem: een klasfoto uit 1934. MEM., 25, 1985, p. 39.
- ERPE-MERE: zie nrs. 3, 5, 31, 59, 60, 61, 62, 64, 68, 81, 84, 129, 175, 214, 248, 250, 256, 263, 280, 333, 352, 364.
421. DE BOECK (D.). Herinneringen bij een oude foto... even poseren op de vrachtwagen. MEM., 25, 1985, p. 64.
422. DE MOL (R.). Muntnazicht en oude herbergen te Erpe. MEM., 25, 1985, pp. 61-62.
423. DE PUNT (J.). Het kruis van pastoor Dambre. MEM., 25, 1985, p. 14.

424. DE VUYST (J.). Doodstraf voor wraakmoord een eeuw geleden. MEM., 25, 1985, p. 63.
425. DE VUYST (J.). Recruitering van soldaten en pioniers te Erpe-Mere. MEM., 25, 1985, pp. 79-83.
426. DE VUYST (J.). Tien jaar bibliotheek en documentatiecentrum. MEM., 25, 1985, pp. 69-71.
427. D'HAESELEER (P.A.). 250 jaar D'Haeseleer in Erpe-Mere (1700-1984). Erpe-Mere, eigen beheer, 1984, 125 p.
428. D'HOKER (A.). Herinneringen bij een oude foto... het klooster te Mere. MEM., 25, 1985, p. 17.
429. D'HOKER (A.). 25 jaar "Mededelingen van de heemkundige kring". MEM., 25, 1985, pp. 42-45.
430. Huldeboek der jubileumviering 50-jarig bestaan van de wijkschool Beek (1934-1984). Erpe-Mere, heemkundige kring, 1984, 43 p.
431. ILIANO (R.). Stamboom Eliano-Iliano. Uitgegeven ter gelegenheid van het 10de feest, z.p., 1982.
432. SUYS (M.). Over haag en heg. MEM., 25, 1985, p. 38 (sage).
433. VAN MELKEBEKE (J.). Oudenaardse biografieën: Petrus Ferdinand Van Melkebeke. HO., 1985, pp. 183-184.
- ERWETEGEM: zie nrs. 58, 60, 61, 62, 63, 64, 256, 353, 405, 788.
434. DE PUE. Geschiedenis van de zusters dominicanessen Engelendale, Assebroek en Brugge. Brugge, 1984.
435. G.G. 700 jaar Engelendale. Dominikaans Leven, 1984, pp. 272-277.
436. VAN DER LINDEN (R.). Een ongewoon beeld van Sint-Macharius te Erwetegem. Van een seminarist en rode pokken. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 109-112.
- ETIKHOVE: zie nrs. 47, 58, 59, 62, 64, 92, 137, 224, 373, 374, 376, 736.
437. DE LANGE (S.). De taalgrens tussen Oost-Vlaanderen en Henegouwen. In: RYCKEBOER (H.), e.a. (red.). Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke, Gent, 1985, pp. 111-122.
438. Luc. Van Peteghemorgel is weer nieuw. Gerestaureerde klanken in Etikhooftse parochiekerk. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 115, p. 3.
439. VANDEPUTTE (J.L.Th.). Watermolens aan de Maarkebeek in 1571. In: RYCKEBOER (H.), e.a. (red.). Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke, Gent, 1985, pp. 365-371.
- EVERBEEK: zie nrs. 54, 64, 111, 137, 250, 353, 376, 437, 494.
440. DEBRABANDERE (F.). De familienaam Bevernag(i)e en Slooven-De Sloover(e). De Leiegouw, 27, 1985, pp. 214-216.
- GAVERE: zie nrs. 3, 50, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 81, 82, 148, 163, 186, 225, 374, 414, 727.
441. DE SMET (A.). De fontein te Gavere 200 jaar oud. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 213-214.

442. Gavere: Semmerzake, Vurste, Baaigem, Asper, Dikkelvenne. Gent, Publi Ariane, 1983, 40 p. (infogids).
443. LAMBERT (W.A.). Gemeente Gavere, postgeschiedenis. Gavere, W.A.A. Lambert, 1983, 42 p.
- GENTBRUGGE: zie nrs. 27, 60, 64, 162, 186, 212, 225, 379, 784.
444. DE RIDDER (C.). Emiel Hullebroeck. TLR., 13, 1985, pp. 77-80.
445. EVRARD (H.). Gentbrugge, onze voordries. TLR., 13, 1985, p. 76.
446. LEPEAU (J.). Rattendale. TLR., 13, 1985, pp. 46-48. (Kasteel).
447. N.N. Even, memoreren: 175 jaar geleden werd Louis Van Houtte geboren. Ghendtsche Tijdingen, 14, 1985, pp. 225-229.
448. PATOOR (W.). Huldebetoon aan Gerard Waeytens. TLR., 13, 1985, pp. 35-38.
449. PATOOR (W.). Gentbrugge, straten die een persoonsnaam dragen. TLR., 13, 1985, pp. 20-23, 38-39, 54-56, 82-84.
450. VANDEN HOLE (W.). De ontwikkeling van de tuinbouw te Gentbrugge. Heemkundig genootschap Land van Rode, 1985.
451. VAN WITTENBERGHE (O.). Gentbrugge in het midden van de achttiende eeuw. Jaarboek van het heemkundig genootschap Land van Rode, 9, 1985, pp. 7-52.
452. WAEYTENS (G.). PATOOR (W.) en VAN DAMME (R.). Geschiedenis van Gentbrugge. TLR., 13, 1985, pp. 1-18, 24-31.

GERAARDSBERGEN:

- A. Geschiedenis (453-472)
- B. Kunst en cultuur (473-493)
- C. Families en figuren (494-503)
- D. Toerisme (504-507)

zie nrs. 50, 54, 59, 60, 61, 63, 64, 83, 92, 105, 108, 109, 111, 112, 128, 135, 136, 143, 145, 148, 162, 163, 173, 175, 184, 186, 189, 200, 213, 217, 218, 225, 226, 256, 267, 302, 322, 324, 325, 340, 345, 385, 388, 404, 436, 437, 572, 618, 641, 784, 789.

A. Geschiedenis

453. N.N. Bibliografie Geraardsbergen. In: BONNIER (G.), e.a. Het verenigingsleven van G'bergen in 1985, pp. 183-204.
454. BAETENS (J.). Minderbroederkloosters in de Zuidelijke Nederlanden. Kloosterlexicon. Franciscana, 39, 1984, pp. 83-184.
455. D.B.W. Textielweverij Flamant: een terugblik, een brok Geraardsbergse textielgeschiedenis. De Beiaard, 1985, nr. 10, p. 5.
456. DE CHOU (F.). V.V.V.-kalender. Historische hoeven van Geraardsbergen. V.V.V.-info, 1985.
457. FLAMANT (J.). Geraardsbergen in oude zichtkaarten. Geraardsbergen, Ars Antiqua, 1981-1982, 2 dln., 67 en 135 p.
458. FLAMANT (J.), VAN MELLO (J.). Het Geraardsbergen van toen. Brugge, Van de Wiele, 1985, 151 p.
459. Geraardsbergen. Gent, Publi Ariane, 1983, 108 p. (Infogids).

460. GODROID (S.). Les usines d'allumettes à Geraardsbergen (1849-1984). In: Handelingen I, Nivelles, 1984, pp. 170-174, Congrès de Nivelles, XLVIIe Congrès van de Federatie van Kringen voor Oudheidkunde en Geschiedenis van België.
461. HOUBAERT (P.A.). Minderbroederskloosters in de Zuidelijke Nederlanden. 28. Geraardsbergen. Franciscana, 39, 1984, pp. 125-136.
462. MATTHIJS (M.). Galmaarden zoals het vroeger was, 1890-1950. Nukerke, 1985, 127 p., 137 foto's.
463. N.N. Fragmenta. ME., 13, 1985, pp. 167-168. (Molenvermeldingen).
464. N.N. Uit het dagboek van Augusta De Clercq 1887-1944. CNC., 1985, nrs. 32-41.
465. N.N. 60 jaar technisch instituut Sint-Jozef. De Beiaard, 1985, nr. 14, p. 5.
466. P.S.G. Kino-club Geraardsbergen 20. De Beiaard, 1985, nr. 11, p. 4.
467. SURDIACOURT (D.). Geraardsbergens industrieel patrimonium onder slopershamer. Tijdschrift voor geschiedenis van techniek en industriële cultuur, 1, 1983, 1, pp. 21-30.
468. VAN BOSSUYT (V.). Ware betekenis feest krakelingenworptonnekensbrand te Geraardsbergen. Voor Allen, 47, 1985, nr. 8, pp. 7-8.
469. VANDER MAELEN (D.). Geraardsbergen. Het verhaal van de Heilig Hartkliniek: wanneer valt het laatste woord (en wie krijgt het)? Bei., 83, 1984, nr. 2, p. 5.
470. VAN KERCKHOVEN (M.). De genesis van Geraardsbergen. ZVK., 8, 1985, nr. 78, p. 14 (legende van het ontstaan van de stad).
471. VAN KERCKHOVEN (M.J.). Oud Geraardsbergen. De Collegestraat. CNC., 1985, nr. 32, pp. 9-10. De Hospitaalstraat, nr. 33, pp. 11-12. De Steenstraat, nr. 34, pp. 11-12. De Denderstraat, Broek en Boterstraat, nr. 35, pp. 11-14. De Oudenberg, nr. 38, pp. 11-12, nr. 39, pp. 11-12. De Markt, nr. 40, pp. 11-12, nr. 41, pp. 11-12.
472. GYSSELING (M.). De naam Oudenaarde. In: RYCKEBOER (H.), e.a. (red.). Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke, Gent, 1985, pp. 243-246 (verklaring voor toponiem Oudeberg).

B. Kunst en cultuur

473. BONNIER (G.), e.a. Het verenigingsleven van Geraardsbergen in 1985. Geraardsbergen, carto numis club, 1985, 216 p.
474. CAUCHIE (P.), DE RO (J.), GODFROID (S.), SURDIACOURT (D.). Ontwerpnota Ontmoetingscentrum De Abdij, Geraardsbergen, 1982, 19 p., met plannen.
475. DE CLERCQ (A.). Muur- en gevelkapellekens te Geraardsbergen. CNC., 1985, nr. 37, nr. 38, pp. 19-22.

476. DECLERCQ (D.). De ijskelder van Geraardsbergen, restauratie tot vleermuizenreservaat. CNC., 1985, nr. 34, pp. 15-16, nr. 35, pp. 15-16.
477. DECLERCQ (D.). Ijskelders: vleermuizenhotels. Fluitenier, 6, 1984, nr. 1, pp. 4-7 (over ijskelder in abdij).
478. DE NAUW (E.). De Geraardsbergse kantnijverheid. Geraardsbergen, Rotaryclub Ninove-Geraardsbergen, 1984, 21 p.
479. DE RO (J.), GODFROID (S.), SURDIACOURT (D.), VANDER STRICHT (M.). Werkbundel Ontmoetingscentrum De Abdij, Geraardsbergen, 1982, 8 p., met plannen.
480. DUVERGER (E.). Aantekeningen betreffende Gabriel Grupello (1644-1730) en zijn kring te Brussel. Jaarboek Kon. Museum Schone Kunsten Antwerpen, 1982, pp. 187-200.
481. F.D.B. Verdwijnt "De Muur"? Voor Allen, 47, 1985, nr. 23, p. 1 en 7.
482. Geraardsbergse kunstenaars: tentoonstelling Koetsenhuis St.-Adriaansabdij, 25 aug.-9 sept. 1984. Geraardsbergen, Culturele Raad, 1984, 48 p.
483. GODFROID (S.). Beeldende kunst van Geraardsbergse kunstenaars. Programmaboek bij de gelijknamige tentoonstelling, Geraardsbergen, Jaycees Geeraardsbergen, 1980.
484. GODFROID (S.). Familie Hooghuys. Draaiorgelbouw te Geraardsbergen. In: Breesgata, 6, 1983, pp. 13-22.
485. GODFROID (S.). Ouder dan je denkt... Het Manneken-Pis te Geraardsbergen. In: Ons Erfdeel, 1982, nr. 5, p. 21, ill.
486. HERMANS (H.). Manneken pis, de miskende burger van Geraardsbergen. CNC., 1985, nr. 39.
487. Kunstschaten van de St.-Bartholomeuskerk. Tentoonstelling 26 aug.-8 sept. 1984. Catalogus. Geraardsbergen, culturele raad, 1984, 30 p.
488. Olav. Aan het kraambed van het nieuw Mannekenpis. Plusweekblad, 3, nr. 116, p. 24.
489. SURDIACOURT (D.). Oprichting oorlogsgedenkteken 1914-18. Geraardsbergen, 1985.
490. VANDER HEYDE (L.). Kunstpatrimonium Geraardsbergen. Schilderijen. Geraardsbergen, 1985, 336 p.
491. V.G. Geraardsbergen, unieke tentoonstelling van Geraardsbergse chantilly kant. Bei., 83, 1984, nr. 4, p. 4; nr. 14, p. 5.
492. Z.A. Retrospectieve tentoonstelling Karel Rosier te Geraardsbergen. Bei., 83, 1984, nr. 28, p. 1 en 5.
493. Z.A. Monumentenzorg in de streek van Geraardsbergen, Oude-naarde en Zottegem. Bei., 83, nr. 17, p. 1 en 11.

C. Families en figuren

494. BAEYENS (G.). Repertorium 19e-eeuwse bidprentjes uit G'bergen. Deel I A-D. G'bergen, carto numis club, 1985.

495. N.N. Biografisch repertorium van de Belgische arbeidersbeweging. Voor Allen, 47, 1985, nr. 2, p. 5. (Gustaaf Van de Parre); nr. 4, p. 5 (Haudens Camiel); nr. 5, p. 7, (Van Schoor Theofiel Robert).
496. N.N. Raymond Carnonckel, minderbroeder-kapucijn. CNC., 1985, nr. 36, pp. 17-18, nr. 37.
497. VAN DEN BERGHE (G.). Gabriël de Grupello. CNC., 1985, nr. 40, 41.
498. DE RO (J.). Stamboom van de familie De Ro uit Geraardsbergen. Gent, eigen beheer, 1985, 51 p.
499. RUIZ (A.). Henri Durant 1895-1960. Voor Allen, 47, 1985, nr. 20, p. 4.
500. DE LENTDECKER (L.). Flor Grammens 1899-1985, rebel die zijn revolutie overleefde. Brussel, 1985 (Aktueel nr. 13)
501. RUIZ (A.) en HAGEMAN (A.). Hector Hageman. Voor Allen, 47, 1985, nr. 8, p. 8.
502. GODFROID (S.). Hooghuys, zes generaties orgelbouwers. CNC., 1982, nr. 10, pp. 5-6; nr. 11, pp. 7-8; nr. 13, pp. 15-16; 1983, nr. 15, pp. 11-12, nr. 16, pp. 11-13.
503. asg. Geraardsbergen herdenkt Arthur Van der Schueren. Het Nieuwsblad, 21-22 sept. 1985.

D. Toerisme

504. DE CLERCK (A.). Geeraardsbergen, de parel der Vlaamsche Ardennen, CNC., 1985, nr. 39, 40, 41.
505. DE CHOU (F.). De Geraardsbergse mattetaart. Voor Allen, 47, 1985, nr. 35, p. 6.
- 505 bis. KERCKHAERT (N.), DE TREMERIE (M.) en DE MOOR (D.). 110 m. boven de zeespiegel, Geraardsbergen. FO. VL., 34, 1985, pp. 34-38.
506. ROGGEMAN (W.). Geraardsbergen. Monumenten en mattetaarten. De Autotoerist, 1985, nr. 2.
507. VAN DEN BERGHE (M.). Mattetaarten en postzegels. ZVK., 8, 1985, nr. 78, p. 3.
- GIJZEGEM: zie nrs. 58, 64, 137, 184, 186, 256.
508. DE MEERSMAN (A.). Een VSO-maneuver in de Zuidnederlandse dialecten? In: RYCKEBOER (H.), e.a. (red.). Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke, Gent, 1985, pp. 123-130.
509. EYNIKEL (H.). Onze Kongo, portret van een koloniale samenleving. Antwerpen, 1983, 252 p.
- GIJZENZELE: zie nrs. 59, 60, 64, 225, 369.
- GODVEERDEGEM: zie nrs. 59, 61, 64, 436.
- GOEFERDINGE: zie nr. 494.
- GONTRODE: zie nrs. 47, 62, 64, 353, 568.
- GRIMMINGE: zie nrs. 59, 242, 462.
510. Handschriften met miniaturen van de 9de eeuw tot het begin van de 15de eeuw. Tentoonstellingscatalogus Koninklijke Bibl. Albert I,

1985, 38 p. + ill. (p. 22 vermeldt men 2 initialen afkomstig uit de abdij van Beupré).

- GROTENBERGE: zie nrs. 60, 62, 63, 64, 191, 250, 353.
- HAALERT: zie nrs. 3, 60, 61, 62, 64, 73, 148, 250, 262, 395, 398.
511. DE BROUWER (J.). Aanvulling "indices op de staten van goed Haaltert-Kerksken". MhH., 5, 1985, pp. 53-56.
512. DE LOOSE (W.). Dan zal de beiaard spelen... MhH., 5, 1985, pp. 21-26.
513. DE LOOSE (W.). De moedige Haaltertnaren uit 1917. MhH., 5, 1985, p. 18 (opgeëisten W.O. I.).
514. DE LOOSE (W.). Wetenswaardigheden: jaarmarkt te Haaltert. MhH., 5, 1985, p. 45.
515. DE WAEGENEER-TEMMERMAN. De wijknaam Terjoden. MhH., 5, 1985, pp. 11-17, 32-38, 46-50, 67-72.
516. HUYLEBROEK (E.). Ruzie om een sleutel te Haaltert. MhH., 5, 1985, pp. 51-52.
517. VERMEERSCH (H.). Over "kant" maar dan vooral van langs onze kant. Reklamemagazine Smile, nr. 4, 1985.
- HELDERGEM: zie nrs. 60, 62, 64.
518. DE TROYER (R.). Fundatie van Michael De Neus, pastoor te Heldergerm. MhH., 5, 1985, pp. 65-66.
519. DE TROYER (R.). Vergrotingen van de kerk te Heldergerm in 1829. MhH., 5, 1985, pp. 39-41.
- HEMELVEERDEGEM: zie nrs. 58, 256, 494, 751.
- HERDERSEM: zie nrs. 145, 325, 399.
520. BAERT (K.). Inventaris van het modern archief van Herdersem. Aalst, 1984, 60 p.
521. BOVIJN (M.). Lopersscholen ook in Oost-Vlaanderen. Biekerf, 1985, p. 102.
522. DE BRUCKER (J.). Algemene historiek en techniek der orgels. Herdersem, Davidsfonds, 1985, 20 p. (Orgelroutebeschrijving Herdersem-Wieze-Denderbelle).
523. DIERICKX (F.). Herdersem, het dorp der meiviskoppen. Herdersem, eigen beheer, 1985, 295 p.
- HERZELE: zie nrs. 3, 54, 58, 59, 62, 64, 250, 256, 352, 362, 364, 376, 402, 494.
524. DE BUYSSCHER (M.). Eeuwenoude geslachten te Herzele. Herzele; eigen beheer, 1981, 263 p.
525. GOEMINNE (L.). De heropbouw van de grafelijke windmolen te Herzele in 1393. ME., 13, 1985, pp. 126-130.
526. GAUBLOMME (A.). Op molenbezoek in Herzele. Levende Molens, 7, 1985, pp. 62-64.
527. GAUBLOMME (A.). De standaardmolen van Rullegem te Herzele. ME., 13, 1985, p. 6.
528. J.G. Van archeologie tot technologie. De Rode Vaan, 64, 1985, nr. 26, pp. 25-26.

- HILLEGEM: zie nrs. 58, 59, 62, 222, 368.
529. S.D. Hillegems hof Ten Dale grotendeels gerestaureerd. De Beiaard, 1985, nr. 32.
- HOFSTADE: zie nrs. 58, 64, 175, 256, 377.
- HOREBEKE: zie nrs. 3, 148, 189.
- HUNDELGEM: zie nrs. 52, 53, 59, 62, 64, 200, 250, 809.
- IDDERGEM: zie nrs. 64, 136.
- IDEGEM: zie nrs. 59, 61, 62, 64, 136, 184, 225, 343, 494.
530. Michel. Het perkament van pastoor D'Haenens. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 115, p. 11.
531. N.N. De perkamenten uit het Idegemse orgel. De Beiaard, 1985, nr. 43, p. 5.
- IMPE: zie nrs. 61, 62, 63, 64, 250, 256, 352.
- KERKSKEN: zie nrs. 62, 64, 511.
532. Kerksken: status animarum of register der bevolking van de parochie Kerxken uit 1845. Haaltert, heemkundige kring, 1985.
533. LIEVENS (R.). Waar verstopte de pastoor zijn geld? MhH., 5, 1985, p. 42.
534. TEMMERMAN (P.). De kapel "O.-L.-Vrouw ter Nood" te Kerksken. MhH., 5, 1985, pp. 73-79.
535. TEMMERMAN (P.). Kerksken - kadastrale kaart volgens P.C. Popp. MhH., 5, 1985, pp. 2-4.
536. TEMMERMAN (P.). Een pachtkontraakt uit 1774. MhH., 5, 1985, pp. 59-62.
- KLUISBERGEN: zie nrs. 3, 148, 189, 240.
537. BRUGGEMAN-BOGAERT (T.). Marijke Vandenbulckeremmerie. (kunstenares). Kluisbergen, 15, 1985, sept.
538. Jan: Wapengekletter voor Kluisbergens schild. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 71, p. 7.
- KWAREMONT: zie nrs. 373, 374.
539. BRUGGEMAN-BOGAERT (T.). Kluisbergen neemt afscheid van Michiel Leenknecht. Kluisbergen, 15, 1985, juli-aug.
540. Rodel. "Kluisbergen-Kwaremont, kunstenaarsdorp..." IV. (Glazenier Daniël Devos). Kluisbergen, 15, 1985, januari.
- LANDSKOUTER: zie nrs. 58, 60, 62, 64.
541. KERCKHAERT (N.). Jenever van de Betsberg te Landskouter. FO.VL., 34, 1985, pp. 25-27.
- LEDE: zie nrs. 3, 34, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 148, 175, 184, 254, 256.
542. BRANTEGEM (E.). SP 100 jaar nationaal. SP 64 jaar te Lede. Voor Allen, 47, 1985, nr. 23, p. 5, nr. 25, p. 3, nr. 27, p. 7.
543. DE WIT (M.). Een Poolse ambassadeur in de Nederlanden Johannes Dantiscus. 1531-1532. Tentoonstellingscatalogoog, Poolse Culturele dagen te Gent. Gent, 1985, pp. 45-53.
544. Inventarisatie van het groenpatrimonium te Lede. Dendermonde, Raldes, 1981, 8 p.

545. R.L. 40 jaar geleden... Lede vierde bevrijding, na woelige oorlogsjaren. *Her Volk*, 8/11/1985.
546. STEEGHERS (W.). Sprokkeling. Personen uit Lede overleden in het Bijlokehospitaal te Gent. *V.V.F.-Gent, informatieblad*, 4, 1985, nr. 4, p. 9.
- LEDEBERG: zie nrs. 64, 145, 224, 225, 405, 572.
547. VERBEKE (A.). Bij een huldiging. (Prof. Dr. Alexander Karel Evrard). *Ghendtsche Tydinghen*, 14, 1985, pp. 337-340.
548. WAEYTENS (G.). Geschiedenis van Ledeberg. *TLR.*, 13, 1985, pp. 9-14, 32-35.
- LEEUWERGEM: zie nrs. 58, 60, 62, 64, 191, 368.
- LEMBERGE: zie nrs. 62, 405.
- LETTERHOUTEM: zie nrs. 64, 405, 747.
- LEUPEGEM: zie nrs. 19, 47, 50, 63, 64, 92, 95, 137, 143, 218, 353, 364, 374, 376, 408, 439.
- LIEDEKERKE: zie nrs. 3, 54, 58, 59, 62, 63, 64, 325, 788.
549. DUMONT (C.). Inventaires des archives des familles de la Barre et de Rouille. Brussel, A.R.A., 1985, 145 p.
- LIEFERINGE: zie nrs. 64, 615, 632.
550. DE VUYST (A.). Wandeling in Liefeninge. *Mededelingenblad werkgroep leefmilieu Ninove*, 7, 1985, nr. 2, pp. 15-19.
551. N.N. Kerk van Liefeninge: tentoonstelling toont vergane glorie. *KZ.*, 5, 1984, p. 5.
- LIERDE: zie nrs. 3, 148, 189.
- MAARKEDAL: zie nrs. 3, 148, 189.
552. G.D.R. Bernard Van Laere uit Maarkedal. *ZVK.*, 8, 1985, nr. 76, p. 9.
- MAARKE-KERKEM: zie nrs. 47, 64, 92, 137, 216, 218, 322, 353, 373, 374, 376.
553. DE DEKEN (C.). Korte geschiedenis van de kapel. *Maarke-Kerkem*, 1985. (Zie ook *Plus-weekblad*, 3, 1985, nr. 98, p. 4).
554. Geert. Maarkse schuttersmaatschappij meer dan 150 jaar oud. *Plus-weekblad*, 3, 1985, nr. 83, p. 24.
555. HUYIS (P.). Nog over uurwerkmakers. *Ons Heem*, 39, 1985, pp. 18-20. (L. Vuije).
- MASSEMEN: zie nrs. 58, 61, 62, 64, 368, 494.
- MATER: zie nrs. 62, 64, 81, 92, 137, 210, 216, 223, 250, 256, 353, 364, 376, 414.
556. Eddy. Eendracht maakt harmonie. 75 jaar getrommel geblazen in Mater. *Plus-weekblad*, 3, 1985, nr. 110, p. 6.
557. Eddy. 10 juli is St.-Amelbergadag. Een heilige zet Mater op zijn kop. *Plus-weekblad*, 3, 1985, nr. 95, p. 8.
558. LGO. St.-Martinuskerk in Mater bestaat 202 jaar. *Het Nieuwsblad*, 6-7-8 april 1985.

559. Luc. Materse kerk 200 jaar oud. Bij Sint-Martinus op schoot. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 82, p. 6.
- MEERBEKE: zie nrs. 51, 64, 240, 355, 364, 494, 603, 615, 631, 632, 650.
560. VAN BIERVLIET (A.T.). Heilige Berlindis. Kerk en Leven, 1985, nr. 5, p. 15.
- MEILEGEM: zie nrs. 60, 64, 372, 809.
- MELDEN: zie nrs. 50, 60, 62, 63, 64, 92, 137, 143, 322, 353, 373, 374, 376, 609.
- MELDERT: zie nrs. 44, 62, 216, 240, 325, 463.
561. AAA. "Heerlijkheid" gerestaureerd volgens de regels van de kunst. Het Nieuwsblad, 10-12-1985. (Restauratie van Hof te Mutsereel).
562. Danny. Fossielentocht naar Meldert, 27 mei 1984. Fluitenier, 6, 1984, nr. 3, pp. 4-5 (met gegevens over grond).
563. STROO (C.). De iconografie van de H. Walburga in Vlaanderen. Jaarboek Koninklijk museum voor schone kunsten. Antwerpen, 1985, pp. 189-276.
564. VAN DER PERRE (C.). Meldert in 1727, een geografisch tijdsbeeld. Onuitgeg. lic. verh., R.U.G., 1981.
- MELLE: zie nrs. 3, 26, 52, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 148, 186, 225, 226, 250.
565. DE BAETS (A.). Nieuwe bevindingen over het ontstaan van Melle. Heemkundige Vereniging "De Gonde", 14, 1985, pp. 421-422.
566. DE BAETS (A.). Jules Vits, beeldhouwer. Melle, Heemkundige Vereniging "De Gonde", 1985, speciaal nr., 34 p.
567. DE BAETS (A.). Onze oude herbergen. Heemkundige Vereniging "De Gonde", 14, 1985, pp. 409-420, 469-480.
568. D.J. Op bezoek bij het Rijksstation voor veevoeding te Melle-Gontrode. De Belgische molenaar, 80, 1985, pp. 232-34.
569. DE KEYSER (R.). Prieuré de Ten Hole à Melle. Monasticon belge, Tome VII, vol. 4, pp. 655-676.
570. N.N. Wat betekent de naam Melle? Heemkundige Vereniging "De Gonde", 14, 1985, pp. 423-425.
571. VAN BOST (F.). Oude prentkaarten. Heemkundige Vereniging "De Gonde", 14, 1985, pp. 426-441.
572. VAN BOST (F.). Grafiek en drukkers in verband met Melle. Porseleinkaarten, bidprenten, prentkaarten. II. De bidprentjes. Heemkundige Vereniging "De Gonde", 14, 1985, pp. 481-501.
- MELSEN: zie nrs. 61, 62, 63, 64, 250, 255, 376.
- MERE: zie ERPE-MERE.
- MERELBEKE: zie nrs. 3, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 148, 163, 186, 216, 225, 250, 256, 423.
- MESPELARE: zie nrs. 60, 61, 64, 373.
- MICHELBEKE: zie nrs. 36, 60, 61, 64, 137, 186, 223, 353.
573. CROMBE (Ph.). Een neolithische schrabber te Michelbeke. In:

- Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 215-217.
574. LIBBRECHT (E.). Pieter en Lambert-Benoît Van Peteghem en het orgel te Pamele (1776-1778). In: Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw v. Pamele, 1985, pp. 217-224.
- MOERBEKE: zie nrs. 58, 59, 61, 62, 63, 64, 92, 136, 148, 404, 462, 473, 494.
- MOORSEL: zie nrs. 26, 62, 64, 84, 125, 293, 316, 319.
575. DE JODE (M.). Het "waterkasteel" te Moorsel. De Ader, 4, 1984, nr. 4.
- MOORTSELE: zie nrs. 58, 60, 61, 64, 250, 376.
- MUNKZWALM: zie nrs. 50, 53, 64, 200, 216, 255, 369, 372, 809.
- MUNTE: zie nrs. 61, 64.
- NEDERBOELARE: zie nrs. 58, 60, 64, 161, 370, 385, 436, 494.
576. DELICHTE (A.). Afbraak oud gemeentehuis Nederboelare. Voor Allen, 47, 1985, nr. 14, p. 6.
577. VAN DE KERCKHOVE (N.). Werkelijkheid of legende? CNC., 1985, nr. 36, pp. 11-12. (Over familie De Murat).
- NEDERBRAKEL: zie nrs. 50, 60, 61, 64, 125, 164, 222, 223, 250, 254, 256, 437, 494, 500, 789.
578. BAGUET (P.). "Dolfientse" uit najaarszon wordt honderd jaar. Tr., 15, 1985, nr. 4, pp. 22-23.
579. BAGUET (P.). Drie kiespamfletten betreffende de gemeenteraadsverkiezingen van 1926 te Nederbrakel. Tr., 15, 1985, nr. 3, pp. 25-34, nr. 4, pp. 6-16.
580. BAGUET (P.). De 11-juliviering 60 jaar geleden te Nederbrakel. Tr., 15, 1985, nr. 4, pp. 37-38.
581. BAGUET (P.). Gemeenteraadsverkiezingen van 16 oktober 1938 te Nederbrakel- kiespamfletten eindelijk in ons bezit. Tr., 15, 1985, nr. 3, p. 24.
582. BAGUET (P.). Invloed van de Franse taal op het Brakels (Nederbrakels) dialect. Tr., 15, 1985, nr. 1, pp. 39-40, nr. 2, p. 27, nr. 3, p. 16, nr. 4, p. 28.
583. BAGUET (P.). Over vier ontbonden godvruchtige genootschappen waarvan leden in 1924 opstapten in de stoet naar de toepkapel te Nederbrakel. Tr., 15, 1985, nr. 1, pp. 31-32.
584. BAGUET (P.). Tijdens W.O. I. werd de militieklas 14 te Nederbrakel opgeroepen. Tr., 15, 1985, nr. 4, pp. 31-36.
585. BAGUET (P.). De toepkapel te Nederbrakel staat er ruim 60 jaar. Tr., 15, 1985, nr. 1, pp. 25-30.
586. BAGUET (P.). "Zilveren" Brakelse beiaard. Tr., 15, 1985, nr. 1, pp. 37-38.
587. DE CLERCQ (C.). Mijn moeders leven en lijden. Tr., 15, 1985, nr. 1, pp. 40-45, nr. 3, pp. 35-38, nr. 4, pp. 39-44.

588. DE PESSEMIER (P.). Het Top-domein. De woonstede door de eeuwen heen, 1985, nr. 4, pp. 38-57.
589. D'HAESE (R.), e.a. Wachtend voor een laatste groet... (In memoriam Marcel Van den Dooren). De Zwalmboode, 45, 1985, nr. 3, pp. 51-62.
590. Hugo. Topbronnen terug naar top. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 84, p. 4.
591. MORRE (V.). De koeienwachters. Tr., 15, 1985, nr. 3, pp. 8-10.
592. N.N. Stamboom Van den Dooren. De Zwalmboode, 45, 1985, nr. 3, p. 63.
593. Pol. Het stille Toepverdriet. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 79, p. 13.
594. Pol. Voormalig Nederbrakels schooltje afgebroken. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 90, p. 8.
595. VAN DE MERGEL (F.). Brakelse schuttersgilden. Tr., 15, 1985, nr. 1, pp. 33-35, nr. 2, pp. 28-33.
596. VAN DE MERGEL (F.). De diggiehoeve en zijn bewoners vroeger. Tr., 15, 1985, nr. 2, pp. 23-26, nr. 3, p. 2.
597. VAN DE MERGEL (F.). Trezeke Waeytens wordt honderd jaar. Tr., 15, 1985, nr. 3, pp. 17-19.
598. VAN DE MERGEL (F.). Volkstelling 31-12-1910 Nederbrakel. Tr., 15, 1985, nr. 4, pp. 17-21.
599. VAN DE MERGEL (F.). Week- en jaarmarkten te Brakel. Tr., 15, 1985, nr. 3, pp. 11-15.
600. WALTENIER (G.). Les "familles-souches" de Nederbrakel. IG., 1985, pp. 72-73.
- NEDERENAME: zie nrs. 64, 137, 225, 322, 374, 376.
601. Luc. De schat van pastoor Van Belle. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 113, p. 1 en 5, nr. 114, p. 24 (reliëkschrijn).
- NEDERHASSELT: zie nrs. 51, 61, 62, 615, 631, 670.
- NEDERZWALM-HERMELGEM: zie nrs. 64, 200, 255, 372, 809.
602. ROMMELAERE (J.). Gallo-Romeinse bewoningssporen te Nederzwalm-Hermelgem. Heemkundige Vereniging "De Gonde", 14. 1985, pp. 443-467.
- NEIGEM: zie nrs. 64, 162, 200, 240, 355, 615, 631.
603. VERBESSELT (J.). Grenskastelen en -motten langsheen het Kestergewoud. De burcht van Neigem. Eigen Schoon en De Brabander, 68, 1985, pp. 151-164.
- NIEUWENHOVE: zie nrs. 61, 473.
- NIEUWERKERKEN: zie nrs. 58, 61, 62, 64, 175, 494.
604. BEIRENS (J.). Nieuwerkerken en de Franse revolutie: een schets van de boerenkrijg en het gevolg hiervan voor Nieuwerkerken. Li., 8, 1984, pp. 3-8.
605. CHERRETTE (M.). Herbergen en bierverbruik te Nieuwerkerken: een sociale schets. VVAK., 12, 1985, pp. 26-37.
606. DE BOECK (R.). In memoriam Georges Etienne De Bodt. Li., 8, 1985, p. 60.

607. DE SCHRYVER (F.). Spaanse huurlingen schoppen herrie te Nieuwerkerken. Li., 8, 1985, pp. 69-80.
608. DE VUYST (J.). Belastingen op turfputten te Nieuwerkerken. Li., 8, 1984, pp. 12-16.
609. F.D.S. Inhuldiging van pastoor Oscar De Bisschop te Nieuwerkerken. Li., 8, 1984, pp. 17-19, 8.
610. F.D.S. Het testament van Franciscus Van Landuyt. Li., 8, 1984, pp. 23-28.
611. N.N. Het Nieuwerkerkse orgel. Li., 8, 1984, p. 22.
612. ROBIJNS (L.). Memorieboek van Joannes en Franciscus Van Landuyt uit Nieuwerkerken van 1751 tot 1808. Li., 8, 1984, p. 2, 9, 12, 34-38, 56, 66-68.

NINOVE:

- A. Geschiedenis (613-629)
- B. Kunst en cultuur (630-642)
- C. Families en figuren (643-647)
- D. Volkskunde (648-649)
- E. Toerisme (650-651)
- zie nrs. 3, 28, 42, 45, 50, 51, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 92, 105, 112, 125, 128, 148, 173, 184, 186, 200, 216, 267, 309, 341, 342, 345, 353, 376, 406, 494, 572, 670, 789.

A. Geschiedenis

613. Ninove (plan). Maarkedal, Cartobel, (1983).
614. Ninove '85. Ninove, stadsbestuur, 1985, 28 p. (Informatiegids).
615. Ninove: Appelterre-Eichem, Aspelare, Denderwindeke, Lieferinge, Meerbeke, Nederhasselt, Neigem, Okegem, Outer, Pollare, Voorde. Gent, Publi Ariane, 1983, 140 p. (Infogids).
616. A.D.V. en E.S. Het gewezen gastenhuis van de abdij. NI., maart, 1985, p. 10.
617. BEECKMANS (L.). Een 16de-eeuwse muntschat uit Ninove. L.A., 37, 1985, pp. 41-48.
618. BERGE (W.). Financiële aspecten van de decoratie der abdijkerk te Ninove. In: Catalogus "Premonstratenzerabdij van Ninove (1137-1796)". Ninove, 1985, pp. 40-45.
619. DAELMAN (R.). De parochiekerk van Ninove. NI., jan. 1985, pp. 8-9.
620. D.L. Streekbrouwerij "Slagmulder". NI., maart, 1985, p. 15.
621. NEUCKERMANS (H.). Het woord van God. Interview met de Evangelische kerk, afdeling Ninove. KZ., 6, 1985, nr. 5, p. 5.
622. N.N. De Denderklok en de Tweede Wereldoorlog. (Herdruk van artikels verschenen in De Denderklok vanaf 22/10/1944 met beelden van de sociale en militaire toestand). De Denderklok, 1985.
623. STEYAERT (R.) en VANDE WINKEL (G.). De Sint-Cornelius en Cyprianusabdij te Ninove, zevenhonderd jaar monastiek leven. In: Catalogus "De premonstratenzerabdij van Ninove (1137-1796)". Ninove, 1985, p. 9.

624. VAN DEN WIJNGAERT (F.L.). Berthout. Heer van Duffel en Geel. Taxandria, 1983, pp. 210-225.
625. VAN DE PERRE (D.). De relatie tussen parochie en abdij te Ninove. Inzonderheid in de periode 1585-1638. L.A., 37, 1985, pp. 121-184.
626. VAN DE PERRE (D.). De sociaal-economische betekenis van de Corneliusabdij voor de Ninoofse regio. Mededelingenblad werkgroep leefmilieu Ninove, 7, 1985, nr. 3, pp. 7-11.
627. VANDE WINKEL (G.), e.a. De premonstratenzerabdij van Ninove (1137-1796). Ninove, 1985, 52 p.
628. VANDE WINKEL (G.). Tekening van de middeleeuwse abdijkerk gevonden. NI., april 1985, p. 9.
629. VAN DER SPEETEN (J.). De rijkswacht in Ninove. NI., juni, 1985, pp. 13-14.

B. Kunst en cultuur

630. DE GROOTE (Y.) en JANSSENS (W.). De cycli van de H.H. Cornelius en Cyrianus in de abdijkerk te Ninove. In: Catalogus "De premonstratenzerabdij van Ninove (1137-1796). Ninove, 1985, pp. 69-76.
631. LAMARCQ (D.). Honderdvijftig jaar wandelconcerten te Ninove. Ninove, Dienst Toerisme en Informatie, 1985, 84 p.
632. LAMARCQ (D.), e.a. Kant en lintjes. Katalogus tentoonstelling oud stadhuis Ninove 10/5 tot 20/5/1985. Ninove, 1985, 42 p. (met historiek van kantwerk in het Ninoofse).
633. N.N. Fanfares en harmonies te Ninove. NI., maart, 1985, p. 8.
634. N.N. Tentoonstelling van hoog niveau te Ninove. Een abdij binnente buiten. Wij, 24/10/1985.
635. De Premonstratenzerabdij van Ninove (1137-1796). Catalogus. Ninove, 1985, 120 p.
636. STEYAERT (R.), e.a. De premonstratenzerabdij van Ninove (1137-1796). Infobrochure bij de tentoonstelling over kerk en patroonheiligen. Ninove, 1985, 23 p.
637. VAN DE PERRE (D.). De bouw van de huidige kerk, 1623-1723. Van gotiek tot barok, een moeizame revolutie. In: Catalogus "De premonstratenzerabdij van Ninove (1137-1796). Ninove, 1985, pp. 24-39.
638. VAN DE PERRE (D.). Geschiedenis van het kerkplein te Ninove. KZ., 6, 1985, nr. 2, p. 3, nr. 3, p. 9, nr. 4, p. 7, nr. 5, p. 7, nr. 6, p. 7, nr. 7 p. 4, nr. 8 p. 3, nr. 11, p. 6.
639. VANDE WINKEL (G.). De middeleeuwse premonstratenzerkerk van Ninove (1157-1796)". Ninove, 1985, pp. 14-23.
640. VANDE WINKEL (G.). De middeleeuwse abdijkerk van Ninove. KZ., 6, 1985, nr. 6, p. 9.
641. WALRAEVENS (I.). De classicistische abdijgebouwen. In: Catalogus "De premonstratenzerabdij van Ninove (1137-1796)". Ninove, 1985, pp. 46-47.

642. VAN DE PERRE (D.). Het koorgestoelte van de O.-L.-Vrouwkerk. NI., juni 1985, p. 10.

C. Families en figuren

643. D.L. Een Ninovieter won de "Ronde van Vlaanderen" in 1938. NI., april 1985, p. 1 (Edgar De Caluwé).
 644. CASSIMAN (L.). Hoe dokter Hemeryckx in Indië kwam. De Denderklok, 18-1-1985.
 645. E.S. In memoriam: dokter Maurice Lievens. NI., okt. 1985, pp. 13-14.
 646. DE VUYST (A.). Zuster Tiburce: 1873-1945-1985. Mededelingenblad werkgroep leefmilieu Ninove, 7, 1985, nr. 1, pp. 5-10.
 647. DHOEVE (A.). In memoriam André Van Hoken. Het oude land van Edingen en omliggende, 13, 1985, pp. 137-140.

D. Volkskunde

648. AZAKI. 25 jaar carnaval, e vriëd geval. KZ., 6, 1985, nr. 2, p. 5.
 649. VAN DER SPEETEN (J.). Viering van 800 jaar Sint-Corneliusdevotie in Ninove. NI., mei 1985, p. 9.

E. Toerisme

650. DE VUYST (A.). Abdijroute. KZ., 6, 1985, nr. 9, p. 4-5.
 651. Wandelen in Ninove. Ninove, Informatiedienst, 1985, 12 p.

NUKERKE: zie nrs. 58, 59, 60, 64, 92, 137, 143, 162, 250, 322, 343, 353, 373, 374, 376, 717.

OKEGEM: zie nrs. 26, 42, 51, 64, 615, 631, 650.

652. ARDANS (J.). De commissie van openbare onderstand te Okegem. Mededelingen heemkring Okegem, 10, 1985, pp. 6-36.
 653. Catholicisme. Hier Aujourd'hui Demain. Dl. IX en X. Brussel, 1982 en 1983 (Jan Van Ockeghem).
 654. Tentoonstelling kunstschaten parochiekerk Okegem. Katalog, Okegem, heemkring Okegem, 1985.
 655. VAN DER SPEETEN (J.). Armen- en ziekenzorg vroeger en nu. Mededelingen heemkring Okegem, 10, 1985, pp. 1-5.
 656. VAN DER SPEETEN (J.). Inventaris van de kerkelijke meubilaire goederen. Mededelingen heemkring Okegem, 10, 1985, pp. 47-101.
 657. VAN DER SPEETEN (J.). De parochiekerk van Okegem: een bouwgeschiedenis. Mededelingen heemkring Okegem, 10, 1985, pp. 102-142.

ONKERZELE: zie nrs. 51, 58, 62, 404, 473, 494.

- OOMBERGEN: zie nrs. 58, 59, 60, 62, 63, 64, 250.
658. N.C. en R.M. Darcos zoekt en vindt kasteel van Oombergen, De Beiaard, 1985, nr. 43, p. 3.
- OORDEGEM: zie nrs. 58, 59, 60, 62, 64, 175, 250, 255, 364.
659. N.N. Inhoudiging van de Fauconniersmolen. Cultureel jaarboek voor de provincie Oost-Vlaanderen, 1984, pp. 194-196.
- OOSTERZELE: zie nrs. 3, 58, 60, 61, 62, 64, 137, 148, 196, 226, 250, 254, 255, 353, 376.
- OPBRAKEL: zie nrs. 58, 61, 64, 137, 164, 223, 250, 256, 353, 437, 591.
660. GERRITS (J.). De kantschool van Opbrakel. Ons Heem, 39, 1985, pp. 137-138.
661. Hugo. Opbrakelse stenen molen gaat weer malen. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 91, p. 4.
662. MORRE (V.). Op boodschap tijdens de Duitse aftocht in 1918. Tr., 15, 1985, nr. 1, pp. 16-24.
663. MORRE (V.). De Sint-Franciscuskliniek te Opbrakel. Tr., 15, 1985, nr. 2, pp. 3-22.
664. MORRE (V.). Twee pauselijke zoeaven. Tr., 15, 1985, nr. 4, pp. 24-27.
665. MORRE (V.). 24 augustus: de "Vliegende maandag" te Opbrakel. De Beiaard, 1985, nr. 31.
- OPHASSELT: zie nrs. 61, 62, 64, 494.
666. BEECKMANS (L.). De burcht van de heerlijkheid Hasselt. L.A., 37, 1985, pp. 37-40.
667. BEECKMANS (L.). Twee muntschatten uit Ophasselt. CNC., 1985, nr. 34, pp. 7-8, nr. 35, pp. 7-8, nr. 36, pp. 7-8, nr. 38, pp. 7-8.
668. DEÇAVELE (J.). Gent van Keizer Karel V naar koning Filips II. Tentoonstellingscatalogoog Poolse culturele dagen te Gent. Gent, 1985, pp. 13-24.
669. VYNCKE (F.). De Gentse familie Utenhove en haar relaties met Poolse humanisten in de 16de eeuw. Tentoonstellingscatalogoog, Poolse culturele dagen te Gent, 1985, pp. 24-44.
- ORROIR: zie nrs. 62, 350.
- OTTERGEM: zie nrs. 26, 62, 64, 364.
- OUTER: zie nrs. 51, 58, 60, 62, 64, 256, 615.
670. MEGANCK (L.). De mannen van het houten geloof. Ninove, L. Meganck, 1985, 280 p. (Over de wijk Lebeke).
- OVERBOELARE: zie nrs. 62, 64, 250, 437, 473, 494, 498.
- PARIKE: zie nrs. 59, 60, 61, 62, 64, 164, 664.
671. COOLS-DIERICKX (M.) en COOLS (V.). Vier eeuwen Coolens en Cools. Beveren, 1984, 140 p.
672. N.N. Uit de oude doos. Levende molens, 7, 1985, p. 77 (molen).
- PAULATEM: zie nrs. 58, 59, 64, 372, 809.

673. SIMONS (G.). Sagen te paulatem. Volkskundige kroniek van de Kon. Bond der Oostvlaamse volkskundigen, 20, 1985, nr. 6, p. 5.
- POLLARE: zie nrs. 58, 64, 377, 615, 631, 633.
674. COSIJNS (G.). Volksgeneeskunde en volksgebruiken. Mededelingen, heemkundige kring Pollare, 6, 1985, nr. 1-2.
675. Eric. Lambrechtsbos, een uniek stuk natuur. Fluitener, 6, 1984, nr. 2, p. 5.
676. HNL. De Zwarte fles op de fles. KZ., 6, 1985, nr. 7, p. 8.
677. VAN SNICKT (A.). Pastoors te Pollare vanaf de Franse revolutie. Mededelingen heemkundige kring Pollare, 5, 1984, nr. 4.
678. VAN SNICKT (A.). Pollaarse zieleherders 1468-1774. Mededelingen heemkundige kring Pollare, 6, 1985, nr. 1-2.
- RESSEGEM: zie nrs. 58, 59, 60, 61, 62, 64, 368.
- ROBORST: zie nrs. 58, 61, 62, 137, 200, 222, 241, 353, 372, 668, 669, 809.
679. N.N. De kerk van Roborst in de Vlaamse Ardennen. FO.VL., 34, 1985, binnenkrant, p. 7.
- RONSE: zie nrs. 3, 26, 46, 54, 59, 63, 64, 73, 83, 85, 92, 105, 111, 125, 137, 148, 162, 175, 189, 200, 211, 216, 218, 240, 250, 277, 280, 294, 324, 325, 328, 343, 345, 353, 370, 375, 376, 377, 385, 408, 414, 437, 440, 494, 500, 726, 789.
680. TULLEKEN (M.J.). Bibliografie Paul Van Butsele. HO., 1985, pp. 123-125.
681. BOCKSTAL (H.J.). Het Landt ende caertboeck van 1684. ARI., 39, 1985, pp. 9-29.
682. CAMBIER (A.). De peilingen onder de middenbeuk der Sint-Hermeskerk te Ronse en de ontdekking der karolingische kerk (voorjaar 1968 en winter 1984-85). ARI., 39, 1985, pp. 31-44.
683. CHEVALIER (I.). Il y a 40 ans. De Ravensbrück à Ellezelles. ARI., 39, 1985, pp. 45-50. (Wegvoering van politieke gevangenen in 1944).
684. DECONINCK (J.). Een onbekende kaart van de vrijheid van Ronse uit 1623. ARI., 39, 1985, pp. 81-100.
685. DECRITS (M.). De openbare verlichting te Ronse. ARI., 39, 1985, pp. 101-106.
686. DE LANNOY (A.) en DECONINCK (J.). Le maintien de l'ordre à Renaix, pendant les troubles avant l'institution du "conseil du sang" (1566-1568). ARI., 39, 1985, pp. 51-64.
687. DE TOLLENAERE (F.). Enkele kanttekeningen bij "De Bellekens en de compagnie". ARI., 39, 1985, pp. 140-143.
688. DE TOLLENAERE (F.). Ronses(ch) of Ronsisch < Ronsies? Na vijftien jaar. In: RYCKEBOER (H.), e.a. (red.). Hulde-album prof. Dr. Marcel Hoebeke. Gent, 1985, pp. 175-181.
689. DHAENE (L.). De Verenigde wevers. ZVK., 8, 1985, nr. 73, p. 17.
690. FOUQUART (S.). De schietstanden te Ronse tijdens de beide wereldoorlogen. ARI., 39, 1985, pp. 107-111.

691. G.D. Industriële archeologie Ronse. ZVK., 8, 1985, nr. 73, p. 10.
692. G.D.R. Domein St.-Hubert. ZVK., 8, 1985, nr. 76, p. 18.
693. G.D.R. Hermes-pralines. ZVK., 8, 1985, nr. 76, p. 21.
694. HEYSE (M.). Industrieel bouwkundig erfgoed. ZVK., 8, 1985, nr. 73, pp. 6-7.
695. Jaak. De confrerie van Sint-Hermes. De mannen achter het Ronses trommelfluitje. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 92, p. 24.
696. Jaak. Tien jaar Ronses sociaal centrum. Kristelijke arbeidersbeweging op feesttoer. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 84, p. 7.
697. LINTERS (A.). De spoorweg te Ronse. VVIA-berichten nr. 14, april 1982.
698. MILLET (A.). Tournai et le tournaisis sous le bonnet rouge (1792-1793). Doornik, publications extraordinaires de la société royale d'histoire et d'archéologie de Tournai, III, 1985, 500 p.
699. Norbert. De Fiertel tijdens wereldoorlog II. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 90, p. 4.
700. Norbert. Raadselachtige opgravingen in oude St.-Martinuskerk. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 112, p. 9.
701. Norbert. Ronses textielmuseum uit steigers. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 84, p. 4.
702. Norbert. Vijftig jaar Paters aan Ronsese "Barrière de Fer". Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 99, p. 24.
703. Norbert. Lente 1945: de terugkeer naar het leven... Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 89, p. 24, nr. 90, p. 24. (Gaston Vandekerckhove).
704. VAN DE KERKHOVE-DE TOLLENAERE (A.). De Bellekens en compagnie. ARI., 39, 1985, pp. 121-139. (Vervolg van: Clementine De Nie (1873-1955), vroedvrouw te Ronse, Annalen, 1984).
705. VAN DE MERCKT (G.). Après la bataille des Ardennes un recrutement d'un bataillon à Renaix. ARI., 39, 1985, p. 219.
706. VAN DE MERCKT (G.). Déboires et malheurs d'une époque désastreuse, entre autres 1724: la chasse de St-Hermès attaqué au Muziekbos par les "Egyptiens". ARI., 39, 1985, pp. 189-216.
707. VAN TWEMBEKE (J.). Sporen door Scheldeveld. Jaarboek heemkring Scheldeveld, XIV, 1985, pp. 145-174. (Met evolutie van het spoorwegnet in België).
708. DE ROUCK (G.). De ontbrekende schakel. ZVK., 8, 1985, nr. 79, p. 13. (Over station).
709. HEYSE (M.). Stedelijk museum voor de geschiedenis van de textiel. Ronse, stadsbestuur, 1985, 19 p.
710. Norbert. "Brembosmolen" wordt beschermd monument. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 90, p. 7.
711. Norbert. Spiegeltje, spiegeltje, aan de wand, is Ronses station nu het oudste van het land? Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 83, p. 13; nr. 84 p. 2.
712. Norbert. Weer hoop voor Ronsese obelisk. "Vrienden" willen leeuwkoppen doen spuien. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 90, p. 8.
713. Robert. Het kasteel van De Malander. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 76, p. 13.

714. VAN DE MERCKT (G.). Un autre souvenir pictural évoquant la mise en fuite des Egyptiens au Muziekbos en 1724 par Xavier Collet. *ARI.*, 39, 1985, pp. 217-218.
715. VANDEVELDE (L.). De Koninklijke Fanfare - Société Royale de Fanfares (1849-1940). Een chronologisch en maatschappelijk tijdsbeeld. *ARI.*, 39, 1985, pp. 145-187.
716. W.V. Kruisweg voor kapel O.-L.-Vrouw Wittentak te Ronse. *Kapel en Beeld*, 36, 1984, nr. 3, pp. 4-5.
717. N.N. Genealogie van ingenieur Bruneel. *ARI.*, 39, 1985, p. 120. (Frederik Bruneel).
718. ROEKELOOS (A.). Marcel Castiau (Renaix 1877 - Bruxelles 1950). *ARI.*, 39, 1985, pp. 113-119.
719. Robert. Een Cuvelier raakt men nog zo snel niet kwijt. *Plus-weekblad*, 3, 1985, nr. 95, p. 13.
720. VAN NEVEL (P.). Vier neniae op de dood van Adriaan Willaert. *Vlaanderen*, 34, 1985, pp. 160-167. (O.a. Cypriano De Rore).
721. DE LANNNOY. Les Forcelles puis van de (n) Forchelle à Renaix. *Le Parchemin*, 1985, nr. 240, pp. 398-400.
722. Robert. Voor Flor Grammens begon alles in Ronse. *Plus-weekblad*, 3, 1985, nr. 82, p. 13.
723. N.N. 25 jaar geleden overleed staatsminister en burgemeester Eugène Soudan. *ARI.*, 39, 1985, p. 80.
724. DE LENTDECKER (L.). Veertig jaar geleden werd Leo Vindevogel gedood. *De Standaard*, 24-9-1985.

ROZEBEKE: zie nrs 58, 64, 250, 256, 365, 372, 809.

RUIEN: zie nrs. 43, 50, 224.

725. Luc. Experimenteren met afvalwarmte. Het tuintje van de Ruiense elektriciteitscentrale. *Plus-weekblad*, 3, 1985, nr. 81, P. 24.

RUSSEIGNIES: zie nrs. 63, 64, 137, 350.

726. N.N. De familie Anrys (= Henrist), cijns pachters van Wadimont (St.-Hermeshof) te Rozenaken. *ARI.*, 39, 1985, p. 144.

SCHELDE: zie nrs. 54, 63.

727. De Schelde in de schilderkunst. *Vlaanderen*, 34, 1985, nr. 5, pp. 265-296.

SCHELDERODE: zie nrs. 58, 60, 62, 64, 250, 256.

SCHELDEWINDEKE: zie nrs. 26, 60, 61, 63, 64, 436.

SCHELLEBELLE: zie nrs. 59, 61, 62, 64, 162, 184, 727.

728. DOBBELAERE (E.). Enkele beschouwingen over verkiezingen. *S.*, 10, 1985, pp. 74-77.
729. DUQUET (F.). Zo was Schellebelle. *Kooklessen rond 1960*. *S.*, 10, 1985, p. 60.

730. DUQUET (F.). Zo was Schellebelle: missienaakring 1936-37. S., 10, 1985, p. 5.
731. N.N. De "Belliana" van pastoor Van Laere. S., 10, 1985, pp. 130-139. (Beknopte geschiedenis van Schellebelle).
732. TEMMERMAN (A.). Kennismaking met de Verhoogstraat. S., 10, 1985, pp. 6-20, 39-59, 114-128. (Volkskundige aantekeningen).
733. VAN DER EECKEN (G.). Schellebels volkswoordenboek. S., 10, 1985, pp. 21-37, 61-68, 78-115, 140-155.

SCHENDELBEKE: zie nrs. 60, 62, 64, 136, 250, 404, 473.

- SCHORISSE: zie nrs. 47, 50, 64, 88, 92, 137, 143, 162, 223, 256, 353, 364, 374, 437, 573, 664.
734. Geert. Vijf generaties molenaars. Cyriel heeft nog steeds wind in de zeilen. Plus-weekblad, 3, 1985, nr. 97, p. 1,5.
735. VAN DEN BOSSCHE (N.). Wattez Louis Homère. Nationaal biografisch woordenboek, 11, 1985, pp. 823-827.
736. VAN ISTERDAEL (H.). De rellen te Schorisse in 1788. L.A., 37, 1985, pp. 196-197.

SEMMEZAKE: zie nrs. 62, 64, 210, 218, 250, 442.

737. STEEGHERS (W.). Het voorkomen van de familienaam Goethals in de overlijdensregisters van het Bijlokehospitaal te Gent. V.V.F. Gent, informatieblad, 4, 1985, nr. 5, p. 8.
738. VAN DYK (P.). Gerestaureerde orgels te Semmerzake en Laarne. Het orgel, uitgave van de Nederlandse organistenvereniging, 81, 1985, nr. 11, pp. 470-474.

SERSKAMP: zie nrs. 59, 62, 64, 732.

739. MELCKENBEECK (B.) en SCHOLLAERT (G.). Klooster Tussenbeke, oord van bezinning tussen de beken. Serskamp, 1971.
740. TEMMERMAN (A.). De "ruie" (rode) en de "blaa" (blauwe) van Serskamp. S., 10, 1985, p. 71.
- SINT-ANTELINKS: zie nrs. 58, 61, 64, 250, 352.
741. ROOSE (P.). Inhuldiging van het gerestaureerde P. Ch. Van Peteghemorgel uit 1835. St.-Antelinks, 1983, 7 p.

SINT-BLASIUS-BOEKEL: zie nrs. 64, 223, 256, 353, 372, 405, 809.

SINT-DENIJS-BOEKEL: zie nrs. 59, 60, 64, 92, 223, 353, 372, 809.

SINT-GORIKS-oudenHOVE: zie nrs. 58, 59, 60, 61, 64, 200, 353.

742. Z.A. Klokkefeesten te Zottegem -St.-Goriks-Oudenhove. Bei., 83, 1984, nr. 21, p. 7.

SINT-KORNELIS-HOREBEKE: zie nrs. 60, 64, 137, 223, 250, 343.

- SINT-LIEVENS-ESSE: zie nrs. 58, 60, 61, 62, 63, 64, 242, 256, 494, 528.
743. VAN BIERVLIET (A.T.). Heilige Lieven, Ierse heilige in Vlaanderen. *Kerk en Leven*, 1985, nr. 43, p. 15.
744. VDD. Kollegeknecht Tuurke was ruitenwasser in Chicago. *De Standaard*, 20.2.1985. (Arthur Vandemaele).
- SINT-LIEVENS-HOUTEM: zie nrs. 3, 35, 59, 62, 64, 148, 226, 250, 324, 369, 743.
745. GYSSELING (M.). Bergenkruis en de Sint-Lievensbedevaart. *Heemkundig nieuws. Contactblad van de heemkundige kring Oost-Oudburg*, 13, 1985, nr. 5, pp. 5-7.
746. HLS. Fundamenten Hof Melkenbeek ontdekt. *Het Nieuwsblad*, 22.11.1985.
747. St.-Lievens-Houtem: Letterhoutem, Bavegem, Zonnegem, Vlierzele. *Gent, Publi Ariane*, 1983, 36 p. (Infogids).
- SINT-MARIA-HOREBEKE: zie nrs. 59, 61, 62, 64, 92, 137, 162, 223, 250, 343, 353, 373.
748. DE JONGE (J.A.). De Geuzenhoek te St.-Maria-Horebeke. *Oude-naarde*, Sanderus, 1984, 24 p.
749. MORRE (V.). Brieven van conscripts als soldaat in de Franse legers van Napoleon. *Tr.*, 15, 1985, nr. 3, pp. 20-23.
- SINT-MARIA-LATEM: zie nrs. 64, 372, 809.
750. Hubert. IJzerkotmolen uit Zwalm wordt monument. *Plus-weekblad*, 3, 1985, nr. 109, p. 7.
- SINT-MARIA-LIERDE: zie nrs. 59, 61, 64, 92, 164, 256, 353, 374.
751. Lierde: St.-Maria-Lierde, Deftinge, St.-Martens-Lierde, Hemelveerdegem, *Gent, Publi Ariane*, 1983, 48 p. (Infogids).
- SINT-MARIA-OUDENHOVE: zie nrs. 53, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 136, 240, 353, 578, 788.
752. Zn. St.-Maria-Oudenhove heeft zijn windmolen. *Het Laatste Nieuws*, 19.9.1985.
- SINT-MARTENS-LIERDE: zie nrs. 61, 64, 81, 155, 164, 256, 302, 353, 494, 543, 592, 751.
753. DE GRAUWE (J.). *Historia cartusiana Belgica*. In: *Analecta Cartusiana*. James Hogy (ed.). Salzburg, 1985, 278 p.
- SMEEREBBE-VLOERZEGEM: zie nrs. 64, 404.
- SMETLEDE: zie nrs. 60, 61, 62, 64.
- STEENHUIZE-WIJNHUIZE: zie nrs. 54, 59, 62, 64, 125, 145, 250, 353, 404, 494.

- STRIJPEN: zie nrs. 47, 53, 60, 64, 224, 255, 353, 364, 494.
754. N.N. Glasraam als ex-voto in de St.-Andrieskapel te Strijpen. Volkskundige kroniek van de Kon. Bond der Oostvlaamse volkskundigen, 20, 1985, nr. 6, pp. 5-6.
- TERALFENE: zie nr. 63.
755. VAN LIEDEKERKE (P.). Teralfene tussen Alfnam en Affligem. Lees- en kijkboek over een West-Brabants dorp. Teralfene, eigen beheer, 1985, 288 p.
- VELZEKE-RUDDERSHOVE: zie nrs. 47, 50, 52, 53, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 87, 88, 103, 128, 196, 224, 242, 255, 353, 364, 368, 379, 406, 494.
756. LAMARCQ (D.). Vijftienhonderd Velzekenaren. Een historisch-demografische analyse van een plattelandsparochie in Zuid-Oost-Vlaanderen. Velzeke (1650-1800). Gemeentekrediet van België, driemaandelijks tijdschr., 37, 1985, nr. 151, pp. 35-45.
757. N.N. Opgraving archeologische site. Voor allen, 47, 1985, nr. 26, p. 7.
758. N.N. De ruilverkaveling Velzeke. Landeigendom, 38, 1985, pp. 75-79.
759. ROGGE (M.). Een Gallo-Romeinse beugelfibula uit Pamele-Oudenaarde. In: Gedenkboek 750 jaar Pamelekerk Oudenaarde 1235-1985. Oudenaarde, Kerkraad O.-L.-Vrouw v. Pamele; 1985, pp. 167-170.
760. ROGGE (M.). Nieuwe gegevens omtrent de continuïteit en het ritueel van de brandrestengraven in de Scheldevallei. Brandrestengraven van de vroeg-Romeinse tijd tot de vroege middeleeuwen en sacrale kuilen uit de Romeinse tijd te Velzeke. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 91-103.
761. Z.A. Zottegem-Velzeke. Centrum van Gallo-Romeinse Zuid-Vlaanderen. Bei., 83, 1984, nr. 8, p. 1 en 11.
- VIANE: zie nrs. 53, 54, 61, 63, 84, 136, 137, 216, 324, 376, 404, 437, 494.
762. VAN BOCKSTAELE (G.). Pastoor Galmaert en het morele verval te Viane. L.A., 37, 1985, pp. 199-200.
763. VAN BOCKSTAELE (G.). Milieuverontreiniging en werkverschaffing te Viane (1855). L.A., 37, 1985, pp. 198-199.
764. VANDEN HERREWEGEN (A.M.), VAN BOCKSTAELE (G.) en DE COCK (L.). Viane tussen kerken, kloosters en kastelen... Nukerke, 1985.
- VLEKKEM: zie nr. 64.
- VLIERZELE: zie nrs. 58, 59, 60, 64, 747.
765. W.V. Heilige Fledericusomgeving te Vlierzele. Kapel en Beeld, 37,

1985, nr. 4, pp. 2-3.

VOLKEGEM: zie nrs. 64, 92, 137, 143, 250, 374, 376, 408, 414.

VOORDE: zie nrs. 54, 58, 60, 61, 62, 64, 353, 494, 615, 650.

766. GOEMINNE (L.). Prijschatting van de koren- en oliewatermolen* te Bullegem onder Voorde anno 1534. ME., 13, 1985, pp. 255-256.

VURSTE: zie nrs. 59, 62, 64, 225, 442.

WAARBEKE: zie nr. 61.

WANZELE: zie nrs. 58, 64.

WELDEN: zie nrs. 50, 62, 63, 64, 143, 256, 364, 374, 376.

WELLE: zie nrs. 63, 64, 240, 256, 637.

WESTREM: zie nr. 64.

WICHELEN: zie nrs. 3, 58, 60, 61, 62, 64, 137, 148, 186, 253.

767. BAEYENS (W.) en DE MAESSCHALCK (J.). Geschiedenis van een volksdansgroep "kludde". TKW., 12, 1985, pp. 1-46.

768. DE MAESSCHALCK (G.) en RASSCHAERT (A.). Wichelen treurt om... TKW., 12, 1985, pp. 59-66.

769. GOVAERT (C.). De bewoners van het oude schoolhuis. TK., 12, 1985, pp. 53-56.

770. GOVAERT (A.). In memoriam Maria Cuyckens. TKW., 12, 1985, pp. 67-68.

771. RÖOSENS (P.). J.B. Roosens, pastoor van Wichelen, 1813-1843. TKW., 12, 1985, pp. 69-72.

772. RUYSS (R.). Een nieuwe Sint-Annakapel op de wijk Hulst te Wichelen. Kapel en Beeld, 36, 1984, nr. 4, pp. 2-3.

773. RUYSS (R.). Het oude schoolhuis op de Margote. TKW., 12, 1985, pp. 47-52.

774. RUYSS (R.). Verkoop van de meubelen van het oud-gemeentehuis in 1927. TKW., 12, 1985, pp. 57-58.

775. VAN HAEGENBORGH (G.). In memoriam Leona Derde: Kerk en Leven, 6.6.1985.

WIEZE: zie nrs. 58, 64, 125, 256, 325, 521, 522.

776. Lebbeke: Denderbelle, Wieze. Gent, Publi Ariane, 1983, 68 p. (Infogids).

777. VERBERCKMOES (F.). Alfabetisch repertorium van de families te Wieze van 1597 tot 1930. Lebbeke, F. Verberckmoes, 1984, 428p.

778. VERDUYN (B.). Callebaut: grootste toelveraar van de chocolade ter wereld. De Standaard, 15-4-1985.

WOUBRECHTEGEM: zie nrs. 59, 60, 64.

ZANDBERGEN: zie nrs. 62, 64, 184, 186, 473, 494, 618, 766.

779. DE SCHEPPER (J.). Machines maken geschiedenis. Monumenten en landschappen, 1985, extra-nr., pp. 89-94. (station)

780. VAN WEYENBERGHE (A.). Zandbergen. Geraardsbergen, bij auteur, Onkerzelestr. 319, 1985.

ZARLARDINGE: zie nrs. 54, 125, 137, 353, 376, 437, 494.

781. CAUCHIE (P.), DE RO (J.), GODFROID (S.), SURDIACOURT (D.). De teleurgang van de Waterhoek te Zarlardinge. CNC., 1982, nr. 11, pp. 9-10.

ZEGELSEM: zie nrs. 50, 58, 64, 81, 88, 223, 353, 379, 383.

782. BAGUET (P.). Over de noodlanding van het vliegtuig op 5 januari 1945 te Zegelsem. Tr., 15, 1985, nr. 2, pp. 34-35.

783. ROGGE (M.). Zegelsem-Brakel (O.-Vl.): nederzettingssporen uit de ijzertijd en de Romeinse periode. Archeologie, 1984, nr. 2, pp. 96-97.

ZONNEGEM: zie nrs. 64, 747.

ZOTTEGEM: zie nrs. 3, 50, 53, 54, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 82, 112, 128, 148, 162, 189, 200, 325, 353, 368, 493, 494, 500, 528, 578, 749, 761.

784. DE BOTH (L.). Spoorwegspionage tijdens Wereldoorlog I in Zottegem: het net van Leonce Roels en Désiré Van den Bossche. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 9-77.

785. DE LANGE (S.). Danny Lamarcq. Een actief historicus. ZVK., 8, 1985, nr. 72, p. 8.

786. DE LANGE (S.). 40 jaar Zottegemse Kulturele Kring. ZVK., 8, 1985, nr. 78, p. 6.

787. DE RUYVER (D.). De vlucht naar Anduze. Het verhaal over de C.R.A.B. en de R.C.B.L. Zottegem, eigen beheer, 1983, z.p.

788. DE RUYVER (D.). De geschiedenis van de recruiteringsreserve van het Belgische leger (CRAB/RCBL). Het verhaal van de vlucht van 150.000 jongeren tussen 16 en 35 jaar in mei 1940. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 169-197.

789. DE WOLF (K.). De hete zomer van 1932. Staking te Zottegem. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 113-125.

790. GILLIS (M.). Het oud Zottegems is springlevend. ZVK., 8, 1985, nr. 77, p. 18 (over bier).

791. LAMARcq (D.). De boerenkrijg te Zottegem. In: Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis, II, 1985, pp. 105-108.

792. LAMARCQ (D.). Het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis drukte de voetsporen van de Romeinen. *Bei.*, 1983, nr. 33, p. 3.
793. Liban. Herman De Loor: "Ik heb de politiek gezogen met de moedermelk". *Plus-weekblad*, 3, 1985, p. 24.
794. N.N. Beschermde werkplaats Zottegem 15 jaar jong. Gesprek met Robert Van Tittelboom. *De Beiaard*, 1985, nr. 46, p. 1 en 11.
795. N.N. 25 jaar technisch onderwijs te Zottegem. Gesprek met directeur Robert Strijbos. *De Beiaard*, 1985, nr. 17.
796. N.N. Zottegem wil stad worden. *Voor Allen*, 47, 1985, nr. 13.
797. PORIAU (G.). Aspecten van het dagelijks leven te Zottegem tijdens Wereldoorlog I. In: *Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis*, II, 1985, pp. 79-89.
798. VAN DEN BOSSCHE (M.). Magerman Pieter. *Nationaal biografisch woordenboek*, 11, 1985, pp. 467-473.
799. VAN DEN BOSSCHE (H.). Restauraties. Zottegem, Egmontkasteel. *Monumenten en landschappen*, 4, 1985, nr. 3, binnenkrant, pp. 4-5.
800. VAN DEN BOSSCHE (N.). Zottegemse straatnamen. In: *Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis*, II, 1985, pp. 127-128.
801. VAN DER LINDEN (K.). De garage Schotte-Opstal te Zottegem in het oeuvre van architect Jules Lippens. In: *Handelingen van het Zottegems genootschap voor geschiedenis*, II, 1985, pp. 199-211.
802. VAN ISTERDAEL (H.). Niets nieuws onder de zon: taaltwisten in de gemeenteraad van Zottegem anno 1796. *L.A.*, 37, 1985, p. 68.
803. Z.A. Marcel Ameel (78) overleden. *Bei.*, 83, 1984, nr. 11, pp. 1 en 11.
804. Z.A. In memoriam generaal Arthur Van Langenhove. *Bei.*, 83, 1984, nr. 2, p. 1.
805. Z.A. 150 jaar Zottegem, een P.T.H.T.I.-studie. *Bei.*, 83, 1984, nr. 23, p. 7.
806. Z.A. Kunstkrant interview. Beeldhouwer Aime De Martelaere: vakman en kunstenaar. *Bei.*, 83, 1984, nr. 16, p. 1 en 16.
807. Z.A. 60 jaar K.K.V.T. 't Meibloempje Zottegem, gesprek met Marcel Van Gansberghe. *Bei.*, 83, 1984, nr. 12, p.1 en 11.
808. Zottegem. *Gent, Publi Ariane*, 1983, 108 p. (Infogids).

ZULZEKE: zie nrs. 50, 59, 92, 137, 218, 250, 322, 373, 374.

ZWALM: zie nrs. 3, 148, 163, 189, 216, 243, 372.

809. Beschermde kerkjes in Zwalm. *Zwalm, Vrienden van de Zwalm vzw, Rekegemstr.* 23, 9630 Munkzwalm. (Zie ook *Kerk en Leven*, nr. 47, 5.12.1985).
810. VAN DEN BERGHE (M.). Teaterkoorts in Zwalm. *ZVK.*, 8, 1985, nr. 72, pp. 14-15, nr. 75, pp. 16-17.

DE STAM DE SADELEER TE HAALTERT

door J. DE BROUWER †

BETEKENIS VAN DE NAAM

De naam DE SADELEER behoort tot de groep van de beroepsnamen, zoals De Bakker, De Brouwer, De Smet, De Timmerman, De Zager enz. Men zou dan ook mogen veronderstellen dat het een zeer verspreide naam is. Dit blijkt evenwel niet het geval te zijn, althans wat het Land van Aalst betreft en ook daar buiten. Er waren wel minder "zadelmakers" - dit is de mogelijke betekenis van deze naam - dan brouwers, die men op ieder dorp aantrof, want de meeste herbergiers zorgden voor een eigen brouwsel. Ook een bakker en zelfs een timmerman mocht op geen enkel dorp ontbreken, evenmin als een smid.

De Sadeleer komt niet voor in "Persoonsnamen in het Kortrijkse 1300-1350", door F. DEBRABANDERE (1), noch in "Plaats- en persoonsnamen uit een pachtboek van Nieuwenbos uit de 14e eeuw" (1351), door V. VERSTEGEN (2), of in "Familiënamen uit het Land van Waas" (uit oude cijnsboeken, baljuwrekeningen en lenen), door A. VAN GEERTSOM (3).

Een uitzondering! Te Ieper was er in 1224 een "Joh(ann)es Zadelara", volgens "De bij- en beroepsnamen van Germaanse oorsprong in de Westvlaamse oorkonden tot 1225" door O. LEYS (4).

In het Renteboek van de Kartuize van Sint-Martens-Lierde van 1426 door V. GAUBLomme komt een "Trisen tSadel(er)en" voor te Geraardsbergen (5).

Dit slechts uitzonderlijk voorkomen van deze beroepsnaam, zou de betekenis wel eens veeleer kunnen doen teruggaan naar het Duitse "Zadler" = "oorkondenschrijver", zoals het door J. VAN OVERSTRAETEN als een mogelijke verklaring voor "Desadeller" wordt voorgesteld, weze het "met een kleine kans" (6). Zou wellicht voor deze verklaring ook pleiten de vaststelling

(1) In "Naamkunde", Leuven, 3 jg. (1971), p. 55-162.

(2) In "Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven", 37 jg. (1961), p. 31-44.

(3) In "Annalen van de Oudheidkundigen Kring van het Land van Waas", dl. 60 (1955), 3e afl.

(4) In "Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven", 35e jg. (1959), p. 157.

(5) In "Het Land van Aalst", jg. III, 1950, p. 218.

(6) In "De Auto-toerist": "Wat betekent mijn familiënaam?", DII.

dat wij reeds onder deze naamdragers twee "meesters" aantreffen in de 15e eeuw, nl. meester Jan de Sadeleer († 1472) en meester Jan de Zaedeleer, priester, kapelaan te Haaltert (1493)?

In "Kempische persoonsnamen" door J. VAN GORP komt in het "Clementynboek" van Antwerpen in 1410 een "Willem de Zadelmaker" voor (7).

In de buitenpoortersboeken van Geraardsbergen, uitgegeven door MARCEL CORNELIS (8) komen 78 personen voor die de naam DE SADELEER (verschillend geschreven) dragen, waarvan vijf niet behoren tot het Land van Aalst (9). Onder deze van het Land van Aalst treft men er slechts twee aan in het Poortersboek van 1396, en nog wel te Haaltert, door mij gepubliceerd in 1954 (10). Hierop volgt een hiatus in de buitenpoortersboeken van twee eeuwen en een half.

In de 17e eeuw komen er 28 voor, waarvan 11 te Haaltert (11). De overigen: drie te Denderhoutem, één te Denderleeuw, één te Erembodegem, één te Erpe, één te Hofstade, vier te Mere, twee te Nieuwerkerken, één te Opbrakel, één te Outer, één te Sint-Lievens-Esse en één te Voorde; van die 17 behoren er tien tot aangrenzende gemeenten van Haaltert, dorp dat als een bakermat schijnt van de stam DE SADELEER.

In de eerste helft van de 18e eeuw waren 29 De Sadeleers buitenpoorters van Geraardsbergen, waarvan slechts drie van Haaltert (12). De anderere: drie van Aaigem, één van Bambrugge, twee van Denderhoutem, één van Ressegem, één van Erembodegem, twee van Erondegem, zes van Herzele, één van Impe, vijf van Mere, één van Ressegem, één van Smetlede, één van Vlierzele, twee van Wichelen; van 29 bewoonden er elf een Haaltert aangrenzend dorp. De spreiding is groter geworden dan voorheen.

- (7) In "Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven" 25e jg. (1949), p. 18.
- (8) Verschenen in "Het Land van Aalst", afzonderlijk gebundeld in 1975.
- (9) Berchem (Oud.) één in 1762, Everbeek één in 1720, Kerkem twee in 1660 en 1661, Schellebelle één in 1784.
- (10) Nl. Jan de Zadeleere, zn. Wouter, en Jan de Scadelere, zn. Jan.
- (11) Nl. in 1645 Adriaan de Saedeleer, zn. Michiel; in 1647 Pieter de Sadeleer, zn. Joos; in 1653 Joos de Sadeleere, zn. Adriaen; in 1654 Jan de Sadeler, zn. Joos, in 1655; Ferdinand de Sadeleer, zn. Joos en zijn vrouw Margriet Soncke; in datzelfde jaar Paschier de Sadeleer, zn. Joos en eveneens Jan de Sadeleer, zn. Joos; in 1660 Suzanna de Sadeleer, d. Pieter, echtgenote van Pieter d'Haeseleer,zn. Adriaan; in 1697 Adriaan de Saedeleer, zn. Jan en zijn vrouw Margareta Lievens, d. Adriaan.
- (12) Nl. in 1710 Jan de Saedeleer, zn. Jan en zijn vrouw Angelina Roelants, d. Frans; in 1713 Pieter Lievens, zn. Adriaan en zijn vrouw Anna de Sadeleere, d. Jan; in 1722 Pieter de Saedeleer, zn. Pieter.

In de tweede helft van de 18e eeuw waren nog 13 De Sadeleers buitenpoorters van Geraardsbergen: drie van Haaltert (13), één van Heldergerm, één van Herzele, één van Letterhoutem, één van Mere, één van Opbrakel, één van Vloerzegem, twee van Vlierzele, één van Welle en één van Wichelen.

Het bewaarde buitenpoortersboek van Aalst van 1552 tot 1594 (14) vermeldt de namen van de 22 De Sadeleers van Haaltert.

In 1553 werd poorter Hendric de Zadelere, zn. Cornelis en zijn vrouw Katherine Huemans, d. Gillis. In 1554 lieten er zich zes inschrijven, nl. Cornelis de Zadelere, zn. Gillis; Christine tSadelere, d. Gillis; Pieter de Sadelere, zn. Paschier en zijn vrouw Lievijne Lievens, d. Jan; Ghijsbrecht de Zadelere, zn. Joos en zijn vrouw Margrete Claus, d. Pieter; Adriaen de Zadeleere, zn. Joos en zijn vrouw Lysbette Halleman, d. Lauwereys; Jan Ghuens, zn. Joos en zijn vrouw Beatrice Sadelere, d. Jan. In 1555 Adriane tSadelere, d. Cornelis en Gillis Welleman, zn. Joos en zijn vrouw Marie tSadelere, d. Pieter; in 1556 Jan de Zadelere, zn. Paeschier; in 1557 Jan de Zadelere, zn. Joos; in 1562 Joos de Puttere, zn. Arent en zijn vrouw Joosijne tSadeleere, d. Joos en Jan Sonck, zn. Adriaen en zijn vrouw Joosijne Sadelere, d. Adriaen; in 1563 Passchier de Sadeleere, zn. Joos; in 1572 Hendrick de Sadelere, zn. Jan en zijn vrouw Maria Van Landuut, d. Hendricx; in 1574 Pieter de Hondt, zn. Joos, en zijn vrouw Anna tSadeleers, d. Daneel; in 1575 Adriaen tSoncke, zn. Pieter en zijn vrouw Paeschijne tSadeleere, d. Jan; in 1578 Pauwel de Sadeleere, zn. Daneel en zijn vrouw Pierijne van den Berghe, d. Gillis; in 1579 Joos de Zadeleere, zn. Andries; in 1584 Willem van Nieuwenborcht, zn. Pieter en zijn vrouw Cathelijne tZadeleere, d. Joos; in 1586 Joos de Zadelere, zn. Jan; in 1590 Joosijne Goessens, d. Raas, echtgenote van Adriaen de Sadeleere.

In de laatste helft van de zeventiende eeuw komen er onder de buitenpoorters van Aalst slechts drie De Sadeleers voor, nl. in 1610 Margareta Sadeleir, d. Cornelis, in 1681 Jan van den Steene, zn. Hendricx en zijn vrouw Jenneken de Sadeleir en in 1685 Adriaen de Sadeleer, zn. Adriaan en zijn vrouw Jenne Meganck.

Waarom wordt zoveel belang gehecht aan het buitenpoorterschap? Omdat personen die het poorterschap namen materiële

(13) Nl. in 1753 Lieven de Saedeleer, zn. Joos; in 1754 Arnoldus de Saedeleer, zn. Pieter; in 1756 Nikolaes van Landuyt, zn. Nikolaes en zijn vrouw Margriete de Saedeleer, d. Paschier.

(14) Ra. Gent, fonds Kasselrij Aalst, nr. 2039.

belangen hadden te verdedigen, die zij veiliger voelden onder de hoede van de magistraat van de stad waarvan zij poorter werden en dus afhankelijk, dan wel van de willekeur van de eigen magistraat. Poorters waren mensen die steeds over min of meer belangrijke eigendom beschikten. Men mag aannemen dat buitenpoorters mannen en/of vrouwen waren die behoorden tot de meer begoede klasse. Om die waarborg moest de poorter immers jaarlijks een bijdrage storten in de stadskas, waarvan hij het buitenpoorterschap had bekomen.

De vermelding in het poortersboek van Geraardsbergen in 1396 is niet de oudste voor de De Sadeleers te Haaltert.

In 1390 waren Claus de Zadelare, de jonghe, Jan de Zadelare en Gillis de Zadelare in het bezit van een achterleen, evenals Jan de Zadelare en Kateline sZadelaren. Men merkt onmiddellijk dat wij hier staan voor een reeds sterk vertakte struik! (15)

Een leen dat werd gehouden door Claus de Prost en Claus van der Doolaghe komt achtereenvolgens in het bezit van Jan de Zadelare en Lysbette sClippels en nadien van Heyndric de Zadelare. Dit werd aan de oorspronkelijke tekst bijgevoegd. Uit een stuk van de Wetachtige Kamer van 1443 (nr. 9631) vernemen we dat de voorn. Jan de Sadelere en Lysbette tClippels in het bezit waren van een leen van de Schyvink van 2 dagwand 60 roeden. Onder de achterleenhouders komt o.m. Claus de Sadelere voor. Achterleenhouders van andere lenen waren Jan de Sadelere en "de jonghe" Jan de Sadeleer; Gillis de Zadelare, Kathelijne t'Sadelaren; Lauwerijts de Sadelare. Jan de Proost hield de rente van Lombeke, bestaande uit diverse percelen; een ervan met achterlenen werd gehouden door Gillis de Zadeleere.

Vanaf het einde van de 15e eeuw speelde het geslacht De Sadeleer een rol in de Wet van Haaltert-Kerksken, hetzij als schepen, hetzij als burgemeester (slechts vanaf de 17e eeuw komt deze benaming voor):

Henderic de Zadeleer (1481-1502), Jan den Zadeleer (1483-1497), Daneel de Zadeleer (1487, 1487); Gillis den Sadeleer (1503-1520), Joos de Zadeleer (1515-1527), Passchier de Zadeleer (1538-1556), Pieter de Zadele(i)re (1561-1583), Jan de Zadele(i)re (1561-1565), meester Passchier de Zadeleer (1586-1608), burgemeester (1608-1627), Joos de Saedeleer, zn. Joos (1602), Joos de Saedeleer, zn. Jan (1603-1605, 1615-1624), Jan de Zadeleere, zn. Jan (1619), Pieter de Zadeleer, zn. Passchier (1629-1634), Joos de Zadeleer alias pachter (1632-1634), Pieter

(15) Ra. Br., Wetachtige Kamer.

de Zadeleer (1638), Gillis de Zadeleer (1641-1643), Joos de Sadeleer (1641, 1652), burgemeester (1645, 1646), Peter de Sadeleer (1654), Cornelis de Sadeleer (1656), Adriaen de Sadeleer, meier (1667-1673), Jan de Sadeleer (1674-1680, 1699), Jan de Sadeleer (1723-1728), burgemeester (1709, 1728), A. de Sadeleer (1705, 1706), Adriaen de Sadeleer (1749, 1750), Frans de Sadeleer (1756, 1768-1774), Ludovicus de Sadeleer, burgemeester (1766-1790). Jozef de Sadeleer was erfmeier van Denderhoutem (1772-1783), Jan-Baptist de Sadeler was griffier te Haaltert (1784-1795).

VASTSTAANDE GEGEVENS

Met de gevens waarover wij beschikken kan vóór de 16e eeuw slechts een gok worden gedaan, zonder enige zekerheid. Wie was de vader van Passchier I? Wij verkiezen met hem te starten. Voor de verbinding met de andere takken bestaat tot heden geen voldoende zekerheid.

I. PASSCHIER DE SADELEER († 1556) x *Lysbetten van Gheenderdeuren*. Passchier was schepen van Haaltert-Kerksken van 1538 tot bij zijn overlijden. Hij bezat een landbouwbedrijf met een paard, koeien en varkens, zoals blijkt uit de Staat van Goed van 10.1.1557 (n.st.). Elk van de nog ongehuwde kinderen verkreeg 11 roeden in de behuisde stede en verder ruim 2 dagwand 50 roeden land. Een van de twee gehuwde zonen, nl. Pieter, heeft de leenboeken die zijn vader in het bezit had, gekocht voor 10 pond groot Vlaams.

Op 11.8.1550 bekende Jan Scepens voor de schepenbank van Haaltert aan Passchier de Sadeleere 24 gulden schuldig te zijn (16). Op 8.1.1553 behoorde Passchier tot de leenmannen van de Schyvinck te Haaltert voor dewelke Andries de Vroe, zn. Daneel, "amende honorable" doet door knielend op zijn ene knie, blootshoofds, de baljuw en de mannen vergiffenis te vragen, daar bij door de baljuw betrappt was "ander luyden tommaet genomen te hebben ter Schendelbrugge op den mersch van Anthon de Hont (baljuw van de Schyvinck), willende alzo den thommaet draghen tzijn perden behoeve in zijnen mersch" (17).

Uit dit huwelijk werden geboren:

1. JAN, volgt onder II.
2. PIETER, buitenpoorter van Aalst in 1554, schepen van

(16) Fonds Haaltert, nr. 327, 1v°.

(17) Ibidem, 71v°.

- Haaltert-Kerksken van 1561-1565, x Lievejine Lievens, d. Jan;
 3. ANDRIES;
 4. GRIELEN;
 5. PIERIJNE;
 6. MAYKEN.

II. JAN DE SADELEER, buitenpoorter van Aalst in 1556, schepen van H.-K. van 1561-1565, x *Lievejine tZoncx*.

Volgens het penningkohier van 1572 was hij als landbouwer gevestigd op de "Plaats" en eigenaar van 7 dagwand 10 roeden en pachter van 9 bunder 2 dagwand 35 roeden; wat voor onze streek reeds tot de grote bedrijven mag worden gerekend.

Wij kennen uit dit huwelijk slechts twee zonen:

1. MEESTER PASSCHIER, volgt onder III.
2. JAN, schepen van Haaltert-Kerksken van 1602-1605 en van 1615-1621.

III. MEESTER PASSCHIER DE SADELEER († 1627), van wie de naam van zijn vrouw ons onbekend is, was schepen van Haaltert-Kerksken van 1586-1608 en burgemeester van 1609-1627. Tussen 1617 en 1624 bezegelt hij met zijn zegel een vijftal denombrementen voor het leenhof van de Schijvink (Wetachtige Kamer, nrs. 9615, 9617, 9618, 9629, 9633).

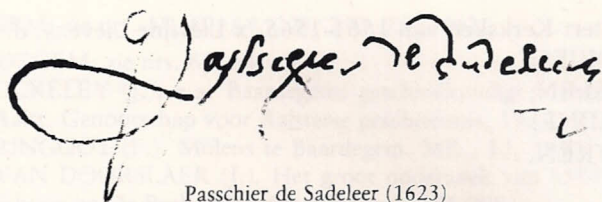
Als afstammelingen van hem kennen wij:

1. JAN, volgt onder IV.
2. MEESTER PIETER x Joozijne van Assche († Kerksken 17.1. 1652), (weduwe 1x van Adriaen Coppens), van wie:
  - a. Passchier,
  - b. Joos († 1.5.1659) x Synten de Decker (geen kinderen); schepen "voor Kerksken" in 1630.
3. CATHELIJNE x Jan Redant († Ekent 1648).

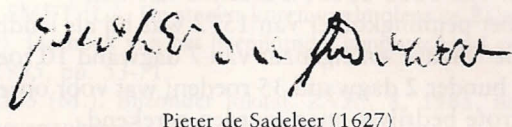
Enkele handteekeningen uit de 17e en 18e eeuw.

Passchier de Sadeleer,
schepen-burgemeester (1619)

Passchier de Sadeleer (1619)

Passchier de Sadeleer (1623)

Pieter de Sadeleer (1627)

IV. JAN DE ZADELEER († Kerksken-Boekent) x *Margareta Coppens*, d. Adriaen († Kerksken-Boekent 1646).

Uit de omstelling van 1624 verneemt men dat Jan op de "Plaats" te Haaltert woonde met een landbouwbedrijf van 11 bunder 1 dagwand 95 roeden. Uit de Staat van Goed bij het overlijden van Margareta blijkt zijn landbouwbedrijf overgebracht naar de Boekent op Kerksken. De maternele goederen bedroegen 5 bunder 2 dagwand 8 roeden (verdeeld over 18 percelen; wat wijst op een ver doorgedreven versnippering); 3 bunder 3 dagwand 85 roeden werden staande huwelijk verworven, vooral door de verkoop van paterneel goed. Op het bedrijf trof men een paard, koeien en kalveren aan. De inboedel werd geschat op 119 pond 3 schellingen 2 groten.

Bij het overlijden van Margareta telde het gezin negen kinderen:

1. JOZIJNE x Lieven Ruysinck;
2. PIETER, °ca. 1625;
3. PASSCHIER, volgt onder V.
4. JENNEKEN, °ca. 1630, x Cornelis Smet;
5. LIEVEN, °ca. 1633;
6. JOOS, °ca. 1635;
7. JAN, °ca. 1637 († Kerksken 8.1668), brouwer, x Fillina van den Driessche, van wie:
  - a. Petronella, °ca. 1659;
  - b. Joosijne, °ca. 1662.
8. GILLIS, °ca. 1641;
9. HEYNDRICK, °ca. 1644.

V. PASSCHIER DE SADELEER, °ca. 1627 († Haaltert 3.3.1670) x 1655 *Maria van der Hoeven* (of Verhoeven), d. Lie-

ven, Passchier werd buitenpoorter van Geraardsbergen in 1660 en was armmeester in 1668.

Uit de zwaar beschadigde Staat van Goed van 1672 blijkt dat de paternele goederen een hofstede van 75 roeden, 4 dagwand 45 roeden land en meers, en "17 delen van 24 in een zekere schoofboek te Heldergem op ca. 6 bunder" bedroegen.

Het gezin telde bij het overlijden van Passchier vijf kinderen tussen 13 jaar en 7 weken:

1. Pieter, ca. 1657;
2. JAN, volgt onder VI.
3. JOOZIJNE, °ca. 1660;
4. JOOSKEN, °ca. 1665;
5. PASSCHIER, °1670.

VI. JAN DE SADELEER, °H. ca. 1667, x *Josina de Clerck* († Haaltert 13.6.1722). Jan was burgemeester van Haaltert-Kerksken van 1732-1737 en woonde volgens de Loper van 1732 "aen de Plaetse", met een behuisde hofstede met hoplochting van 1 dagwand 87 roeden en 8 bunder land in eigendom en bewerkte 17 bunder in pacht (w.o. 11 bunder 2 dagwand 57 roeden van de kanunniken van Sint-Maartenskollegiale te Aalst).

Uit de Staat van Goed van 2.12.1722 blijkt dat de erfgrond van de overledene (17bis) slechts 2 dagwand 55 1/2 roeden bedroeg, terwijl in de loop van het huwelijk niet minder dan 12 bunder 84 1/2 roeden, waaronder een behuisde hofstede met hoplochting nabij het Hagelkruis van 1 dagwand 87 1/4 roeden werden verworven, evenals de meierij van Denderhoutem, wezende een heerlijk leen van de Schyvinck te Haaltert voor de som van 356 pond groot wisselgeld; bovendien was hij in het bezit van verschillende obligaties voor een gezamenlijke waarde van 4327 gulden 12 stuivers. Het woonhuis met de schuur, stallingen en hopeest werden op 1070 gulden geschat. Als landbouwer beschikte hij over 5 paarden met de harnessen, 6 koeien en 3 kalveren, een zeug en 2 biggen; als landbouwalaam trof men er aan: 2 wagens, 2 ploegen, 2 eggen, 2 sleden, een wanmolen en een sleephorde. De hoplochting bestond uit 100 hopstaken. In de woning trof men 85 pond tin (geschat op 8 stuivers het pond) aan, evenals twee spinnewielen met twee hekels en een haspel.

Wij stellen vast dat het familiebezit van Jan gevoelig is aangegroeid, zodat hij mag geteld worden onder de voornaamste ingezetenen van het dorp.

(17bis) De door haar geërfde en in het huwelijk gebrachte grond.

Uit dit huwelijk werden te Haaltert negen kinderen geboren:
 1. ANNA-MARIA, °4.2.1684 († Haaltert 4.1719), x 1 Joseph Willems, zn. Andreas († 1710), x 2: 1711 Judocus van der Maeren, burgemeester van Haaltert-Kerksken 1750-1757.

Jospeh Willems was meier van Haaltert van 1706 tot 1710. De enige zoon uit dit huwelijk, nl. Jospeh-Andries, °ca. 1706, overleed ongehuwd (Haaltert 20.4.1744). De broer van Joseph, nl. Jacobus, was baljuw van Mere; de halfbroer Jan-Louis was griffier te Kalken.

Onder de erfgoederen van Joseph teffen wij o.m. aan een behuisde hofstede van 96 roeden "ouds geweest een herberge gen. de Swaen aende Plaetse" (waar nu dr. Goossens woont). Onder zijn roerend goed komen voor "ses spaensche leire stoelen met een setelstoel en ses haute stoelen, eenen deghe met een silveren poignée met een baijonette, poyerhooren ende saettasse, een gauden diamant rink met een gebroken silveren ooreyser"; voor 130 zielmissen betaalde men 56 gulden.

Uit het tweede huwelijk werden geboren te Haaltert:

a. Joosine-Françoise, °ca. 1712;

b. Anna, °ca. 1716.

Anne-Marie was bij haar overlijden nog niet verstorven, maar had als bruidschat een behuisde hofstede van 40 roeden te Haaltert aan de Plaats gekregen; gedurende haar huwelijk met Judocus van der Maeren werden 2 bunder 1 dagwand 78 1/2 roeden verworven. Het was een landbouwersgezin met een paard en een veulen, drie koeien en een kalf, een varken; in de inboedel vindt men o.m. een gouden trouwring, een stenen ring, een paar zilveren gespen, een zilveren oorijzer, een zilveren ring, 32 zilveren knopen en een zilveren meshecht, ook een spiegel en enige boeken, twee spinnewielen met haspel, drie Spaanse lederen zetels, ja zelfs een vogelmuit.

2. JAN, °9.3.1687 († Haaltert Brantegem 1754), schepen van 1723-1728, burgemeester van 1732-1737, x Angelina Roelant, d. Frans († 8.6.1728).

Uit de Staat van Goed van 1.9. 1728, opgemaakt bij het overlijden van Angelina, blijkt dat ze samen 2 bunder 1 dagwand 69 roeden eigendom hadden verworven, w.o. een behuisde hofstede van 1 dagwand 62 roeden op Brantegem. Van haar moeder (vader leefde nog) had ze 1 bunder 95 roeden geërfd. Op het erf bezat men 3 paarden met 2 veulens, 5 koeien met een vaars en een kalf, 2 varkens, een zeug en biggen, "6 hoenderen met 9 kiekene"; men telde er eveneens elf tonnen bier en beschikte over een spinnewiel met haspel, een "fusicq", een trouwring en een steenring.

Bij het overlijden van Jan werden o.m. verkocht "een roekelo met eenen rieten stock" (11 g. 11 st.), een inktpot, "een sou-del pistol", "een orlogie" (16 g.), naast ruim 3200 gulden in obligaties en 14 dagwand 58 roeden erfgrond.

Uit dit huwelijk werden te Haaltert vijf meisjes geboren:

- a. Joanna, °ca. 1711 († 1745) x Gillam van den Steene, zn. Joos.
- b. Marie, °ca. 1713 x 1735 Martinus van den Brulle, zn. Judocus, brouwer († Haaltert 12.4.1741).
- c. Anna, °ca. 1716 x 1740 Joannes Cromphout.
- d. Adriane, °ca. 1719 († Haaltert 25.2.1764) x Gillis Sterck, zn. Pieter († Ede 18.3.1774).
- e. Joosina, °ca. 1723 († ongeh.).

3. PETRONELLA († 1738) x 1710 Michiel van Houck;
4. FRANS; was schepen van Haaltert-Kerksken 1768-1774;
5. PETRUS, °23.4.1695;
6. GERARDUS, °22.7.1698;
7. JUDOCUS, °22.7.1968;
8. ANDRIES, volgt onder VII.
9. JOANNA-MARIA, °1.3.1705.

VII. ANDRIES DE SADELEER, (°Haaltert 6.7.1702 † 25.3.1752) x 1 1729 *Caroline-Thérèse de Bruecker*, d. Jan-Baptist en Anna Willems, († Haaltert 5.1.1730), x 2 *Anna Eeman*, d. Jaspar († Haaltert 1738).

Uit het eerste huwelijk werd geboren:

1. THERESE, °31.12.1729 († kort na de geboorte).

Uit het tweede huwelijk werden te Haaltert geboren:

2. GASPAR-FRANS-LUDOVICUS, volgt onder VIII.
3. ANGELINA-JOANNA, °21.6.1734;
4. JOSEPHUS, °26.8.1736 († vóór 1752).

Bij het overlijden van Caroline-Thérèse - vermoedelijk in het kraambed - kwamen haar goederen aan haar moeder (vader was overleden) en aan Joanna-Maria de Bruecker, zuster van de overledene. De vader van Caroline-Thérèse was zeer begoed. Uit de Staat van Goed opgemaakt op 12.9.1729 bij zijn overlijden, blijkt dat hij 8 bunder 2 dagwand 36 roeden eigendom bezat, w.o. een huis op de Plaats, daarbij 3495 gulden obligaties. In de inboedel komen voor: zes Spaanse lederen stoelen met een zetel, twee spinnewielen met toebehoorten, 50 pond tin, "een fusieck met twee pistolen ende eene deghen", drie schilderijen met nog enige kleine schilderijen, een spiegel, bierglazen en wijnromers, een taartpan en een wafelijzer, "de Costume van de Lande van Aelst, de Costume van Gendt, het Oudt Testament ende noch eenighe andere

slechte boecken" (geschat op 6 gulden), "drieëntwintig oncen silver ende een quaert bestaende in vier lepels, vier fourchetten, een sautvat ende een croes" (geschat op een kroonstuk d'once = 75 gulden 18 1/4 stuivers), een gouden diamanten ring (42 gulden), vier tafelmessen, een "spellewerckcussen met de blocken" (1 gulden), 238 gulden gereed geld; een weefgetouw was in huur gegeven. De totale waarde van het roerend goed werd geschat op 7726 gulden 12 3/4 stuivers.

In de loper van 1732 stelt men vast dat de Warande eigendom was van Jan-Baptist de Bruecker, vader van Caroline-Thérèse.

Bij het overlijden van Anna Eeman laat ze 4 bunder 3 dagwand 71 1/4 roeden na, w.o. een boomgaard aan de Plaats, naast 2899 gulden obligaties. Op het erf, gelegen aan het Hagelkruis, telde men 4 paarden met 4 veulens, 5 koeien, 3 runders en 3 kalveren, 2 varkens, evenals 2 wagens, 2 ploegen, een stortkar, een eg enz., een wanmolen, ... 18 tonnen bier! In de woning o.m. schilderijen, een spiegel, "een bouck met silver beslagen, een silveren oorijser, een steenrinck ende een traurinck", naast 586 gulden 6 stuivers gereed geld. Eveneens een achterleen boeksken bij koop verkregen van Lauwerijs de Pau sorterend onder Jan Rijdant. Het roerend goed werd geschat op 7768 gulden 2 stuivers.

De erfgrond van Andries, volgens de Staat van Goed van 24.5.1752, bedroeg 4 bunder 3 dagwand 56 roeden, w.o. een behuise hofstede van 1 dagwand 87 roeden aan het Hagelkruys". Gedurende zijn huwelijk verwierf bij 1 bunder 2 dagwand 18 3/4 roeden en een losrente van 200 gulden. De hafelijke voordelen bedroegen 5305 gulden obligaties, naast op het erf 4 paarden en 3 veulens, 5 koeien, 3 runders, 3 jaarlingen, 3 kalveren, 2 varkens, 24 kiekens met de haan, 2 wagens, 2 ploegen, 2 eggen, 2 sleden, een sleephorde, een stortkar, een wanmolen. Tot de inboedel behoorden o.m. een barometer, drie schilderijen, "een fusiecq", een locaris met eenighe boecken", twee zadelpistolen, "6 tonnen groot bier en 7 tonnen klein bier met de stelling", de spinnewielen, twee gouden ringen met twee paar zilveren gespen en "een schilt-padde snuijfdoo". Het weefgetouw was verhuurd aan Adriaen van Nedervelede. Er waren ook 140 gulden 18 stuivers "kontante penningen". Het totaal van het roerend goed werd geschat op 10.815 gulden 14 3/4 stuivers. Het blijkt dat Andries de hofstede van zijn vader heeft overgehouden.

VIII. GASPAR-FRANS-LUDOVICUS DE SADELEER,

°6.9.1732 († 7.1.1795) x 1758 *Angelina-Philippina Redant* (†

28.4.1792) (18) Gaspar was schepen van Haaltert-Kerksken in 1766, 1767 en burgemeester van 1768-1790.

Hij vermeerderde zijn patrimonium door aankoop van 1 dagw. 70 1/2 roeden land te Haaltert op Kuregem (1040 gulden) en 2 dagw. meers te Denderleeuw gen. het Yseren Hecken (gedeelte van 14 d. 62 r. nabij de tuin van het kasteel van de heer van Liedekerke) (1771).

Hij erfde o.m. van zijn schoonbroer Guiliam-Frans Redant († 1776), griffier van het Land van Rotselaar: 4 dagw. 28 r. 3/4 te Haaltert Brulkouter (geschat op 2143 guld. 15 st.) + 1 d. 37 r. 3/4 meers "met den torf" te Denderhoutem ten Dale (688 g. 10 st.) + 48 roeden meers ibidem (288 g.) + 67 r. land ibidem (335 g.). Voorts nog renten en obligaties. Zijn aandeel in de erfenis bedroeg 5101 g. 1 stuiver. - Het huis te Haaltert aan de Plaats (ca. 80 r.) bleef gemeenschappelijk onder de broer Dominicus-Ignatius en zusters Anna-Theresia, Josina en Angelina Redant (het blijft aan de langstlevende). Ook de huisjes te Aalst aan de Molendries bleven onverkaveld.

Hij erfde van Joanna Redant, begijn te Brussel, 4 dagw. 83 r. land. en 1306 gulden 18 3/4 stuivers renten.

In 1782 erfde hij van zijn schoonvader Jan-Baptist in totaal 3 dagw. 65 r. (vijf perceeltjes geschat op 1664 g.) en een rente van 1050 g. en een obligatie van 350 gulden.

Zijn vrouw (Staat van Goed 25.9.1793) liet 1 bunder 1 dagw. 8 roeden na. Samen hadden ze verworven 3 dagw. 75 3/4 roeden land en 1725 gulden renten.

Gaspar bezat - volgens een "Handboek van 1797" - 11 bunder 1 d. 81 r. 12 ellen eigendom, waarvan 7 b. 3 d. 51 r. 1/4 (of 9 ha 69 a. 75 ca) erfgoederen en 5 b. 1 d. 6 r. 3/4 (of 6 ha. 78 a.) van zijn vrouw, respectievelijk bestaande uit 22 en 23 perceeltjes, waarvan ieder slechts één perceel van meer dan 1 ha. Verder waren er 21.701 gulden cent aan renten en obligaties te verdelen onder zeven kinderen.

- (18) Dochter van Ser Jan-Baptist Redant x Jenne-Marie Coppens. Jan-Baptist was in het bezit van het leen van Vijversvelde, binnen Aspelare ter Joden, (gekocht Sr. Judocus van de Bruele, gehouden van de heer van Rotselare, afhankelijk van het hoofdleenhof de Schijvink te H.) met achterlenen. Haar broers en zusters: a. Dominicus-Ignatius, achtereenvolgens pastoor van Sint-Gertrudis te Etterbeek en van O.L.Vrouw-Bijstand te Brussel (er 31.3.1825); b. Guiliam-Frans, griffier van het Land van Rotselare († H. 1776); c. Catharina, begijn op het Groot Begijnhof te Brussel († 1782); d. Anna-Theresia, eveneens aldaar begijn († 15.4.1807); e. Albertina-Josina x Joseph Peleman, van wie: Theresia x François van Hecke, handelaar te Aalst, van wie: Caroline van Hecke.

In 1752 deed hij leenverhef van een heerlijk leen van 60 roeden op de Grootkouter te Haaltert, afhankelijk van het prinselijk leenhof te Schijvink aldaar met 16 achterlenen.

Uit dit huwelijk werden negen kinderen geboren te Haaltert:

1. FRANS, °21.12.1759 († 21.7.1783);
2. JAN-BAPTIST, °2.3.1761, griffier († 1.9.1813) (19);
3. BENEDICTUS, °6.11.1762, pastoor te Roborst en te Baai-gem († Haaltert 13.6.1825);
4. THERESIA, °23.7.1764, particuliere te Brussel, waar † 26.9.1826;
5. BARBARA, °23.7.1766 x *Jozef de Winter*, notaris te Denderhoutem;
6. DOMINICUS, volgt onder IX.
7. JOSEPHUS, °8.2.1771 († 9.1.1773);
8. JOSEPHUS, °6.3.1773 x *Désirée Preau*, wonende te Leuze, van wie:
  - a. Johan-Baptist, kousenfabrikant te Aalst;
  - b. Hubertus, winkelier te Aals;
  - c. Theresia x Dominicus van Droogenbroeck, koperslager te Aalst;
  - d. Catharina, particuliere te Aalst;
  - e. Desiderata;
  - f. Josephina;
  - g. Leopoldus;
  - h. Adolphus (de laatste vier minderjarigen).
9. BERNARDUS, geneesheer te Haaltert x Johanna van Londersele [d. van Jan-Baptist (zn. v. Passchier en Maria-Anna Lievens) x Theresia Matthijs (d.v. Joannes en Maria-Ludovica Ketinckx)], van wie Karel, geneesheer te Haaltert (1831) en te Lede (1835), waar hij gemeenteraadslid (1836-1840) en schepen (1841-1854) was, met een vrouwelijk nageslacht.

IX. DOMINICUS DE SADELEER, °30.1.1769 († Haaltert 23.7.1847), "landbouwer op den Bruelewijk", "grondeigenaar", "homme d'affaires", "saeckbedrijver", "practizijn" (= bepleiter van gerechtszaken), "bierbrouwer" (20), x *Marie-Anna Haelterman* (21), (°Deftinge en † Haaltert 22.12.1815).

- (19) Hij kocht van de erfgenamen van Judoca Ruysinck, begijn te Aalst (†), de helft "van de plantagie met al het boomgewasch staende ront ende ontrent den Wéput" (40 gulden) (26 ventose j. IX).
- (20) De verschillende benamingen voor zijn bedrijvigheid volgens de koopakten.
- (21) Dochter van Jan-Baptist *Haelterman* x Elisabeth *van de Maele* († 1778) (d. van Jan († 21.12.1771), zn. v. Jacques, en Elisabeth Beirens, d. van Jan, °ca. 1679, † 21.1.1774, te Deftinge).

Het aandeel van Dominicus (zoals dit van ieder van de vijf andere kinderen) in de erfenis van zijn ouders werd geschat op 4630,50 fr. en zijn aandeel in de erfenis van zijn overleden zuster Theresia en broer Bernardus bedroeg 2315 fr.

Op zijn verzoek bekwam hij op 31 januari 1824 van de Gedeputeerde Staten van Oost-Vlaanderen de toelating te Haaltert in de Kattestraat een steenbakkerij op te richten.

Hij vroeg en bekwam op 16 maart 1833 de toelating op zijn boomgaard te Haaltert aan de Plaats een bierbrouwerij in te richten. Hij moest wel vooraf zeker zijn dat deze toelating zou worden verleend, want op 4 november 1832 bestelde hij bij J.J. Coppens, koperslager te Geraardsbergen, twee bierbrouwketels, die samen 1149 1/2 pond Brabants wogen tegen 11 stuivers het pond. Hij betaalde 1481 gulden 1 stuiver. Voorts nog twee koperen kannen van 61 1/2 pond Vlaanderen gewicht, aan 14 stuivers het pond: 84 g. 4 st. Samen: 1560 gulden 19 stuivers. - Dominicus betaalde 900 g. 9 1/2 st. (24.11.1832); juffrouw De Sadeleer 500 g. courant (31.12.1832) en de rest op 10.4.1833. - Was het voor deze uitgave dat Dominicus op 2 mei 1832: 2000 gulden Ndl. leende bij Nicolaes-Josephus Goffin te Brussel, die op 1 mei 1837 werden terugbetaald?

Op 28 september 1838 verleende Dominicus aan zijn zonen Constantinus en Jacobus, bierbrouwers te Haaltert machtiging alle dokumenten en akten rakende de aksijnzen op de bieren te ondertekenen.

Was hij het of waren het de twee voornoemde zonen die in 1846 door de aksijnzen werden betrapt op brouwen vóór het toegestane uur? Zijn advocaat bekwam dat de directeur van de aksijnzen te Gent bereid was tot een dading over te gaan, mits de betaling van 400 fr. Hij kon gebeurlijk genade vragen aan de koning. De advocaat Van Overloop, van Brussel, stuurde op 11 juli 1846 zijn rekening (50 fr.) en schreef "l'affaire a été biffée".

Te Oudenaarde bepleitte advocaat De Keyzer van Gent de zaak voor hem, maar De Sadeleer werd veroordeeld en besliste naar Brussel in beroep te gaan. De advocaat gaf hem evenwel de raad de dading (die moest aanvaard worden vóór 1 juli) te aanvaarden en de 400 fr. en 258,47 fr. proceskosten te betalen.

Vermoedelijk liet Dominicus in de jaren 1850/52 het huis in de Warande (thans gemeentehuis) bouwen. Een plaat in een van

Haar broer en zusters: a. Jacobus, landbouwer te Michelbeke; b. Elisabeth-Antonia (°ca. 1770), begijn te Geraardsbergen; c. Barbara x Pieter Mertens, landbouwer te Delftinge; d. Joanna x Emmanuel van der Meulen (Vermeulen), landbouwer te Sint-Martens-Lierde.

de muren herinnert daaraan. "Het ontwerp van bekostiging tot het nieuw opbouwen van een nieuw huis" bedroeg 20.976, 10 fr. Twee metselaars zullen er aan bouwen volgens het plan en de kostenberekening opgemaakt door B.F. Couck, bouwmeester te Denderleeuw, ten verzoeken van "mijnheren Ziglier te Haeltert" (sic) (22).

Het loont de moeite de kapitaalvorming van Dominicus na te gaan, ten dele verkregen door erfenissen, ten dele door aankoop van gronden.

Bij het overlijden van Elisabeth van de Maele († 1778), zijn schoonmoeder, behoorde bij tot de erfgenamen.

Bij het overlijden van zijn ouders erfde hij 1 bunder 2 dagwand 56 1/2 roeden (2 ha. 18 ca.) en een huisstede. In het totaal geschat op 5076 g. 14 1/4 stuivers + 1388 g. 16 st. aan renten + 504 g. 1 st. 1/4 aan obligaties + 3572 g. 6 st. 2 oorden als aandeel in roerend goed ("hafelijke voordelen").

Algemeen totaal: 10.524 g., waar hij slechts recht heeft op 7361 g. 7 st. 3 oorden, zodat hij aan de andere erfgenamen 3180 g. 18 st. 1 oord. moet betalen. Hieruit blijkt dat het bezit aan grond, renten, obligaties en hafelijke voordelen van Ludovicus De Sadeleer en Angelina Redant 51.533 g. 7 st. 3 oorden bedroeg.

Hij behoorde tot de erfgenamen van zijn groot tante Joanna van de Maele († 1804), d. van Jan en Elisabeth Beirens, begijn te Geraardsbergen. Op 14 december 1810 erfde hij van zijn tantes Anna-Theresia en Josina Redant 2 dagw. 14 roeden (65 a. 46 ca.) land en bos op Kerksken en Mere, daarbij nog wat renten. Iedere erfgenaam had 1467 gulden 4 stuivers. In 1815 erfde hij de helft van de goëderen van zijn vrouw, die samen 16 ha. 46 a. 99 ca. bedroegen, hoofdzakelijk gelegen op Deftinge en Goeferinge (18 perceeltjes en 6 percelen van meer dan 1 ha.).

In 1822 erfde hij al de roerende en onroerende goederen (onder het voorbehoud van enkele giften) van Dominicus-Ignatius Redant, priester te Brussel. Bij het overlijden van Theresia De Sadeleer, begijn te Brussel (1826 †), erfde hij o.m. een partij Dendermeers (sic) en nog wat land en meers.

- (22) Op 1.11.1846 kocht bij Théodore Dommer te Aalst 186 voet 5 duim eikehouten planken van 2 duim dikte (93,25 fr.); in 1850 bij Jan Baptist Wille te Erembodegem bouwmetaal (436 gulden 3 stuivers 6 oorden + 783 gulden 3 oorden); in 1851 bij Ph. Van den Bossche te Aalst 10 ijzeren balken (2 fr. per balk) + 20 fr. voor het vervoer; in 1852 aan de schaliedekkers Rochette te Asse 213,96 fr.; in 1852 aan de weduwe Cochez te Haaltert voor ijzerwerk 649 g. 13 st. en voor bouwmetaal 591 g. 5 st. 2 oorden (of 861,94 fr.); in 1854 en 1855 aan F. Couck voor metselwerk en plafoneerwerk met gasten, evenals het derde deel van de plannentekening (105 fr.), samen 330,30 fr...

Op 25 april 1828 erfde hij bij het overlijden van zijn broer Benedictus De Sadeleer, pastoor te Roborst († 1825), 1 bunder 1 dagwand 10 roeden 42 ellen land te Haaltert en bos (27 r.) te Baaigem (1 ha. 56 a. 82 ca.). Bovendien 1771 g. 46 cent aan renten en obligaties. Zijn volledig aandeel bedroeg 3848 g. 30 cent.

Op 26 augustus 1830 erfde hij van Andries De Sadeleer 2 bunder 3 dagwand 36 roeden land en meers (7 perceeltjes, w.o. één van meer dan 1 ha. en een ander van ruim een 1/2 ha.). Het totaal werd geschat op 3262 g. 50 cent.

En zijn aankopen? Die bedroegen tussen 1795 en 1857 (op een viertal uitzonderingen na 1814) 69, veelal slechts perceeltjes land en meers, gelegen te Haaltert, Kerksken, Aaigem, Nieuwerkerken, Denderhoutem, Heldergerem, Bambrugge, Erembodegem, Nederhasselt, waarmee aanpalende percelen werden uitgebreid. De totale aankoop bedroeg 10 ha. 53 a. 94 ca.

Het is een heylig en zalig gepeys voor de overledenen te bidden, opdat zy van hunne zonden ontslagen worden. 2. Machab. XII.

BID VOOR DE ZIEL

VAN MYNHEER

DOMINICUS DE SADELEER,

sedert den 22 december 1813 weduwer van *justf.*

MARIA ANNA HAELTERMAN,

geboren te Haaltert,

den 30 January 1769 en aldaer overleden den 23 July 1847.

Ik heb den Heer met groote langmoedigheid afgewagt en eyndelyk heeft hy my verhoord. Ps. XXXIX.

Uyt den hemel heb ik een stem gehoord die tot my zeyde, schryf: De dooden zyn gelukkig, die in den Heer zyn ontslapen. Apoc. XIV.

Hoe gelukkig zyn deze, o Maria, die uwen naem heminnen, zy zullen niet beven in de uren der dood. S. Bonav.

GEDEN. Wy bidden u, o Heer, wees de zielen van uwen Dienaer en Dienares in uwe barmhertigheid genadig; verlos hen van de besmetting van het sterfelyk leven, en dat zy de eeuwige zaligheid genieten, door Christus onzen Heer. Amen.

R. I. P.

Gent, by J. B. Rousseau Vader, Hoogstraet 10.

Hy is by God en by de menschen bemind geweest, en zyne gedachtenis is in zegen.

Eccl. c. xxxv, v. 1.

BID VOOR DE ZIEL

VAN DEN EERW. HEER

JOANNES BAPTISTA

DE SADELEER,

Geboren te Haaltert den 9 Mey 1797.
Onderpastor te Scheldewindeke 4
jaren en 6 maanden, overleden te
Haaltert den 11 Maerte 1829.

Die God v. eest sal welvaeren in zyn uytterste, en hy zal gezegend worden op den dag zynrer dood. Eccl. c. 1, v. 13.

De dagen van den mensch zyn kort, het getal zynrer maanden staet by u besloten, gy hebt de paelen gesteld die hy niet kan voorhygaen. Job. c. xliii, v. 5.

R. I. P.

Dominicus, lid van de gemeenteraad, werd op 1 augustus 1822 voorgedragen met negen op dertien stemmen als schepen van Haaltert.

Na de Belgische revolutie in 1830 werd op 27 oktober door de notabelen van Haaltert overgegaan tot de hervorming van de gemeenteraad, vergaderd om een burgemeester, twee schepenen en de raadsleden te kiezen, dit ingevolge een besluit "van de voorlopige regering van Belgenland" van 8 oktober, door de gouverneur van de provincie meegedeeld op 18 oktober. De notabelen vergaderden onder het voorzitterschap van Dominicus-Benedictus Coppens, ouderdomsdeken. Als stemopnemers werden de vier hoogste belastingbetalers aangeduid, nl. Dominicus De Sadeleer, Domien Coppens, Jacobus-Bernard Schouppe en Jo.-Baptist De Trogh. Deze laatste kreeg als jongste de taak van sekretaris. Dominicus De Sadeleer werd tot president verkozen en Dominicus Coppens, Dominicus Coppens-Ekent, Constantin Van Cromphout, Jo.-Baptist Ruysinck waren de stemopnemers. De stembiljetten werden in een gesloten kist geworpen. Ludovicus De Sadeleer, zoon van Dominicus, behaalde 42 stemmen, Jacobus-Bernardus Schouppe 37 en Jan-Baptist De Trogh 27. Ludovicus De Sadeleer werd met meerderheid van stemmen tot burgemeester van Haaltert gekozen (en werd ook benoemd). Jan Van Londerzele was eerste schepen; Joseph De Sadeleer, eveneens zoon van Dominicus, tweede schepen; Jan-Baptist Van den Berghe, Boekent, eerste lid; Dominicus Coppens, Ekent, tweede; Louis De Sadeleer, Boekent, derde; Karel Arents, vierde; Jan-Baptist Coppens, zoon van Dominicus, vijfde; Frans Roeland zesde lid.

Uit het huwelijk van Dominicus met Marie-Anna Haelterman werden te Haaltert geboren:

1. JAN-BAPTIST, °9.5.1797, priester gewijd in 1824, onderpastoor van Scheldewindeke, † 11.3.1829 te Haaltert bij zijn vader;
2. LUDOVICUS, °27.6.1798, landbouwer, burgemeester van Haaltert van 1830 tot 1858; bewoonde het huis met de Warande († Geraardsbergen 20.12.1858). Hij deed veel voor de vergroting van de kerk van Haaltert, die plaats vond in 1842. In de "hongerjaren" 1846-1848 trachtte hij het leed van velen te lenigen; ter vervanging van de verdwenen vlasspinner aan huis werden kantwerkscholen "van zwarte kant" ingericht, waarbij hij gesteund werd door onderpastoor M. De Meyer.
3. SOPHIE, °27.12.1799 († Haaltert 4.10.1847), ongehuwd;
4. ANGELA, °10.7.1801 († Haaltert 21.8.1879), ongehuwd;
5. JOSEPH, °26.3.1803 († Haaltert 14.9.1823), ongehuwd;
6. CONSTANTINUS, °7.8.1806, brouwer, gemeenteraadslid

van 1861-1879, voorzitter van de kerkfabriek en van de katolieke fanfare "De Jonge Kunstminnaars", waarvan hij de stichter was in 1875 en waaraan de familie in 1884 een vaandel schonk. Hij droeg veel bij tot de heropbouw van de kerk, die afbrandde in 1869. In 1879 stond hij in de bres om katolieke scholen op te richten i.v.m. het stemmen van de "Ongelukswet" voor het onderwijs. Was medestichter van de "Katholieke en Bewarende Vereniging" van het arrondissement Aalst. Hij overleed te Haaltert op 19.11.1880, ongehuwd. In de lijkrede van dr. Van Londersele, namens de kerkfabriek, wordt hij geprezen als "mild voor de armen", "een tweede Voorzienigheid voor de behoeftigen".

7. JACOBUS, volgt onder X.

8. FRANCIS, ° 19.12.1809 († Haaltert 4.6.1823).

Bewaert het geheugen van uwen vriend.

Bid voor de ziel

VAN DEN ACHTBAREN HEER

LUDOVICUS DE SADELEER,

*Geboren te Haaltert den 27 Junij 1798,
Burgemeester dezer Gemeente sedert
1830,*

*Overleden te Gevaerdsbergen den
20 October 1838.*

Hy was eenen man zonder geveynstheyd,
rechtvoerdig en vreesde God. **Tob.**

Weldoen en weynig van zich zelve
houden, is het teeken van eene ootmoedige
ziel. **r. a. k.** ... daerom was hy aen God
en aen de menschen aengenaem. **Eccl.**

Hy ging den ongelukkigen vinden en
gaf hem goede vermaningen; hy speys-
den den hongeringen en kleedde den be-
hoeftigen. **Job**

Als eenen anderen Moyses, was hy den
getrouwen lydman van die hem toever-
trouwd waren. **Eph.**

Heer, ik heb den luyster van uw huys
en de plaats uwer glorie bemind. **Ps.**

Aalst, Spitaels-Schuermans.

† Bid voor de Ziel

van Mijnheer

CONSTANT DE SADELEER,
*oud-Lid van den Gemeenteraad
en Voorzitter der Kerkfabriek van
Haaltert,*

aldaar geboren den 7 Maart 1806 en overle-
den den 19 November 1880, versterkt door
de ii. Sacramenten der Stervenden.

Deze man, eenvoudig, rechtvaardig en
godvreezend, was een ware Christene in
wien geen bedrog was, een man waardig
te leven in de gedachtenis der goeden. **Job.**

Hij wierd geacht van al die hem kenden,
en het volk bij zijn overlijden werd met
droefheid vervuld. **Jud. viii, 8 Mac. i ix 20.**

Hij opende zijn hand tot den behoeftige
en reikte zijne armen tot den hulplooze uit.
Prov. xxxi.

Zalig dengenen die op den armen waakt,
de Heer zelf zal hem bijstaan op zijn
sterfbed.

Zalig zijn de zachtmoedige, want zij zullen
kinderen Gods genoemd worden.
Ps 40 Mat. IX.

Heer, ik heb den luyster van uw huys be-
mind en de woonplaats uwer heerlijkheid.

Zoet hert van Maria, wees mijne behou-
denis **300 dagen afaat.**

R. I. P.

De plechtige Uitvaart zal plaats hebben.
Maandag 29 November, om 9 1/2 uren

Aalst, P. Daens-Mayart

Ludovicus, Angelina, Constantinus en Jacobus kochten tussen 1848 en 1855 twintig perceeltjes land en vijvers te Haaltert en Denderhoutem en een wijmenier te Deftinge, samen 3 ha. 26 a. 25 ca. Volgens de kadastrale legger bezaten zij op 18.2.1881 te Deftinge 43 perceeltjes land, in het totaal 14 ha. 44 a. 10 ca. Dit bezit was op 1 december gestegen tot 15 ha. 86 a. 9 ca.

X. JAAK DE SADELEER, °9.2.1808 († 7.9.1881), "landbouwer", "particulier", "brouwer", wonende Hoogstraat, x *Marie-Thérèse-Ferdinanda Cosyns*, (°Meerbeke 12.7.1820, † Haaltert 27.8.1876) (23).

Het aandeel van Marie-Thérèse in de erfenis van haar ouders bedroeg 6 ha. 60 a. 96 ca. (tien percelen, w.o. twee van meer dan 1 ha., gelegen op Meerbeke, Herne, Herfelingen, Kester, Galmaarden en Waarbeke) en 1902,48 fr. renten.

Jacobus kocht tussen 1856 en 1871 negen perceeltjes land, meers en een hofstedeken te Haaltert, Aaigem, Kerksken, Denderhoutem en Denderleeuw, samen 2 ha. 43 a. 60 a.

Toch blijkt hij soms in geldnood te hebben verkeerdt. In 1847 ging hij een lening aan van 3200 fr.; in 1858 een van 4000 fr.; op 12.4.1870 een van 30.000 fr. en nog datzelfde jaar, op 23.12, nog eens 30.000 fr. (deze laatste som werd terugbetaald in de loop van 1881; in 1873 ontleende hij een som van 1580 fr. en in 1877 een van 16.000 fr... Nochtans leende hij zelf in 1872: 1740 fr. aan Stephanus Kiekens te Denderhoutem en in 1873: 2000 fr. aan Dominiek Cochez te Haaltert!

Het waren zijn oudere broers die een rol speelden in de dorpspolitiek van Haaltert; een van zijn zonen zal de gemeentepolitiek beheersen, terwijl een andere in 's lands politiek een rol speelde. Na de Belgische omwenteling werd hij aangesteld als bevelhebber van de pas opgerichte burgerwacht. Hij werd tot voorzitter verko-

(23) De familie COSYNS is afkomstig van Appelterre-Eichem (17e eeuw), vestigde zich dan te Meerbeke. M. Thérèse is het tweede kind van Joannes-Antoon (1790-1831), brouwer te Meerbeke (zoon van Franciscus, 1748-1814, en Cornelia de Cooman, † 1817; kleinzoon van Franciscus, 1705-1757, en Anne-Marie van den Borren, † 24.4.1769, die de dochter was van Bartholomeus en Marie Anthonette Walckiers) x Maria Catharina Coppens (17984-1855).

Haar broers en zusters: a. Catharina-Cornelia (1819-1890) x Eduard Eliaert, handelaar te Ninove; b. Jan-Joseph (1822-1865), brouwer te Meerbeke, ongehuwd, c. Virginia-Francisca (1824-1878), kloosterlinge te Steenokkerzeel en Erps-Kwerps (Zuster Marie-Alphonse); d. Louis-Hubert (1828-1903), brouwer te Meerbeke, x Elise Godts.

zen van het Genootschap van de H. Vincentius à Paulo. Als zijn biezonderste wezenstrekken gelden: "zijn openhartigheid, goedheid, gedienschtigheid en kristelijk leven".

Uit dit huwelijk werden te Haaltert vijf kinderen geboren:

1. LODEWIJK-MARIA-JOSEPHUS, volgt onder XI.
2. ANGELINA-MARIA-JOSEPHA, °14.8.1854 († Haaltert 25.10.1928), ongehuwd;
3. MATHILDE-MARIE-JOSEPHINE, °23.7.1856 († Haaltert 27.1.1925), ongehuwd.
4. EMILE-JOSEPH-MARIA, ° 12.3.1858, "bierbrouwer" in de brouwerij "De Boomgaard", die in het begin van de oorlog 1914-1918 door de Duitsers werd uitgebroken; burgemeester van Haaltert van 1884 tot † 9.9.1920. Werd in juni 1917 door de Duitsers aangehouden, opgesloten te Aalst en te Gent en nadien als politiek gevangene in het kamp Holzminden (Duitsland). Hij was een "eenvoudig, minzaam man, toegankelijk voor iedereen; een wijze raadsman", door het volk geacht, "met een buitengewone geest van rechtvaardigheid" en een diep-kristelijke overtuiging (ongehuwd).

BID VOOR DE ZIEL VAN
MIJNHEER

Emile-Marie-Joseph de Sadeleer

Burgemeester der gemeente Haaltert sedert 1884

Ridder der Kroonorde met gulden streep

Vereerd met 't Burgorkruis van 1e klas

en met de Herinneringsmedaille van Leopold II

Voorzitter der pensioenkassen en der muziekmaatschappij "Jonge Kunstminnaars". Lid der confréries B. Heri, H. Rozenkrans en Wekelijkschen Kruisweg

geborente Haaltert den 12 Maart 1858, aldaar godvruchtig overleden den 9 September 1920, slachtoffer van zijn ballingschap in Duitschland (kamp Holzminden), versterkt door de HH. Sacramenten.

†

BID VOOR DE ZIEL VAN
Mijnheer

JAAK DE SADELEER,

weduenaar van Dame

MARIA-THERESIA-FERDINANDE
COSYNS,

geboren te Haaltert den 9 Februari 1808, aldaar godvruchtig overleden den 7 September 1881.

Versterkt door de HH. Sacramenten.

Gelukkig de man die den raad der goddeloosen niet volgt, maar zijnen wil met blijdschap vervoegt naar den wil des Heeren.

Ps. 1, 1, 2.

Zijne wegen waren vreedzaam; hij was ongeveinsd en rechtzinnig van hert; hij vreesde God en vluchtte het kwaad. Prov. 3, 31.

Hij aanveerde gewillig al wat hem overkwam; hij leefde in vrede in al zijn lijden.

Ezcl. 11, 4.

En na in de vrees des Heeren geleefd te hebben, is hij in vrede gestorven. Tob. 14.

Heer, ik heb den luister van uw huis bemind en de heerlijkheid van uwen heiligen Tempel.

Bernhartige Jesus, geef hem de eeuwige rust. (7 jaren en 7 maal 49 dagen aflat).

De plechtige Uitvaart zal plaats hebben te Haaltert den 22 September, om 10 uren.

Aalst, P. Daens-Mayart.

5. JOSEPH MARIA CAROLUS, °22.5.1861, notaris († Erembodegem 6.1.1922), x te Brussel 29.4.1896 *Pauline-Charlotte-Octavie Heyman*, (° Brussel 24.11.1869 - † Ukkel 11.10.1947), d. van Achille en Anne Eloy. Was een tijdje gemeenteraadslid te Erembodegem en ere-voorzitter van "Ondersteunt Elkander". Geen kinderen.

De vijf kinderen van Jacobus kochten in 1882 drie perceeltjes land, samen 36 a. 53 ca. in 1887 een hofstede te Haaltert van 30 a. (6000 fr.) en in 1904 een huis van 20 a. 40 ca. tegenover de kerk (nu het gemeentehuis). Dit laatste werd op 1.3.1913 voor 20.000 fr., 1585,22 fr. voor de verkoopakte en 891,34 fr. voor uitgevoerde herstellingswerken aan hun broer Louis overgelaten, die evenwel slechts 4/5 van de som moest betalen (als mede-eigenaar).

Marie-Angelina, Mathilde, Emile en Joseph kochten in 1893 12 a. 60 ca. weide te Haaltert aan de Pluimstraat en in 1894 aan dezelfde straat een behuisde hofstede van 26 a. 14 ca.; in 1895 werden te Waarbeke 37 aren aangekocht.

Emile kocht acht perceeltjes land te Haaltert, Denderhoutem, Kerksken, Nieuwerkerken en Mere, samen 1 ha. 50 a. 14 ca.

De kinderen van Jacobus erfden bij het overlijden van Virginie Cosijns - als kloosterlinge overleden te Erps-Kwerps op 3 september 1878 - 99 a. 70 ca. weide te Meerbeke genaamd het Kruisveld en 71 a. 30 ca. te Lieferinge genaamd het Leen (21.1.1884). Rond de eeuwwende bezat de familie De Sadeleer 259.904 fr., geleend aan verschillende personen.

XI. Baron LODEWIJK-MARIA-JOSEPHUS de SADELEER, °6.10.1852, advocaat († Brussel 6.5.1924) x 11.8.1883 *Madeleine-Marie-Henrietta van Hoorde*, °Brussel 22.3.1861 († Brussel 30.3.1913), d. van Emile, sanator, en Marie Faignart. Dank zij de vrijgevigheid van Mevrouw de Sadeleer werd de kapel in de Achterstraat gebouwd (onlangs gerestaureerd).

Gemeenteraadslid te Haaltert van 1878 tot 1884. Zijn optreden in de dorpspolitiek stelde te Haaltert een einde aan het liberaal bestuur van burgemeester Van Meldert. Zijn benoeming tot burgemeester bekwam hij van het liberaal bewind niet, zodat de eerste schepen, Benoit Roelants, waarnemend burgemeester bleef. Van 1878 tot 1882 was hij provincieraadslid voor het kanton Herzele, om vanaf 13.6.1882 tot 1912 katholiek volksvertegenwoordiger te zijn voor het arrondissement Aalst. In de rangen van zijn partij behoorde hij tot de konservatieve fractie van Woeste. Trouwens als student te Leuven veroordeelde hij in "Met Tijd en

Vlijt" (in 1874/75) de kiesuitbreiding die in 1871 was gebeurd en nog meer het algemeen kiesrecht; maar hij vond felle tegenkating, zodat er twee zittingen aan dit debat werden besteed i.p.v. de gebruikelijke ene" (24). Behoorde hij tot de medestichters van het Davidsfonds in 1875, dan vooral als "vlaamsvoelend katholiek, voor wie de godsdienst hoofdzaak was" (25).

Hij was achtereenvolgens sekretaris (1883-1897) en onder-voorzitter (1897-1900) van de Kamer van Volksvertegenwoordigers om ten slotte tot voorzitter te worden verkozen op 18.7.1900, ter vervanging van de ontslagnemende Auguste Beer-naert. Op 8.11.1901 werd hij vervangen door Frans Schollaert. Van 2.6.1912 tot aan zijn dood was hij senator voor het arrondis-sement Aalst-Oudenaarde. Op 14.8.1912 benoemd tot minister van Staat, nam hij deel aan de Kroonraad die in de nacht van 2 op 3 augustus 1914 door Koning Albert werd bijeengeroepen, om een antwoord op het Duits ultimatum voor te bereiden. Samen met graaf Carton de Wiart, minister van Justitie, en de ministers van Staat Paul Heymans en Emile Vandervelde, werd hij in sep-tember 1914 naar Groot-Brittannië en naar de Verenigde Staten gestuurd om er met de staatshoofden de dramatische toestand, waarin België verkeerde, te bespreken.

Op 21 juli 1922 werd hij tot de adelstand verheven, met de titel van baron erfelijk overdraagbaar aan de eerstgeborene; hij kreeg de toelating het wapenschild (25bis) te dragen dat reeds in 1618 door Passchier de Sadeleer werd gebruikt. Hij was ook dra-ger van verscheidene eretekens uit binnen- en buitenland. Als advokaat bij het Hof van Beroep te Brussel verbleef hij in de hoofdstad en bracht slechts de vakanties door te Haaltert, zodat hij geleidelijk van zijn geboortedorp vervreemdde.

Baron Lodewijk de Sadeleer werd goed getypeerd door Luc De Rijck (*Jong en Oud*, nr. 47. 1966, p. 8, 9): Hij was "een van de sleutelfiguren van het katholiek konservatief blok dat tegen het anticlericalisme een stevig front had opgebouwd. Met 27.067 stemmen in het arrondissement Aalst, liet hij in 1894 alle tegen-standers, o.m. priester Daens (23.498 stemmen) en medestanders (o.m. Woeste) ver achter zich!

Bekend is zijn uitval op de progressieve stellingen in "Het

(24) LODE WILS, *Honderd jaar Vlaamse Beweging. Deel 1. Geschiedenis van het Davidsfonds tot 1914*, p. 67. Leuven 1980.

(25) *Ibidem*, p. 69.

(25bis) Van sabel met een keper van zilver, beladen met vijf koeken van keel en vergezeld met drie spoorradertjes van zilver.

Land van Aalst": "De katholieke eenheid moet vóór alles bewaard blijven. Wereldlijk en geestelijk gezag zijn geen afzonderlijke waarde..."

"Hij staat niet vijandig tegenover verbeteringen wanneer deze de hoger genoemde orde niet in het gedrang brengen... Die kieswethervorming waarbij de evenredige vertegenwoordiging zou worden ingevoerd, vond in zijn ogen echter geen genade.

In het H. Misoffer der priesters, in de gebeden, goede werken en aflaten van verwanten en bekenden wordt aanbevolen de ziel van zaliger

Lodewijk-Marie-Jozef

BARON de SADELEER,

WEDUWNAAR VAN MEVROUW

Madeleine van Hoorde,

STAATSMINISTER

SENATOR

Oud Voorzitter van de Kamer der Volksvertegenwoordigers

Oud Provincieraadslid van Oost-Vlaanderen

Advocaat bij het Hof van Beroep

Lid van den Beheerraad van de Algemeene

Spaar- en Lijfrentkas

Groot Kruis in de Kroonorde

Groot Officier in de Leopoldsorde

Vereerd met het Burgerkruis 1e klas

en de Herinneringsmedaille van Leopold II

Grootlint in de Orden van de Dansbrog en van

O. L. V. van Villa Viçosa, Kommandeur in de

Orde van Isabella de Katholieke, enz., enz.

geboren te Haeltert den 6 October 1852,

godvruchtig overleden te Brussel den 6 Mei 1924,

Versterkt door de Sacramenten Onzer Moeder de

H. Kerk.

"In een Parijse publikatie werd hij ooit "un homme politique" genoemd, "doublé d'un économiste et d'un philosophe". Als christelijk denker ageert hij tegen de vrijdenkerij onder meer in de hogere legerleiding".

Uit dit huwelijk werden te Sint-Joost-ten-Node geboren:

1. PAUL-LOUIS-JACQUES-EMILE-MARIE-JOSEPH, volgt onder XII.
2. ETIENNE-JACQUES-EMILE-MARIE-JOSEPH, °28.4.1889, student in de rechten, oorlogsvrijwilliger, † Amiens bij een beschieting door de Duitsers op 26.3.1918.

3. MARIE-LOUISE-MATHILDE, °8.11.1892, († Etterbeek 15.6.1974), x Brussel 20.2.1922 Ferdinand-Charles-Jean-Marie-Ghislain de Meurs, °Epeigné-sur-Dême (Frankrijk) 29.7.1895 († Brussel 6.7.1966), zoon van Charles en Jeanne Otto de Mentock.

XII. Baron PAUL-LOUIS-JACQUES-EMILE-MARIE-JOSEPH de SADELEER, (°21.8.1887 - † Elsene 16.12.1973), advocaat, x 1 Elsene: 6.7.1912 *Ida Braun*, (°Elsene 7.7.1891 - † Brussel 4.4.1926), d. van Alexandre, Minister van Staat, en Stéphanie Marcq; x 2 Parijs: 10.4.1929 *Marie Josse*, °Payrac (Fr.) 14.10.1899 († Haaltert 8.8.1973), d. van Gabriel en Jeanne Jecquin de Mergerie.

In 1917 vluchtte hij naar Nederland, trok naar Belgisch front en werd er oorlogsvrijwilliger. Hij was schepen van Haaltert en burgemeester van 1938 tot 1961. Was een korte periode katholiek provincieraadslid van Oost-Vlaanderen voor het kanton Herzele. Ere-voorzitter van de Nationale Oudstrijdersbond van Haaltert en van de Koninklijke Muziekmaatschappij "De Jonge Kunstminnaars".

Uit zijn eerste huwelijk werden geboren:

1. LOUIS, volgt onder XIII A
2. MADELEINE-MARIE-LOUISE, °Brussel 18.12.1914, x Haaltert 10.7.1937 jonkheer André de Walque, doctor in de rechten, (°St.-Pieters-Woluwe 15.10.1912), zoon van jonkheer Félix en Eugénie van den Hove d'Ertsenryck.
3. MARTHE-MADELEINE, °Ukkel 22.7.1916, x Brussel 4.5.1937 André Le Brun, (°Theux 26.10.1905), zoon van Georges en Nathalie de Roissart.
4. PAUL-EMILE, XIII B.
5. JACQUES, XIII C.
6. ETIENNE, XIII D.

Uit het tweede huwelijk werden geboren:

7. BERNADETTE-ANNE, °Brussel 5.1.1930, x Haaltert 29.8.1953 jonkheer Denis de Kerckhove d'Ousselghem, doctor in de rechten, °Brussel 28.1.1931, zoon van baron Arnold en M. Madeleine Ruzette.
8. GABRIEL, XIII E.
9. COLETTE-MARTHE, °Brussel 11.7.1935.

XIII. A. Baron (1973) LOUIS-JACQUES-ETIENNE-SEBASTIEN M.-J., doct. in de rechten, °Brussel 4.6.1913, x Haaltert 15.5.1940 *Jeanine Emsens*, °Lommel 8.1.,1915, doch-

ter van Ferdinand x Marie-Germaine Delacroix, van wie:

1. FLORENCE-JEANNINE, °Ukkel 17.6.1941, x Mol 1.6.1961 Christian Christyn graaf de Ribaucourt, °Brussel 29.5.1935, zoon van graaf Jean en Anne-Marie de Sauvage Vercour.
2. Jonkheer PAUL-FERDINAND-LOUIS-PASSCHIER G.-M.-J., °Ukkel 8.3.1944, x Wépion 3.9.1968 *Christine-Martine Huart*, (°Namen 9.2.1948), dochter van baron Louis en Françoise Peten, van wie:
  - a. FRANCE, °Ukkel 23.8.1969,
  - b. HORTENSE, °Ukkel 5.2.1974,
  - c. SEVERINE, ° Ukkel 8.7.1978,
  - d. ELEONORE, ° Huldenberg 29.4.1980.
3. Jonkheer STANISLAS-FERDINAND-MARTHE-WALTER-G.-M.-J., ° Ukkel 23.12.1946, x Brussel 15.9.1971 *Vinciane Nieuwenhuys*, ° Brussel 6.10.1951, dochter van François en Jacqueline Emsens, van wie:
  - a. EVE, ° Brussel 22.9.1972,
  - b. jonkheer QUENTIN, °Brussel 3.10.1974,
  - c. ARIELLE, °Château d'Oex (Zwitserland) 29.4.1981.
4. Jonkheer BERTRAND-PAUL-FLORENCE-G.-M.-J., °Château d'Oex 17.1.1955, x Berlaar 7.9.1978 *Brigitte de Biolley*, °Lier 5.5.1951, dochter van burggraaf Thierry en Anne-Marie van Pottelsberghe de la Potterie, van wie: STEPHANIE, ° Rocourt 3.7.1981.

XIII B. Jonkheer PAUL-EMILE-THOMAS, °Brussel 8.11.1917, x Kisenyi (Ruanda) 17.4.1946 *Cora Colaço Belmonte*, °Amsterdam 29.7.1922, dochter van Jacques en Gésiné Houwing, van wie:

1. Jonkheer HERVE-PAUL, °Bukavu (Zaire) 4.5.1951, x Arlon 5.9.1981 Anne Boever.
2. Jonkheer SERGE-JACQUES, °Rutshuru (Zaire) 5.2.1953, en † 8.11.1955.
3. GISELE-IDA, °Goma (Zaire) 31.3.1954.

XIII C. Jonkheer JACQUES-ETIENNE-EMILE-PASSCHIER-M.-J., °Haaltert 12.8.1920, x Kalehe (Zaire) 19.11.1948 *Françoise Quervet*, (° Parijs 21.2.1926), dochter van Marcel-Eugène en Germaine Berthon, van wie:

1. ANNE-BERNADETTE, °Katana (Zaire) 19.11.1949.
2. Jonkheer ALAIN-GABRIEL, °Katana (Zaire) 8.8.1951, x Elsene 10.9.1977 Nadine Demeuse, °Etterbeek 28.4.1954,

dochter van Raymond en Denise Bissen, van wie:

- a. jonkheer Olivier °Etterbeek 11.12.1978,
  - b. jonkheer Raphaël °Etterbeek 11.3.1982.
3. Jonkheer JEAN-FRANCOIS, °Katana (Zaire) 14.2.1953, x
Elsene 9.6.1979 Sylviane Ancion, °Usumbura (Burundi)
8.10.1953, dochter van jonkheer Jules en Maritza de Burbure
de Wesembeek.

XIII D. Jonkheer ETIENNE-L.-JEAN-G.-M.-J., °Brussel
27.12.1923, x Florentië (Italië) 17.8.1947 *M. Thérèse Ortenzi*,
°Antwerpen 7.11.1926, dochter van Vincenzo-Concezio en Berthe
Hemelaer, van wie:

1. ANNE genaamd Floriane, °Elsene 12.9.1948.
2. PASCAL-ETIENNE, °Elsene 26.9.1949.

XIII E. Jonkheer GABRIEL, °Brussel 16.12.1931, x Ukkel
30.8.1961 *Astrid-Marthe d'Hoop*, °Ukkel 10.6.1936, dochter
van jonkheer Jean en Isabelle Nieuwenhuys, van wie:

1. Jonkheer NICOLAS, °Ukkel 23.6.1962.
2. Jonkheer PHILIPPE, °Ukkel 19.6.1964.
3. Jonkheer AXEL, °Ukkel 17.5.1968.

*
* *

Na het overlijden van baron Paul de Sadeleer hebben de in binnen- en buitenland verspreide erfgenamen de band met hun stamdoorp - een band van meer dan zes eeuwen - verbroken. De erfgronden die nog overbleven, werden verkocht en het familiedomein met de Warande werd, volgens de wens van de overledene, aangekocht door de gemeente Haaltert, zodat het park niet werd verkaveld maar als recreatieoord voor de bevolking werd opengesteld. Aan de ingang heeft de gemeente een plaat aangebracht ter herinnering aan de banden met de familie de Sadeleer.

ANDERE TAKKEN TE HAALTERT DIE TOT HEDEN NIET KONDEN VERBONDEN WORDEN.

EERSTE TAK

I. DANEEL DE SADELEER († 1489) x *Kathelinen Volkaerts* (St.v.G., H. 307, 51v°-52r°), van wie:

1. PAUWEL, volgt onder II.
2. LIJNEN;

3. PAESSCHE.

II. PAUWEL, van wie:

1. GILLIS, volgt onder III.A.
2. JEAN d'oude, volgt onder III.B.

III.A. GILLIS (H. 328, 1502, 44r°, 1511, 89v°, 1516, 116v°), van wie:

1. ADRIAEN († 1543), volgt onder IV.A.
2. GILLIS († 1525), volgt onder IV.B.
3. CLAEYS (1515/18);
4. JOOS (1518), volgt onder IV.C.

IV.A. ADRIAEN (H. 328, 1509, 81v°), van wie:

1. PEETER, volgt onder V.
2. JOOSIJNE x Jan Sonck, zn. Adriaen, buitenpoorter van Aalst 1562;
3. JOOS (H. 328, 1529, 238v°, H. 329, 1543, 151 r°);
4. CORNELIS (H. 328, 1509, 81v°), van wie:
  - a. Hendric, buitenpoorter van Aalst in 1553;
  - b. Adriaen, buitenpoorter van Aalst in 1555;
5. LIJNKEN (H. 328, 1540, 90r°, v°, 1543, 151r°).

V. PETER (H. 328, 1524, 193r°, H. 327, 1556, 114v°), van wie:

1. MARIE x Gillis Welleman, zn. Joos, buitenpoorter van Aalst 1555.
2. GILLIS, volgt onder VI.

VI. GILLIS, van wie:

1. JOOS (1594), volgt onder VII.
2. ADRIAEN.

VII. JOOS, van wie:

1. PIETER, buitenpoorter van Geraardsbergen 1647;
2. JAN, buitenpoorter van Geraardsbergen 1654;
3. FERDINAND, volgt onder VIII.
4. PASSCHIER, buitenpoorter van Geraardsbergen 1655.

VIII. FERDINAND († 1660), buitenpoorter van Geraardsbergen 1655 x *Margriet Sonck*, d. Jan († Brul 1668), van wie: (St.v.G., H. 70)

1. JOOS, °ca. 1642 (weggegaan)
2. FRANSIJNE, °ca. 1644, x Pieter de Schutter;
3. CAROLUS, volgt onder IX.
4. ANNEKEN, °ca. 1648 († 1668);
5. JACOBUS, °ca. 1651 († ongeh. 1691);
6. PIETERKEN (†).

IX. CAROLUS, °ca. 1646 x *Elisabeth Taelman* († Brul 1691) (St.v.G. 1691), van wie:

1. JAN (vertrokken);
2. ADRIAEN, °ca. 1674;
3. MARIE-AGATA x Jan de Strooper.

IV.B. GILLIS († 1525) x *Margriet sDeckers*, van wie:

1. CORNLEIS;
2. JOOS (H. 329, 1540, 88v°, H. 328, 1532, 250r°);
3. GHELAUT (H. 328, 1732, 250r°), van wie:
  - a. Hans;
  - b. Betken;
  - c. Jan.
4. "meisje" x Lieven Coppens;
5. JAN (H. 327, 1552, 45v°);

6. CHRISTINA, buitenpoorter van Aalst 1554 (H. 327, 1553, 48r°).

IV.C. JOOS (1518), van wie:

1. PAESSCHIER, buitenpoorter van Aalst 1563;
2. JOOSIJNE x Joos de Puttere, zn. Arents, buitenpoorter van Aalst 1562;
3. ADRIAEN volgt onder V.
4. JAN (in Holland) (H. 327, 1551, 27v°);
5. CATHELIJNE x Willem van Nieuwenborcht, zn. Pieter, buitenpoorter van Aalst 1584;
6. MAYKEN;
7. GHIJSBRECHT, buitenpoorter van Aalst 1554, x Margrete Claux, d. Pieter.

V. ADRIAEN, buitenpoorter van Aalst 1555 (H. 327, 1552, 57r°), van wie:

1. ADRIAEN (1603), volgt onder VI.

VI. ADRIAEN x *Elisabeth de Schrijver*, van wie:

1. JOOS, volgt onder VII.
2. THOMAS, buitenpoorter van Geraardsbergen 1662.

VII. JOOS, buitenpoorter van Geraardsbergen 1653, van wie (?):

1. PASSCHIER, † Ninove 12.9.1691 (H. 76);
2. JAN;
3. CORNELE x De Backer;
4. JOOSIJNE x Van den Steen;
5. MAGDALENA x Dherde.

III.D. JAN d'oude, woonde Brul (H. 329, 1542, 139v°), van wie:

1. JAN de jonge volgt onder IV.
2. BEATRICE x Jan Ghuens, zn. Joos.

IV. JAN de jonge, van wie:

1. HENDRICK, buitenpoorter van Aalst 1572, x Marie van Landuut;
2. PAESSCHIJNE. x Adriaen Sonck, buitenpoorter van Aalst 1575;
3. JOOS x Janne Wellekens, d. Jan († 1600) (H. 262, 1600);
4. JAN;
5. CATHELIJNE.

TWEDEDE TAK

I. JAN DE SADELEER, van wie (?):

1. JAN, volgt onder II.
2. JOOS, schepen van Haaltert-Kerksken in 1620-1622:
3. PIETER;
4. MARIE.

II. JAN, *schepen van Haaltert-Kerksken 1619, x Lysbette van Landuyt* (H. 58, 1636, 156v°, 166r°), van wie:

1. GILLIS;
2. MICHIEL, volgt onder III.A.
3. ADRIAEN, volgt onder III.B.
4. JOOS x Lysbette van de Storme.

III.A. MICHIEL x 1628 *Maria Michiels*, d. Franchois (H. 58, 1636, 175r°; St.v.G., H. 68), van wie:

1. PEETER x Catharina de Longhe, van wie:
  - a. onleesbaar, °ca. 1641;
  - b. Livina, °27.5.1650.
2. ADRIAEN, volgt onder IV.

IV. ADRIAEN, °ca. 1622, brouwer († 1674) x 1 *Margriete van den Steen* († 1644) (St.v.G., H. 68, 1644), x 2 *Jenneken Meganck* † Brul 1660) (St.v.G., H. 70, 1660), x 3 ... *de Mey* (St.v.G., H., 73, 1674).

Uit het eerste huwelijk te Haaltert geboren:

1. JOOSIJNE, °ca. 1644 x Merten Hunninck;

Uit het tweede huwelijk:

2. PIETER, °28.8.1645;

3. CATELIJN, °24.2.1648 x Jan van den Berghe;

4. CORNELIS, °2.10.1650;

5. NELLEKEN, °ca. 1652;

6. ELISABETH, °12.8.1653 x Jan Troch, zn. Cornelis, smid († 1695) (St.v.G., H. 77, 1695);

7. JOOS, volgt onder V.

8. JAN, °ca 1658.

V. JOOS, °1.6.1655 x 1 *Pieterelle Schouppe* († Aaigem 1711) (St.v.G., H. 80, 1711), x 2 *Marie Schouppe*.

Uit het eerste huwelijk werden geboren:

1. MARIE, °ca. 1696, x Jan-Baptist Troch;

2. JOANNE, ° ca. 1698, x Cornelis de Rijck;

3. ANNA, ° ca. 1701, x Bartel Quadee;

4. JOSINA, °ca. 1706, x Joannes de Rijck;

Uit het tweede huwelijk:

5. ELISABETH (Liesken), °ca. 1709, x Pieter de Rijck;

6. PEETER, volgt onder VI.

7. LIVEN († Brul 1775) (St.v.G., H. 134, 1775).

VI. PEETER († 1773) x *Theresia Schoup*, d.Engelbert, °Kerksken (St.v.G., H. 132, 1773), van wie te Haaltert geboren:

1. JOANNES, °15.8.1761;

2. MARIE, °23.4.1764;

3. JOSEPHUS, volgt onder VII.

4. CAROLA, °5.3.1771.

VII. JOSEPHUS, °16.8.1766, landbouwer, won. Brul, x *Marie-Théresie Goosens*, d. Erasmus, °Outer, van wie te Haaltert geboren:

1. PIERRE, °1806;

2. FERDINAND, °24.12.1807;

3. FRANCOISE, ©7.2.1809;

4. CHARLES, °16.1.1812;

5. JOANNA-CATHARINA, °3.1.1814;

6. BERNARDINE, °18.7.1816;

7. DOMINICUS, °27.11.1820.

III.B. ADRIAEN († 1666) x *Jossijne de Sadeleer*, d.Adriaen, van wie:

1. Elisabeth x 1653 Adriaen Sterck;

2. JOOS x 1 Marie van den Berghe, van wie Jan, °ca. 1663;

3. ADRIAEN, volgt onder IV.

4. JAN;

5. MARIE, °ca. 1637;

6. CATELIJNE, °ca. 1640;

7. ANNA, °ca. 1643;

8. JENNEKEN, °ca. 1647.

IV. ADRIAEN, van wie:

1. ADRIAEN, volgt onder V;

2. PIETER, brouwer, x Anneken Meganck († 1709) (St.v.G., H. 79, 1709) van wie:

- a. Jenneken († 1748) x 1 (1695) Anton Duym († 1703), x 2 61709) Jan Cornet († 1724) (St.v.G., H. 87, 1724, H. 107, 1748);
- b. Elisabeth x Jan Callebaut;

V.B. ADRIAEN († Haaltert-Brul 1703) x *Joanna Meganck* (St.v.G., H. 78, 1703), van wie:

1. ADRIAEN, °ca. 1679;
2. ELISABETH, °ca. 1682 († 1729) x 1726 Pieter d'Hont;
3. MARIE, °ca. 1683 († 1723) x Jan Smet, zn. Cornelis (St.v.G., H. 86, 1723);
4. JAN, volgt onder VI.
5. JOANNA, °ca. 1694 († 1766) x 1716 Judocus Rijdtant.

VI. JAN, °ca. 1689, van wie (?):

1. JOANNE († 1745) x Gillam van den Steen, kamslager (St.v.G., H. 103, 1745).

DERDE TAK

I. HENDRICK DE SADELEER (H. 58, 1633, 53r°), van wie:

1. MARGRIET († Brantegem 1652) x Joos Callebaut, zn. Adriaen (St.v.G., H. 72, 1653);
2. LAUREYS, volgt onder II.
3. JAN x Margriet Coppens (H. 58, 1636, 168r°, 200r°).

II. LAUWEREYS (H. 3.10.1676) x *Pieternelle d'Herde*, d. Lauwereys (St.v.G., H. 73, 1676), van wie:

1. ADRIAEN x ?;
2. ANNEKEN x Joos Lievens, zn. Jan;
3. PIETER, volgt onder III.
4. JAN x ?;
5. ELIZABETH x 1 Jan Buyl, x 2 Joos van Aelst;
6. PETRONELLE x 1 Passchier van den Steen, x 2 Joos Smet, zn. Pieter, timmerman († Ekent 3.1679) (St.v.G., H. 73, 1679);
7. JOANNA x Theodoor Dooremans, te Brussel.

III. PIETER, buitenpoorter († 1692) x *Joanne de Neve*, d. Jan († 1705), van wie:

1. PIETER, volgt onder IV.
2. JOANNE-MARIE, °1687 († Gotegem 4.10.1719) x 1712 Judocus van Wasenhove, zn. Simoen (St.v.G., H. 84, 1719).

IV. PIETER, °ca. 1684 († Gotegem 21.3.1743) x *Anna Rasschaert* († Haaltert 14.2.1724) (St.v.G., 87, 1725, H. 101, 1743) van wie:

1. ELISABETH, °ca. 1707 († 1777) x 1732 Jan Vijverman;
2. JOANNA-MARIA, °ca. 1709 († Kerksken 6.1749) x Jan de Pauw († Kerksken 4.1760) (St.v.G., H. 109, 1750, H. 121, 1761);
3. ARNOUT, °ca. 1715 x Catharina Roelant († 1768), van wie:
  - a. Anna-Catharina († 1770) x 1766 Adriaen Sterck;
4. GILLIS, volgt onder V.
5. CATHARINA, °ca. 1719:
  - a. LAUWEREYS, °ca. 1721 x Judoca de Schrijver, °Mere, van wie:
    - a. Adriaen († 12.7.1789) x Maria Sienaert, d. Passchier († Haaltert 2.1788) (St.v.G., H. 146, 17887).

V. GILLIS, °ca. 1717, x *Marie Sienaert*, d. Cornelis († Ekent 29.12.1753) (St.v.G., H. 114, 1754), van wie:

1. PIETER-FRANCHOYS, °ca. 1744;

2. LAUREYS, ° ca. 1745;
3. JOANNA-CATHARINA, °ca. 1749.

VIERDE TAK

I. ADRIAEN DE SADELEER, van wie:

1. JOOSIJNE x Adriaen de Sadeleer;
2. JAN x Francijne van den Hauthe;
3. JOOS, volgt onder II.
4. MARIA;
5. CATHELIJNE x Jan Redant;

II. JOOS, van wie:

1. JAN x Jenneken Ruysinck (geen kind.) (Rek. H. 72. 1672);
2. CORNELIS, volgt onder III.
3. PIERIJNTEN x Jan de Schutter, zn. Jaecques († 1659) (St.v.G., H. 70, 1660).
4. FERDINAND.

III. CORNELIS († Brul 9.1670) x Marie van der Stockt († 1661) (St.v.G., H. 72, 1671), van wie:

1. MARGARETA, °ca. 1640 (†);
2. MARGARETA, °ca. 1641 (†);
3. JENNEKEN, °ca. 1642 († 1677) x Pieter de Hondt, zn. Joos († 1678) (geen kind.) (St.v.G., H. 73, 1768);
4. CHRISTIAEN, °ca. 1643 († 1673) x ... de Geyter, d. Jan (geen kind.) (St.v.G., H. 73, 1673);
5. ANNEKEN, °1645, x Marcus Matthijs;
6. PIETER, °ca. 1649;
7. JOOS, °ca. 1650;
8. ELISABETH, °ca. 1652, x Jan Callebaut;
9. NICASIUS, °ca. 1655;
10. ADRIAEN, °ca. 1657.

VIJFDE TAK

I. JUDOCUS DE SADELEER x Elisabeth van der Meulen, van wie:

1. ADRIAEN († ongh. 6.1782) (St.v.G., H. 140, 1782);
2. JOSEPH, volgt onder II.
3. JOANNE x 1 Judocus Haegeman, x 2 Peter Droeshout te Erembodegem;
4. PEETER, van wie: Joannes en Joseph.

II. JOSEPH († 1792) x Anna de Schutter, van wie:

1. JOSEPH, volgt onder III.

III. JOSEPH x Theresia LEROY, d. Charles, van wie:

1. CHAREL, °1799;
2. FRANCISCA, °1801;
3. BERNARDINE, °1804;
4. AUGUSTIN, °1806;
5. ROSALIE, °305.1808

ZESDE TAK

I. ADRIAEN DE SADELEER, van wie:

JAN († 29.7.1754) x Anna van der Paelt, d. David († 3.1742) (St.v.G., H. 99, 1742, H. 114, 1754), van wie:

1. ADRIAEN, °ca. 1725;
2. JUDOCUS, volgt onder II.

3. JACQUELINE, °ca. 1733;
4. JOANNA, °ca. 1735, x Alexander-Bernardus de Clerck;
5. JACOBUS, °ca. 1737.

II. JUDOCUS, °ca. 1728, x *Marie van Wassenhove*, d. Pieter († Brul 18.7.1777) (St.v.G., H. 136, 1778), van wie:

1. BERNARDINE, ©ca. 1755;
2. CONSTANTINUS, °ca. 1757;
3. FERDINANDUS, °ca. 1760;
4. CHRISTINA, °ca. 1764.

ZEVENDE TAK

I. CORNELIS DE SADELEER x *Tresia Neetens* († 25.11.1742) (St.v.G., H. 100, 1742), van wie:

1. JOANNE, °ca. 1720;
2. PEETER, volgt onder II.
3. JAN-BAPTIST, °ca. 1725.

II. PEETER, °ca. 1722 († Brul 18.3.1781) x *Adriaene Haesaert* (St.v.G., H. 140, 1782), van wie:

1. TRESIA, °ca. 1770;
2. ROSALIA, °ca. 1773.

ACHTSTE TAK

I. CORNELIS DE SADELEER x *Catharina Goesens*, van wie:

JAN († ter Heiden 5.1.1777), kloefmaker, x *Anne-Marie Moens*, d.Christiaen (St.v.G., H. 136, 1778), van wie:

1. CATHARINA, °ca. 1764;
2. CORNELIS, volgt onder II.
3. JUDOCUS, °ca. 1769;
4. TRESIA, °ca. 1772;
5. ANNA, °ca. 1775.

II. CORNELIS, °23.7.1767, x *Maria-Catharina Keymeulen*, °Ressegem, spinster, van wie:

1. ADRIAEN, volgt onder III
2. ANNA, °1804;
3. FRANCIES, °1806.

III. ADRIAEN, °1801, horlogemaker, wever, won. Hoek, x *Agatha Bert(h)*, spinster, van wie:

1. FRANCISCA, °8.1.1828;
2. COLETA, °30.12.1830;
3. SIDONIA, °16.12.1834;
4. JULIANA-CHRISTINA, °20.3.1837;
5. PHILOMENA, °23.3.1840.

VRAGEN AAN ONZE LEZERS

Nr. 1 - Omstreeks 1890 werd te Gijzegem een moeder-weduwe, die wenste te hertrouwen, vermoord door haar twee minderjarige zonen (16 en 18 jaar oud). Het voorval verwekte destijds heel wat opschudding, en de dramaturg NESTOR DE TIERE nam het als thema voor zijn beroemd drama ROZE KATE.

Op het feit werd eveneens een lied gemaakt, waarvan de eerste strofe als volgt klonk:

*"Te Gijzegem, in Vlaanderen is ene zaak geschied;
Ach, konden zij 't veranderen, maar helaas het kan niet.
..... zestien en achttien jaar, ..."*

Wie kan ons de overige tekst, of een zo groot mogelijk gedeelte ervan, bezorgen? Wie kan verdere inlichtingen daarover mededelen (namen, datum, afloop van het proces, enz.)

Nr. 2 - Tijdens de oorlog 1914-1918 werd er over de Dendergrens, tussen Vlaanderen en Brabant, veel gesmokkeld, tot grote woede van de Duitsers, die niet aarzelden naar de smokkelaars te schieten. Te Denderleeuw zong men toen het Smokkelaarslied, waarvan een gedeelte van de eerste strofe als volgt luidde (dialekt omgezet in ABN)

*"...over de markebrug
Ge zult er U van beloven als ge komt terug
Zij doen ons beven, smokkeleers let op
Want de Lange Zwetten (bijnaam van een Duitser) dijenen schiet voor op"*

Wie kan ons de overige tekst, of een zo groot mogelijk gedeelte ervan, bezorgen?

Dank bij voorbaat
Albert VAN LIL
Denayerlaan, 51
1190 Vorst

HET LAND VAN AALST —
REEDS VERSCHENEN JAARGANGEN.

Reeds verschenen jaargangen worden verkocht à 400,- fr. per volledige jaargang of à 75,- fr. per los nummer.

De verzending gebeurt na storting van het verschuldigde bedrag op rekening nummer 001-0561340-77 van "Het Land van Aalst, Oude Jaargangen" Eikstraat 50, 9300 Aalst.

Alle jaargangen zijn nog in voorraad, uitgezonderd de onderstaande, waarvan nog slechts de aangeduide nummers beschikbaar zijn :

- 1949 (1) uitgeput.
- 1950 (2) nummers 1-2-3
- 1951 (3) uitgeput.
- 1952 (4) nummers 2-3-4-5-6
- 1953 (5) uitgeput.
- 1954 (6) nummers 2-3-4-5-6
- 1959 (11) nummers 3-4
- 1960 (12) nummers 2-3-4-5-6
- 1961 (13) nummers 2-3-4-5-6
- 1962 (14) nummers 2-3-4-5-6
- 1965 (17) nummers 1-2-5-6
- 1966 (18) nummers 1-4-5-6
- 1967. (19) nummers 1-2-5-6
- 1976 (28) nummers 1-3-4
- 1977 (29) nummers 1-2-4-5-6
- 1979 (31) nummers 1-2-4-5-6
- 1983 (35) nummers 2-3-4-5-6

Volgende overdrukken zijn nog beschikbaar :

Frans Couck : Familie Sonck te Denderleeuw en aanverwante Families - 1960 - 25,- fr.

Marcel Cornelis : Buitenpoortersboeken van Geraardsbergen -
Genaaid : 600,- fr. — Gebonden : 750,- fr.

H. Van Isterdael, e.a. Bibliografie van de gemeenten van Het Land van Aalst (1950-'83) - 2 Banden - 900 Fr. + 50 fr. verzendingskosten.

Van J. de Brouwer zijn er nog diverse themanummers voorradig (Impe, Haaltert, Pollare...).

HET LAND VAN AALST

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

Ere-Voorzitters : F. Courteaux
L. De Rijck

Ere-Bestuurslid : A. Van Lil,
initiatiefnemer en medestichter

Voorzitter : L. Robijns

Ondervoorzitter : H. Van Isterdael

Beheerder : G. Van Bockstaele, Bevegemstraat 14, 9620 Zottegem
Tel. (091) 60 19 04

Redactiesecretarissen : S. De Lange - M. Cherreté

Verslaggever : B. Boel

Archivarissen - Bibliotecarissen : C. Uyttersprot - M. Uyttersprot

Public-relations : M. Cock

**Redactieadres, recensie, en bestellingen van oude jaargangen :
C. Uyttersprot, Eikstraat 50, 9300 Aalst**

Het tijdschrift wordt uitgegeven met de steun van de Vlaamse Gemeenschap,
het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen en de stad Aalst.

Prijs voor het Jaarabonnement :

Voor leden : 400 fr., steunende leden : 600 fr. en ereleden 1.200 fr. te storten
op P.C.R. 000-0586911-61 «Het Land van Aalst», Bevegemstraat 14,
9620 Zottegem.

INHOUD NUMMER 2 - 3 - 1986

H. VAN ISTERDAEL, e.a. Bibliografie 1985	57-111
J. DE BROUWER, De stam De Sadeleer te Haaltert	112-143
A. VAN LIL, Vragen aan onze lezers	144